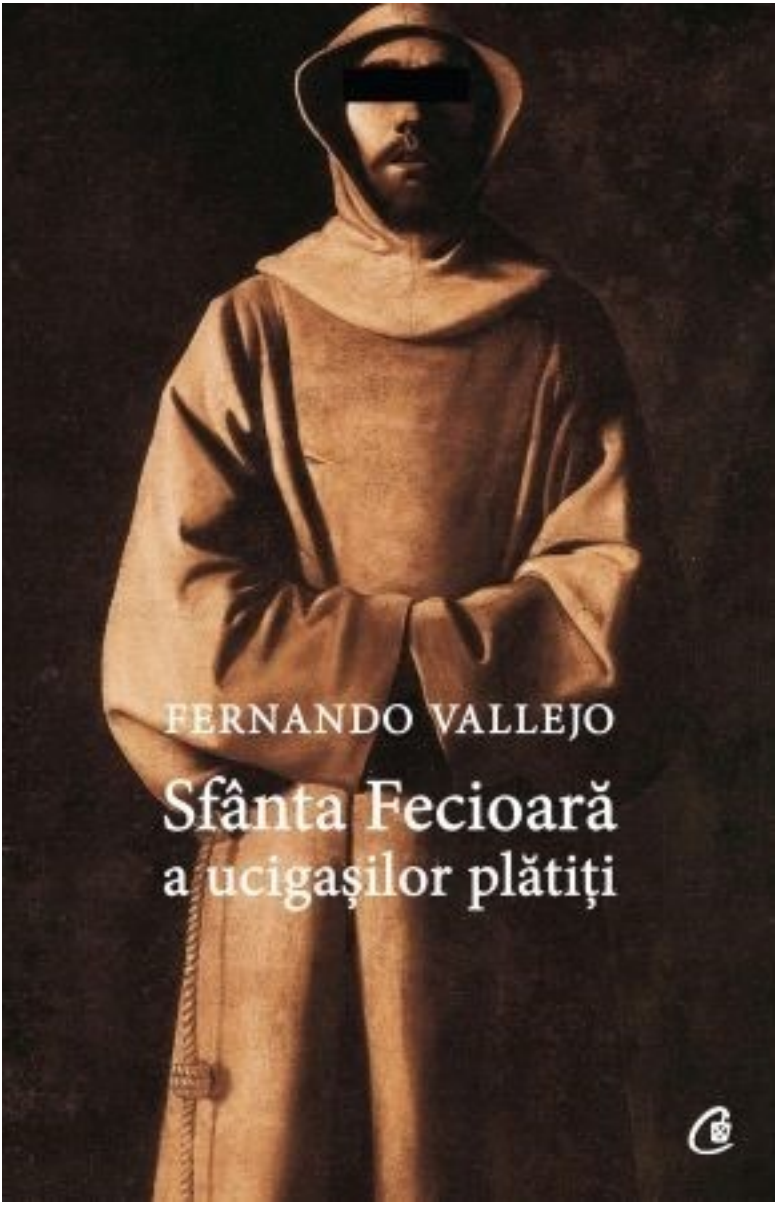
FERNANDO VALLEJO
Sfânta Fecioară
a ucigașilor plătiți

FERNANDO VALLEJO (născut în 1942 la Medellín, Columbia) este romancier, regizor şi eseist. A început studii de filosofie şi litere la Bogota, dar, după numai un an, le-a abandonat în favoarea celor de biologie, pe care le-a şi terminat.

Critic asiduu al Bisericii Catolice, al politicii din ţara natală, al ipocriziei şi al falsei moralităţi, Fernando Vallejo şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii în Europa, SUA şi Mexic, cele trei filme ale sale şi aproape toate romanele (dintre care cinci formează un ciclu autobiografic) au subiecte inseparabile de Columbia, descriind violenţa, pederastia, problema drogurilor, viaţa adolescenţilor şi moartea omniprezentă, deşi, cum remarca cineva, tema lui principală e viaţa. Cel mai cunoscut roman este *La Virgen de los sicarios* (*Sfânta Fecioară a ucigaşilor plătiţi;* apărut în 1993 şi ecranizat în 1999); pentru *El desbarrancadero* (*Şi vom merge toţi în infern*, 2001) a primit prestigiosul premiu literar Romulo Gallegos. Aceste două romane se clasează pe primele 15 poziţii din lisa celor mai bune cărţi în limba spaniolă, întocmită de 81 de scriitori şi critici hispanici.

În 2012 Vallejo a fost recunoscut drept unul dintre cei „zece cei mai influenţi intelectuali din America Latină” de către cititorii revistei *Foreign Policy.*

FERNANDO VALLEJO

Sfânta Fecioară a ucigaşilor plătiţi

Traducere din spaniolă şi note de
EUGENIA ALEXE MUNTEANU

Curtea veche

FERNANDO VALLEJO
LA VIRGEN DE LOS SICARIOS
© Fernando Vallejo, 1994
© 1994,1998, Distribuidora y Editera Aguilar, Altea, Taurus, Alfaguara, SA.
Romanian edition published by arrangement with Agenţia Literară Livia Stoia.

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2016,
pentru prezenta versiune românească

Era în împrejurimile Medellínului un sat liniştit şi paşnic care se numea Sabaneta. Îl ştiam foarte bine deoarece în apropierea sa, pe şoseaua care ducea spre Envigado, era alt sat, şi la jumătatea drumului dintre cele două sate, la ferma Santa Anita a bunicilor mei, când vii pe mâna stângă, mi-am petrecut copilăria. Sigur că-l ştiam. Se afla la sfârşitul acelei şosele, la capătul lumii. Mai departe nu era nimic, acolo pământul începea să coboare, să se rotunjească, să se întoarcă. Şi de asta mi-am dat seama în după-amiaza când am înălţat cel mai mare lampion zburător pe care l-a văzut cerul din Antioquia, un romb făcut din o sută douăzeci de coli imense, roşu, roşu, roşu ca să sară în ochi pe albastrul cerului. N-o să mă credeţi cât era de mare, dar ce ştiţi dumneavoastră ce sunt lampioanele zburătoare! Ştiţi ce sunt? Sunt romburi sau cruci sau sfere făcute din hârtie de bambus subţire, şi înăuntru au o lămpiţă aprinsă care le umple de fum ca să se ridice. Fumul este, cum se zice, sufletul lor, iar lămpiţa, inima. Când se umplu de fum şi încep să urce, cei care le înalţă le dau drumul, le lasă libere, şi lampionul se duce, se duce în cer cu inima aprinsă, palpitând, precum Inima lui Iisus. Ştiţi cine e? Noi aveam unul în salon; în salonul casei din strada Peru din oraşul Medellín, capitala Antioquiei; în casa unde m-am născut, în salon, la loc de cinste (pentru că ştiu că n-aveţi cum să ştiţi), binecuvântat cândva de preot. Lui i se închină Columbia, patria mea. El este Iisus şi îşi arată pieptul cu degetul, şi în pieptul deschis inima sângerând; picături de sânge roşu viu, aprins, precum lămpiţa din lampionul zburător; sângele pe care-l va vărsa Columbia, acum şi pururea şi în vecii vecilor amin.

Dar ce vă spuneam despre lampion, despre Sabaneta? A, da, că lampionul zburător a urcat, şi a urcat, şi, împins de vânt, lăsând în urmă şi mai jos vulturii pleşuvi, s-a îndreptat spre Sabaneta. Şi noi care alergăm spre maşină şi brrr demarăm şi ne ducem să-l urmărim pe şosea în

Hudsonul bunicului meu. Ba nu, nu era Hudsonul bunicului meu, era rabla lui taică-meu. Ba da, era Hudsonul. Nici nu mai ştiu, e atâta timp de-atunci, nu-mi mai amintesc... Îmi amintesc că mergeam din hârtoapă în hârtoapă, zdrang, zdrang, zdrang, pe drumeagul ăla desfundat, şi maşina s-a distrus de tot, aşa cum ni s-a distrus apoi Columbia sau, mai bine zis, cum „li" s-a distrus lor, pentru că mie nu, eu nu eram aici, eu m-am întors după aceea, după ani şi ani, zeci de ani, când eram deja bătrân, ca să mor. Când lampionul a ajuns la Sabaneta a ocolit pământul, pe cealaltă parte, şi a dispărut. Cine ştie unde s-o fi dus, în China sau pe Marte, şi a ars; hârtia lui subţire, fragilă se aprindea uşor, era de ajuns o scânteie de la lămpiţă, cum a fost de ajuns o scânteie ca să ni se aprindă apoi Columbia, să „li" se aprindă, o scânteie de care nimeni nu ştie de unde a sărit. Dar de ce mă mai interesează pe mine Columbia, dacă nu mai este a mea, îmi e străină?

La întoarcerea în Columbia m-am dus din nou la Sabaneta cu Alexis, însoţindu-l în peregrinările lui. Alexis, da, aşa îl cheamă. Frumos nume, dar nu i l-am pus eu, i l-a pus maică-sa. Cu moda asta printre săraci de a pune copiilor nume de bogaţi, extravagante, străine: Tayson Alexander, de exemplu, sau Fáber, sau Éder, sau Wílfer, sau Rommel, sau Yeison, sau mai ştiu eu cum. Nu înţeleg de unde le scot sau cum le inventează. Este singurul lucru pe care îl pot da copiilor lor ca să facă primii paşi în această viaţă mizerabilă, un frivol, un stupid nume străin sau inventat, ridicol, de un lux aparent. Mă rog, ridicol gândeam eu când le-am auzit la început, acum nu mai gândesc aşa. Sunt nume de ucigaşi plătiţi pătate de sânge. Mai răsunătoare decât o împuşcătură încărcată de ură.

Nu e nevoie, bineînţeles, să vă explic ce este un ucigaş plătit. Bunicul meu, desigur, ar fi avut nevoie, dar bunicul meu a murit cu ani şi ani în urmă. A murit bunicul meu, săracul, fără să ştie ce este un metrou şi nici ce sunt

ucigaşii plătiţi, fumând ţigări Victoria de care dumneavoastră pariez că nici n-aţi auzit vorbindu-se. Ţigările Victoria erau *basuco*-ul bătrânilor şi *basuco* este cocaina cu impurităţi care se fumează, pe care o fumează tinerii în ziua de azi ca să vadă mai strâmbă strâmba realitate, sau nu? Corectaţi-mă dacă greşesc. Bunicule, dacă întâmplător mă poţi auzi din cealaltă parte, a eternităţii, am să-ţi spun ce este un ucigaş plătit: un tinerel, uneori un copil, care are contract să ucidă. Şi bărbaţii? Bărbaţii în general nu, aici ucigaşii plătiţi sunt copii sau tinerei, de doisprezece, cincisprezece, şaptesprezece ani, ca Alexis, dragostea mea; avea ochii verzi, profunzi, sinceri, de un verde mai intens decât toate tonurile de verde din savană. Dar dacă privirea lui Alexis era sinceră, inima îi era coruptă. Şi într-o zi, când îl iubeam cel mai mult, când nici nu mă aşteptam, l-au omorât, cum au să ne omoare pe toţi. Ne ducem în aceeaşi groapă cu cenuşă, pe aceleaşi Tărâmuri ale Tihnei.

Sfânta Fecioară din Sabaneta este acum María Auxiliadora, dar nu era în copilăria mea; era Sfânta María de pe muntele Carmel şi parohia era cea din Sfânta Ana. Pe cât înţeleg eu aceste lucruri (nu prea mult), María Auxiliadora era proprietatea călugărilor salesieni[1], iar în parohia din Sabaneta slujeau preoţi mireni, nu călugări. Cum a nimerit María Auxiliadora acolo? Nu ştiu. Când m-am întors în Columbia am găsit-o acolo la loc de cinste, prezidând biserica de pe altarul din stânga, făcând minuni. Din toate cartierele şi din toate părţile Medellínului o mulţime de oameni ajungeau în fiecare marţi la Sabaneta, unde era Fecioara, ca să se roage, să ceară, să ceară, că asta ştiu cel mai bine să facă săracii în afară de a face copii. Şi în acest pelerinaj tumultuos băieţii din cartiere, ucigaşii plătiţi. În vremea aceea Sabaneta nu mai era un

1 Membri ai ordinului călugăresc Sfântul Francisco de Sales (Congregaţia Salesienilor), fondat de Sfântul Juan Bosco în 1859.

sat, ci devenise unul din cartierele Medellínului, oraşul ajunsese până la el, îl înghiţise; şi Columbia, între timp, ne-a scăpat de sub control. Eram, de departe, ţara cu cea mai mare criminalitate din lume, şi Medellínul, capitala urii. Dar lucrurile acestea nu se spun, se ştiu. Mă scuzaţi.

Pentru Alexis m-am întors deci la Sabaneta, însoţindu-l, în dimineaţa care a urmat nopţii în care ne-am cunoscut. Cum pelerinajele sunt marţea, ne cunoscuserăm probabil într-o luni, în apartamentul prietenului meu cu care mă vedeam rar, José Antonio Vásquez, supravieţuitor al acelui Medellín antediluvian care s-a extins, şi al cărui nume ar trebui să-l omit aici, dar n-am să-l omit, pentru simplul motiv că întâmplările nu se pot povesti fără nume. Nici fără nume de familie? Dacă n-ai nume de familie poţi fi confundat cu altul şi pe urmă poţi fi omorât pentru altceva.

— Îţi ofer acum frumuseţea asta care are deja la activ cam zece morţi, mi-a spus José Antonio când mi l-a prezentat pe Alexis.

Alexis a râs, şi eu la fel, şi bineînţeles că nu l-am crezut, sau mai bine zis da.

— Hai, du-l pe ăsta să cunoască camera fluturilor.

„Ăsta” eram eu, şi „camera fluturilor” o odăiţă în fundul apartamentului pe care, dacă îmi permiteţi, o să v-o descriu în treacăt, repede, în drum spre ea, fără stilul încărcat balzacian; încărcată cum Balzac nici nu visase, cu mobile şi ceasuri vechi, ceasuri, ceasuri şi ceasuri vechi şi străvechi, de perete, de masă, în duzini şi pe mărimi, oprite toate la diferite ore, bătându-şi joc de eternitate, negând timpul. Erau mai pestriţe ceasurile acelea decât locuitorii Medellínului. De unde această obsesie a prietenului meu pentru ceasuri? Dumnezeu ştie. Cealaltă obsesie de care s-a vindecat de-a lungul anilor era cea a băieţeilor; treceau prin apartamentul şi prin viaţa lui fără să-i atingă. Perfecţiune la care eu încă n-am ajuns, dar pe care sunt aproape s-o ating; tot atât de aproape cum sunt

de moarte şi de viermii ei. În sfârşit, prin acest apartament a lui José Antonio, printre ceasurile lui încremenite ca nişte date săpate pe pietrele funerare din cimitire, treceau o infinitate de băieţei vii. Adică, vreau să spun, azi vii şi mâine morţi, că asta este legea vieţii, însă asasinaţi; tineri asasini asasinaţi, scutiţi de josniciile bătrâneţii graţie crudului pumnal sau milostivului glonţ. Ce făceau acolo? În general nimic; în loc să se plictisească afară veneau să se plictisească înăuntru. În acel apartament niciodată nu se bea, nici nu se fuma, nici marijuana, nici *basuco*, absolut nimic. Era un templu. Şi nici măcar asta, fir-ar să fie; duceţi-vă la catedrală sau la bazilica metropolitană ca să vedeţi proxeneţi fumând marijuana pe băncile din spate. Faceţi bine deosebirea dintre miros şi fum, ca să nu le confundaţi cu tămâia. Dar, în fine, între atâtea ceasuri tăcute trona un televizor furibund ce transmitea telenovele, şi între o telenovelă şi alta, ştirile violente: că azi l-au omorât pe cutărică şi azi-noapte pe atâţia şi atâţia alţii. Că pe cutărică l-au omorât ucigaşii plătiţi. Şi ucigaşii plătiţi din apartament, foarte serioşi. Ce mai ştire! Cât de depăşite sunt telejurnalele. Fiindcă asta va continua să fie o lege a lumii; moartea călătoreşte întotdeauna mai repede decât ştirile.

Şi ce câştiga José Antonio cu acest du-te-vino al băieţilor, al criminalilor, prin casa lui? Să-l fure? Să-l omoare? Sau apartamentul lui era cumva un bordel? Ferească Dumnezeu. José Antonio e cel mai generos personaj pe care l-am cunoscut. Şi spun personaj, şi nu persoană sau fiinţă umană, pentru că asta este, un personaj, ca scos dintr-un roman nemaiîntâlnit în realitate, căci, într-adevăr, cui în afară de el i-ar trece prin cap să dăruiască băieţei, un cadou aşa de preţios?

— Băieţii nu sunt ai nimănui, spune el, sunt ai celor ce au nevoie de ei.

Asta, spus aşa, înseamnă comunism; dar cum o punea el

în practică era o faptă creştinească, a cincisprezecea care lipsea din catehism, cea mai măreaţă, cea mai nobilă, mai măreaţă şi mai nobilă decât de a da de băut însetatului sau de a ajuta un muribund să moară.

— Hai, du-l pe ăsta să vadă camera fluturilor, i-a spus lui Alexis, şi Alexis m-a condus râzând.

Încăperea era o cămăruţă minusculă cu baie şi cu un pat între patru pereţi care, fără să se clintească din loc, au văzut ceea ce eu n-am văzut umblând prin toată lumea. Dar ceea ce n-au văzut aceşti patru pereţi sunt fluturii, pentru că în aşa-numita încăpere nu existau fluturi. Alexis a început să mă dezbrace, şi eu pe el; el cu o spontaneitate plină de candoare, de parcă m-ar fi cunoscut dintotdeauna, de parcă ar fi fost îngerul meu păzitor. Va scutesc de orice descriere pornografică şi mergem mai departe. Mergem mai departe spre Sabaneta în taxiul în care ne aflăm, pe acelaşi drum desfundat de acum o sută de ani, din groapă în groapă; ştiţi, Columbia se schimbă, dar rămâne la fel, sunt noile feţe ale unui vechi dezastru. Oare porcii ăştia din guvern nu sunt în stare să asfalteze o şosea aşa de importantă, care-mi împarte viaţa în două jumătăţi? Gonoree! (Gonoree este cea mai mare jignire în cartierele mărginaşe ale comunelor suburbane, iar comunele o să vă explic eu pe urmă ce sunt.)

Pe şosea am sesizat ceva neobişnuit: între noile cartiere cu case uniforme au rămas în picioare, identice, câteva dintre vechile căsuţe ţărăneşti din copilăria mea şi locul cel mai miraculos din univers, cârciuma Bombay, care avea lângă ea o pompă de benzină, adică o benzinărie. Pompa nu mai era, dar cârciuma da, cu aceleaşi tavane din bârne şi aceiaşi pereţi din vălătuci văruiţi. Mobilele erau din zilele noastre, dar ce contează, sufletul ei continua închis acolo şi l-am comparat cu cel din amintirea mea şi era acelaşi, cârciuma Bombay era aceeaşi cum eu am fost întotdeauna eu: copil, tânăr, matur, bătrân, aceeaşi

ranchiună obosită care uită toate jignirile pentru că îi e lene să-şi amintească.

Nu ştiu dacă între acele căsuţe ţărăneşti rămase era şi cea cu ieslea, adică, vreau să spun, cu cea mai frumoasă Iesle[2] pe care o făcuseră vreodată oamenii de când se împământenise obiceiul să monteze în decembrie Naşteri ale Domnului sau Iesle pentru a sărbători sosirea pe pământul acesta mizer într-un staul, într-o Iesle, a Pruncului Iisus. Toate căsuţele ţărăneşti de la şosea, când mergeam pe jos de la Santa Anita spre Sabaneta aveau Iesle, şi deschideau ferestrele de la camerele ce dădeau în pridvor ca s-o vedem. Dar nicio Iesle nu era mai frumoasă ca aceea de la căsuţa de care vă spun eu; ocupa două camere, cea din faţă şi cea din spate, pline de minunăţii: lacuri cu gâşte, turme, păstori, vaci, căsuţe, străduţe, un tigru, şi sus la munte, sus de tot, Ieslea unde pe douăzeci şi patru decembrie trebuia să se nască Pruncul Iisus. Dar eram abia în şaisprezece, când începea *novena*[3] şi când făceam ieslele, şi mai erau exact opt zile până în noaptea acelei zile, cea mai fericită. Opt zile în aşteptarea unei interminabile fericiri. Alexis, tu, spre deosebire de mine ai avantajul că eşti tânăr, iar eu am să mor curând, dar din nefericire pentru tine nu vei trăi niciodată fericirea pe care am trăit-o eu. Fericirea nu poate exista în această lume a ta de televizoare şi de casete, şi de punkişti, şi de rockeri, şi de meciuri de fotbal. Când oamenii se aşază pe curul lor în faţa unui televizor ca să vadă douăzeci şi doi de adulţi infantili dând cu piciorul într-o minge, nu mai e nicio speranţă. Ţi se face silă, ţi se face milă, îţi vine să le dai oamenilor un şut în cur şi să-i azvârli în prăpastia eternităţii, să dispară de pe pământ, să nu se mai întoarcă niciodată.

---

2 Reprezentare la scară redusă a Ieslei de la Bethleem, care, de Crăciun, se montează în case, instituţii şi locuri publice.

3 *Novena*, slujbă religioasă în ritul catolic, ce se ţine timp de nouă zile.

Dar nu ţine cont de părerea mea, că eu îţi vorbesc despre lucruri frumoase, despre decembrie, despre Sfânta Anita, despre Iesle, despre Sabaneta. Ieslea de la căsuţa de care-ţi vorbesc era imensă, privirea ţi se pierdea între nenumăratele ei detalii, fără să ştii de unde să începi, pe unde să continui, unde să sfârşeşti. Căsuţele din Iesle de pe marginea drumului erau precum căsuţele de pe marginea şoselei din Sabaneta, căsuţe ţărăneşti cu acoperişuri de ţiglă şi verandă. Adică era ca şi cum realitatea dinăuntru conţinea realitatea de afară, şi nu viceversa, căci pe şoseaua spre Sabaneta era o căsuţă cu o Iesle care avea alt drum ce ducea la Sabaneta. Trecerea de la o realitate la cealaltă era cu mult mai halucinantă decât oricare alt vis provocat de marijuana. Marijuana îţi paralizează sufletul, nu ţi-l deschide spre nimic. Marijuana te tâmpeşte.

Ştii, Alexis, eu aveam pe atunci opt ani şi stând pe veranda acelei căsuţe, în faţa ferestrei cu gratii, privind Ieslea, m-am văzut bătrân şi mi-am văzut întreaga viaţă. Şi m-am îngrozit într-atâta, încât m-am cutremurat şi am plecat. N-am putut suporta brusc, dintr-odată, căderea în abis. Dar să lăsăm asta, să continuăm cu noaptea aceea în drum spre Sabaneta. Mergeam cu toţii, părinţii mei, unchii mei, verii mei, fraţii mei, şi noaptea era călduţă şi în căldura nopţii clipeau stelele neîncrezătoare; nu le venea să creadă ce vedeau, că aici, jos, pe o simplă şosea, putea fi atâta fericire.

Taxiul a trecut prin faţa cârciumii Bombay, a ocolit hârtoape, apoi altele, şi altele, şi a ajuns la Sabaneta. O mulţime într-un continuu du-te-vino umplea satul. Era pelerinajul din fiecare marţi, devotat, searbăd, mincinos. Veneau să ceară favoruri. De unde această manie de a cere şi a cere? Eu nu sunt de aici. Mi-e ruşine de această rasă cerşetoare. În aceste valuri de mulţime, între sfârâit de lumânări şi rugăciuni în şoaptă, am intrat în biserică.

Murmurul rugăciunilor se ridica spre cer ca un zumzet de albine. Lumina de afară se filtra prin vitralii ca să ne ofere, în imagini multicolore, spectacolul pervers al pasiunii: Iisus biciuit, Iisus căzut, Iisus crucificat. În mulţimea anodină de bătrâni şi bătrâne i-am căutat pe băieţi, pe ucigaşii plătiţi, şi într-adevăr erau acolo, mişunau. Această devoţiune neaşteptată a tinerilor m-a uimit. Şi eu care credeam că biserica era mai falimentară decât comunismul... Nici vorbă, este vie, respiră. Omenirea are nevoie de mituri şi minciuni ca să trăiască. Dacă vezi adevărul gol îţi tragi un glonţ în cap. De aceea, Alexis, nu-ţi ridic pistolul care ţi-a căzut când te-ai dezbrăcat, când ţi-ai scos pantalonii. Dacă-l ridic mi-l îndrept spre inimă şi trag. Şi n-am să sting scânteia de speranţă pe care mi-ai aprins-o tu. Să aprindem această lumânare la Sfânta Fecioară şi să ne rugăm, să ne rugăm, că pentru asta am venit:

— Sfântă Fecioară María Auxiliadora, te cunosc de când eram copil, de la liceul salesian unde am învăţat, tu care eşti mai mult a mea decât a acestei mulţimi schimbătoare, îndeplineşte-mi o dorinţă; fă ca acest băiat pe care-l vezi rugându-se, în faţa ta, alături de mine, să fie ultima şi definitiva mea dragoste, să nu-l înşel, nici el să nu mă înşele, amin.

Ce i-o cere Alexis Sfintei Fecioare? Sociologii spun că ucigaşii plătiţi îi cer Maríei Auxiliadora să nu-i abandoneze, să-i ajute să ţintească cu precizie când trag şi să le iasă bine afacerea. Şi cum ştiau ei asta? Sunt cumva Dostoievski sau Dumnezeu ca să se bage în mintea altora? Nu ştii nici ce gândeşti tu, darămite ce gândesc ceilalţi! La intrarea în biserica din Sabaneta e un Iisus Căzut; în altarul din mijlocul bisericii e Sfânta Ana cu Sfântul Ioachim şi Sfânta Fecioară când era mică; şi, în cel din dreapta, Sfânta María de pe muntele Carmel, fosta patroană a parohiei. Dar toate florile, toate rugăciunile,

toate lumânările, toate rugăminţile, toate privirile, toate inimile sunt îndreptate spre altarul din stânga, cel al Sfintei Fecioare María Auxiliadora, care i-a luat locul. Prin truda şi harul ei biserica asta din Sabaneta, odinioară fără viaţă, este acum aducătoare de bucurii şi împodobită de flori şi minuni. María Auxiliadora, Sfânta Fecioară a copilăriei mele, cea pe care eu o iubesc cel mai mult face toate aceste lucruri.

— Sfântă Fecioară, tu care mă cunoşti de atâta vreme, fă ca viaţa mea să se sfârşească aşa cum a început, fericită, deşi nu ştie.

Prin susurul vocilor de tot felul sufletul meu s-a ridicat spre înălţimi ca un lampion zburător, fără sfori, urcând, urcând spre nesfârşirea dumnezeiască, departe de acest pământ nenorocit.

I-am scos cămaşa, şi-a scos pantofii, i-am scos pantalonii, şi-a scos ciorapii şi chiloţii şi a rămas în pielea goală cu cele trei iconiţe pe care le poartă ucigaşii plătiţi: una la gât, alta la mână şi alta la gleznă, ca să aibă de lucru, ca să ochească bine şi ca să fie plătiţi. Asta după părerea sociologilor care fac cercetări. Eu nu pun întrebări. Ştiu ce văd şi uit. Ceea ce însă nu pot să uit sunt ochii, verdele ochilor lui dincolo de care încercam să ghicesc ce-i în sufletul său.

— Ia-o, i-am spus când am terminat şi i-am dat o bancnotă.

A luat-o, şi-a pus-o în buzunar şi a continuat să se îmbrace. Am ieşit din cameră şi l-am lăsat îmbrăcându-se, şi în treacăt mi-am lăsat de asemenea portofelul în sacou şi sacoul pe pat ca să-şi ia cât voia: „Tot ce-i al meu e şi-al tău, iubitule, mi-am spus. Până şi buletinul de identitate.” Apoi, mai târziu, mi-am numărat banii şi erau atât cât avusesem. Atunci am înţeles că Alexis nu se ghida după legile acestei lumi; şi eu, care de mult nu mai credeam în Dumnezeu, am început să nu mai cred în legea gravitaţiei.

A doua zi ne-am dus la Sabaneta şi de atunci a rămas cu mine până la sfârşit.

Şi la sfârşit a părăsit ororile acestei vieţi ca să intre în ororile morţii. „Săvârşirea”, cum se spune în comunele suburbane.

Spune şi dumneata, să-mi dăruiască soarta ce mi-a refuzat în tinereţe nu este o prostie? Ar fi trebuit să-l cunosc pe Alexis când aveam douăzeci de ani, nu acum, în trecutul meu îndepărtat. Dar era programat să ne întâlnim acolo, în apartamentul ăla, între ceasuri tăcute, în acea noapte, după atâţia şi atâţia ani. Mult mai târziu decât trebuia, vreau să spun. Trama vieţii mele este cea a unui roman absurd în care tot ce ar trebui să fie la început vine după aceea. Dar, vedeţi, romanul acesta al meu nu l-am scris eu, era scris dinainte; eu pur şi simplu l-am respectat pagină cu pagină fără să iau vreo hotărâre. Visez s-o scriu cel puţin pe ultima, dintr-un foc, cu mâna mea, dar visele sunt vise şi poate nici asta nu se va întâmpla.

Apartamentul acesta al meu este înconjurat de terase şi de balcoane. Terase şi balcoane pe cele patru laturi, dar înăuntru nimic, în afară de un pat, câteva scaune şi masa de unde vă scriu.

— Cum! a spus Alexis când l-a văzut. Aici nu e muzică?

I-am cumpărat un casetofon şi el şi-a cumpărat câteva casete. Am suportat o oră de zgomot.

— Şi tu numeşti căcatul ăsta muzică?

Am închis casetofonul, l-am luat, m-am dus pe balcon şi l-am aruncat de la balcon; s-a izbit de caldarâm cinci etaje mai jos, s-a făcut ţăndări şi a tăcut.

Lui Alexis i s-a părut o crimă atât de mare, că a râs şi a spus că sunt nebun. Că nu se poate trăi fără muzică, şi eu că da, şi că de fapt aia nici nu era muzică. Pentru el era muzică „romantică”, şi eu m-am gândit: în felul ăsta, dacă asta e muzică romantică, o să ni se pară romantic Schönberg.

— Asta nu e muzică, nu e nimic, băiete. Învaţă să te uiţi în gol şi să auzi tăcerea.

Dar el nu putea să trăiască fără zgomot, „muzică”, nici eu fără el. Aşa că a doua zi i-am cumpărat alt casetofon şi am suportat încă o oră de zgomot înainte de a exploda şi de a mă duce să deconectez monstrul ca să-l arunc de pe balcon.

— Nu! striga Alexis deschizându-şi braţele în cruce ca un Crist încercând să mă oprească.

— Copilule, aşa nu putem trăi, eu nu suport aşa ceva. Prefer să fumezi marijuana, dar în linişte, pe tăcute.

Şi el că nu, că niciodată n-a fumat marijuana. Şi eu:

— Eu nu am prejudecăţi. Doar că am timpanele sparte.

Atunci, uimit de felul meu iraţional de a mă purta, m-a întrebat dacă îmi plac femeile. I-am răspuns că şi da, şi nu, depinde.

— De ce?

— De fraţii lor.

A râs şi mi-a spus să vorbesc serios. I-am explicat, serios, că dacă se referă la aspectul fiziologic, singurele două cu care mă culcasem, da, mi-au plăcut, şi cu asta basta, povestea s-a terminat, deoarece pentru mine femeile sunt un fel de ceva fără suflet. O tărtăcuţă goală. Şi de aceea cu ele iubirea e imposibilă.

— Ştii, eu mi-am făcut studiile la Colegio de Sufragio cu preoţii salesieni. De la ei am învăţat că relaţia carnală cu o femeie este un păcat bestial, ca atunci când se împerechează un exemplar al unei specii cu altul de altă specie, ca de exemplu un măgar cu o vacă. Înţelegi?

Apoi, ştiind că o să-mi răspundă că da, ca să nu-l las în pace, am făcut acelaşi lucru şi l-am întrebat dacă lui îi plac femeile.

— Nu, mi-a răspuns, cu un „nu” atât de categoric, atât de neaşteptat, că am rămas perplex.

Şi a fost un „nu” definitiv; pentru prezent, pentru trecut,

pentru viitor şi pentru toată eternitatea dumnezeiască; nici nu se culcase cu vreuna, nici nu se gândea s-o facă. Alexis era imprevizibil şi mi se părea mai exagerat decât mine. Deci asta ascundea privirea acelor ochi verzi, o puritate necontaminată de femei. Şi cel mai absolut adevăr, fără circumstanţe atenuante, şi mă doare-n cot ce gândiţi despre ce spun eu acum. De asta mă îndrăgostisem. De adevărul lui.

Îmi amintesc foarte bine întâmplările din primele mele zile cu Alexis. De exemplu, de dimineaţa în care am ieşit lăsându-l în apartament în zgomotul acela asurzitor, ca să cumpăr de la farmacia de jos nişte dopuri pentru urechi. Când traversam bulevardul San Juan, la întoarcere am fost martor la un furt la drumul mare; văd că în şirul de maşini oprite la semafor un grăsan, un porc, ameninţa cu un pistol un tinerel ce conducea un jeep; un tinerel din ăsta frumuşel, bogat, un băiat de băiat care mă fascinează (şi pe mine). Băiatul a scos cheile, a sărit din maşină, a luat-o la goană şi de departe i-a strigat omului:

— Te-am „ginit", hoţ împuţit.

Omul, înfuriat, neputând să ia jeepul pentru că nu avea cheile, cu furtul eşuat, batjocorit, a început să fugă după băiat trăgând în el cu pistolul. Un glonţ l-a nimerit. Când băiatul a căzut omul s-a aruncat peste el şi a tras până l-a omorât. Printre maşinile oprite şi haosul de claxoane şi ţipete care a urmat, asasinul a dispărut. „Presupusul" asasin, cum ar spune presa vorbită şi scrisă, foarte respectuoasă cu drepturile omului. Pentru că aici, în această ţară cu legi şi constituţie, democrată, nimeni nu este vinovat până nu e condamnat, şi nu e condamnat până nu e judecat, şi nu e judecat până nu e prins, şi dacă e prins i se dă drumul... Legea în Columbia este nepedepsirea şi primul nostru delincvent nepedepsit este preşedintele, care în momentul ăsta probabil îşi bate joc de ţară şi de funcţie. Unde? În Japonia, în Mexic... În Mexic

făcând un curs de specializare.

Din presupusul asasin n-a rămas decât „presupusul” plutind în mod subtil în aerul de pe bulevardul San Juan, până când presupunerea s-a risipit în smogul maşinilor. Sau prezumţia, dacă preferaţi şi vă vine să faceţi o corecţie a limbii în această ţară care a fost de gramaticieni, în urmă cu secole. A hoţilor, prietene, este împărăţia acestei lumi şi pe lumea cealaltă nu există alta. Urmează pulberea şi viermii. Aşa că hai la furat, şi cel mai bine făcând parte din guvern, că este mai sigur, iar cerul este pentru prostovani. Şi ascultaţi-mă, să ştiţi, dacă vă deranjează vreun vecin, ucigaşii plătiţi ne prisosesc. Şi şomajul. Amintiţi-vă că totul trece, se prescrie. Suntem efemeri. Dumneavoastră şi eu, mama mea şi a dumneavoastră. Toţi ne prescriem.

— Nenorocitul probabil că i-ar fi dat cheile tâlharului ăluia, a comentat Alexis, dragul de el, când i-am povestit cele întâmplate.

Sau mai bine zis n-a comentat; a diagnosticat, ca un cunoscător pe care trebuie să-l crezi. Şi eu am rămas încurcat în fraza lui visând, bătând câmpii, gândindu-mă la don Rufino José Cuervo[4] şi la câtă apă a curs pe râuri de atunci. Prin „nenorocitul”, dragul de el se referea la băiat; prin „tâlharului ăluia”, la hoţ; şi prin „probabil că” voia să spună pur şi simplu „trebuia”; trebuia să-i fi dat cheile. A trecut mai mult de o sută de ani de când bătrânul meu prieten don Rufino José Cuervo, gramaticianul, cu care mă vedeam în tinereţea mea, a explicat că una e „trebuie” şi alta „probabil că”. Unul exprimă obligativitatea şi altul îndoiala. Iată câteva exemple: „Cum fraţii săi se îmbogăţesc cu contracte publice şi el le permite, preşedintele probabil că e de asemenea un hoţ.” Adică nu afirm că este, cu toate că s-ar părea că eu cred acest lucru. Şi nu e o defăimare când doar ţi se pare că crezi ceva, sau este, domnule? Poţi face puşcărie doar pentru asta când pe

4 Rufino José Cuervo (1844-1911), erudit filolog columbian.

noi ne omoară de vii? Şi „trebuie” pur şi simplu înseamnă neapărat, ca atunci când spun: „Legea trebuie să pedepsească delictul”. Dar care lege, care delict! Delictul meu de a mă fi născut şi de a nu fi intrat în guvern ca să fur în loc să vorbesc. Cine nu e în guvern nu există şi dacă nu există nu vorbeşte. Să tacă!

Dopurile de vată pentru urechi nu servesc sută la sută. Lasă să se audă muzica disco sau *heavy metal.* Şi nu numai că o lasă să se audă, dar îţi vibrează şi osul, temporalul, şi vibraţia îţi sfredeleşte creierul. Aşa că problema cu casetofonul lui Alexis şi dragostea mea pentru el nu are soluţie. Şi, dacă nu are soluţie, ies pe stradă singur. Singur, cum m-am născut, să-mi risc viaţa şi să intru prin biserici.

Domnule procuror, eu sunt memoria Columbiei şi conştiinţa ei şi după mine nu mai e nimic. Când voi muri, aici va fi într-adevăr sfârşitul, dezordinea. Domnule procuror general, sau magistrat, sau cum vi s-o mai spune, să ştiţi că îmi risc viaţa când ies pe stradă; cu autoritatea pe care v-o dă noua constituţie, protejaţi-mă.

Dar nicio biserică nu e deschisă, fir-ar să fie! Le ţin închise ca să nu fie jefuite. Nu ne-a mai rămas în Medellín nici măcar o oază de linişte. Se spune că se dau lovituri la botezuri, la nunţi, la priveghiuri, la înmormântări. Că-i omoară pe cei vii care însoţesc mortul în plină slujbă sau când ajung la cimitir.

Că dacă un avion cade, jefuiesc cadavrele. Că dacă te loveşte o maşină, mâini caritabile îţi fură portofelul în timp ce îţi fac favoarea de a te urca într-un taxi care să te ducă la spital. Că sunt treizeci şi cinci de mii de taxiuri libere în Medellín care dau lovituri. Unu pentru fiecare maşină particulară. Că cel mai bine e să mergi cu autobuzul, cu toate că nu-i chiar adevărat; nici aşa nu e bine, şi în autobuz poţi fi furat. Că ajungi la spital împuşcat şi nu se ştie unde te-au omorât. Că aici un singur lucru e sigur,

moartea.

Cele treizeci şi cinci de mii de taxiuri amintite (cumpărate cu dolarii din vânzarea de droguri, căci de unde să scoată dolari Columbia dacă nimic nu se exportă, pentru că nimic nu se produce în afară de asasini pe care nimeni nu-i cumpără) au în permanenţă radioul deschis; care transmite meciuri de fotbal, *vallenatos*[5], sau ştiri optimiste despre cei treizeci şi cinci pe care i-au omorât ieri, cu cincisprezece mai puţin decât recordul atins, deşi un soldat căruia un glonţ i-a străpuns gâtul (adică a ieşit pe partea cealaltă) m-a asigurat că au fost zile în Medellín când au fost omorâţi o sută şaptezeci şi ceva, şi trei sute la sfârşitul ăsta de săptămână. Dumnezeu ştie, că doar El vede de-acolo de sus. Aici, jos, noi nu facem decât să ridicăm cadavrele. Dacă îi spui unui taximetrist: „Domnule, vă rog să daţi mai încet radioul, că e foarte tare”, curvarul pui de curvă (cum spune Cervantes) îl dă mai tare, asta face. Iar dacă deschizi gura ca să protestezi, poţi să-ţi iei adio de la problemele acestei vieţi. A doua zi probabil îţi vor mânca viermii limba asta slobodă. Mă rog, o să obiectaţi dumneavoastră, dacă taximetriştii n-au de lucru, de ce se poartă aşa de urât cu clienţii? De asta, pentru că îi fac să muncească, şi „munca îl înjoseşte pe om” a spus un înţelept. Şi în autobuze? Se poate călători în autobuz fără muzică? Tot aşa cum se poate respira fără oxigen.

Golul din viaţa lui Alexis, mai de neumplut ca al meu, nu-l umple niciun camion de gunoi. Ca să fac în continuare ceva pentru el, după casetofon i-am cumpărat un televizor cu antenă parabolică care prinde toate posturile de pe pământ şi din galaxii. Îşi petrece acum, băiatul meu, toată ziua în faţa televizorului schimbând canalul la fiecare minut. Şi învârtind, învârtind antena parabolică în funcţie

5 *Vallenato*, cântec şi dans popular din Valledupar (Ciudad de los Santos Reyes del Valle de Upar), municipiu columbian, capitala departamentului Cesar.

de toanele lui şi de roza vânturilor ca să vadă ce prinde ca apoi să schimbe postul. Se opreşte doar la desene animate. Pleosc! Cădea o pisică rea peste alta şi o turtea; o făcea ca o foiţă subţire de hârtie care intră uşor sub cilindrul acestei maşini. Fără să ştie nici engleză, nici franceză, nici japoneză, nici nimic altceva, înţelege doar limbajul universal al loviturii. Asta face parte din puritatea lui neatinsă. Restul este vorbărie goală ce-i zbârnâie prin cap. Nu vorbeşte spaniola, vorbeşte în argou sau în jargon. În jargonul suburban sau argoul locuitorilor din comunele suburbane, care este format în esenţă dintr-un vechi fond al limbii locale din Antioquia, cea pe care am vorbit-o eu când eram viu (Hristos Arameul), şi din unele resturi care au supravieţuit din vechiul argou tâlhăresc al cartierului Guayaquil, acum demolat, pe care l-au vorbit cuţitarii săi acum morţi; şi în sfârşit, o serie de cuvinte şi de expresii noi, urâte, pentru a denumi anumite concepte vechi: a ucide, a muri, mortul, revolverul, poliţia… De exemplu: „Şi ce mai zici, bulangiule, vânturi sau valize?” Ce a spus? A spus: „Salut, canalie.” Este un salut al escrocilor.

Televizorul lui Alexis a sfârşit prin a mă da afară din casă. Alexis, probabil, n-avea nevoie de prezenţa mea. Eu de a lui da, în absenţa lui Dumnezeu. Umblând aiurea prin Medellín, pe străzile lui, la hotarele golului din sufletul meu datorită acestui calvar, am nimerit într-un schimb de împuşcături. Mergeam pe Junin, o stradă îngustă ce duce la catedrală când, ajungând la parc, am văzut, fără să vreau, în mulţimea dezorientată, o doamnă cu curul plat ce mergea înaintea mea, când bum! au început schimburile de focuri; două bande s-au apucat să se împuşte. Gloanţele se duceau şi veneau, parbrizele făceau explozie şi trecătorii cădeau ca nişte popice în hărmălaia infernală.

— La pământ! La pământ! strigau.

La pământ cine? Eu? Nicicând! Demnitatea mea nu-mi permite. Şi am mers mai departe printre gloanţele ce-mi

ţiuiau în urechi ca nişte lame de ras. Şi mă gândeam la un vers de demult, al cui?, „O, moarte, vino tăcută în vârful săgeţii”. Am trecut teafăr, viu şi nevătămat, şi am continuat să merg fără să privesc înapoi, deoarece curiozitatea este un prost obicei al golanilor.

— Astăzi în centru, îi povesteam eu apoi lui Alexis, vorbind în jargon cu mania mea de poliglot, două bande s-au ciuruit nasol. Ca să vezi ce pierzi dacă stai şi te uiţi la televizor.

S-a arătat interesat, şi i-am povestit până şi ce n-am văzut, cu o mie de amănunte. I-am descris o grămadă de morţi împrăştiaţi pe toată strada Junin. Mă simţeam ca un Don Juan dându-şi aere faţă de Don Luis, povestind cu câte femei s-a culcat. Apoi am început să-i spun cum m-am retras, cum am trecut teafăr printre plumbi, fără să dau înapoi, fără să tresar, fără să mă grăbesc măcar.

— Tu ce-ai fi făcut? l-am întrebat.

— Aş fi rupt-o la fugă, a răspuns.

Să fug, eu? Să mă ascund? În viaţa vieţii mele. Niciodată. Moartea este servitoarea mea, băiete. Era recompensat acest zbucium la care mă supunea Alexis, exodul meu diurn pe străzi fugind de zgomot şi cufundat în el? Desigur, cu nopţile noastre de iubire. Nopţile noastre de înflăcărată pasiune, eu îmbrăţişându-mi îngerul păzitor şi el pe mine cu dragostea ce mi-o purta, pentru că trebuie să precizez aici, fără să mă mândresc şi nici să mă laud, că mă iubea foarte mult.

Nu este creştinesc, ştiu, să arăţi cât eşti de fericit în faţa nenorocirii altuia, să spui poveşti de dragoste fără perdea unui om care trăieşte ca un prizonier, închis, căsătorit, cu propria lui nevastă grasă şi cinci copii, mâncând, făcând amor şi uitându-se la televizor. Dar să ne lăsăm de fasoane şi să continuăm, arătându-ne bogăţia în faţa cerşetorilor. Şi ce! Săracii sunt săraci şi Iisus a murit în numele adevărului! Iată-ne deci în calda noapte silenţioasă

aprinzând şemineul amorului nostru în căldura verii.

— Deschide fereastra, băiete, îi spuneam, ca sa între briza.

Şi băiatul meu se ridica gol ca o nălucire din *O mie şi una de nopţi* cu imaginaţia sa necontrolată, cu cele trei iconiţe ale sale, şi deschidea uşa de la balcon. Briza nu intra pentru că nu sufla nicio briză, dar intra zgomotul muzicii hipiotului de alături şi a amicilor lui, nişte pocitanii.

— *„Metalero”*[6] ăsta afurisit ne-a stricat noaptea, mă văitam eu.

— Nu este „*metalero*”, mi-a explicat Alexis când i l-am arătat pe stradă a doua zi. Este un punkist.

— Mă rog, ce-o fi. Îmi vine să-l omor pe caraghiosul ăsta.

— Ţi-l omor eu, mi-a spus Alexis cu acea amabilitate a lui gata întotdeauna să-mi satisfacă cele mai mici capricii. Lasă că data viitoare am să scot fierul.

Fierul este revolverul. Eu la început am crezut că e un cuţit, dar nu, e un revolver. Ah, şi am scris prost plăcutele cuvinte ale băiatului meu. N-a spus „ţi-l omor eu”, a spus „ţi-l lichidez eu”. Ei nu conjugă verbul a omorî, preferă sinonimele lui. Au o infinitate de sinonime, mai multe decât au arabii pentru cuvântul cămilă. Dar înainte de a continua cu ceea ce spuneam despre băiatul meu că scoate fierul, ascultaţi ce mi-a spus el şi vreau să vă povestesc: că într-o zi în cartierul lui au tras în el cu un *changón.* Ce este un *changón* vor întreba cei ce nu ştiu, cum am întrebat şi eu, că nu ştiam. Este o puşcă căreia i se retează ţeava, mi-a explicat băiatul meu.

— Şi de ce i-o retează?

Pentru ca ploaia de alice să se împrăştie şi să împuşte de aproape. Şi alicele ce sunt? Sunt muniţie? Da, desigur. Păi trei din alicele alea i-au intrat în corp băiatului meu şi au rămas acolo, fără să iasă: una în gât, alta în braţ şi alta în

6 Adept sau amator de muzică *heavy metal.*

picior.

— Exact acolo unde porţi iconiţele?

— Îhî!

— Şi când te-au împuşcat le aveai?

— Îhî!

— Şi dacă le aveai înseamnă că iconiţele nu ţi-au fost de niciun ajutor?

Ba da, sigur că l-au ajutat. Dacă nu le-ar fi avut i-ar fi băgat un plumb în inimă sau în cap.

— Ah…

Nu aveai argumente care să contrazică această logică divină. Orice ai fi spus. Simţeam că mă cuprinde un delirium tremens când îmi vedeam băiatul gol cu cele trei iconiţe. Îngeraşul ăsta avea capacitatea de a stârni toţi demonii din mine, care sunt ca personalităţile mele, peste o mie.

Am coborât imediat pe scară, am ieşit în stradă, am cumpărat un cântar, sau o balanţă, şi am urcat din nou şi l-am cântărit gol ca să scad, să zicem, cele cam două sute de grame de alice.

— Eu nu ştiu dacă o să mai creşti sau nu, băiatule, dar aşa cum arăţi eşti o minune. Mai perfect nici în vis nu se poate.

Pufuleţul de pe corp în lumina soarelei avea reflexe aurii. Cum de nu i-am făcut o poză! Dar, dacă o imagine face mai mult decât o mie de cuvinte, cât ar face băiatul meu în carne şi oase!

— Îmbracă-te, iubitule, să nu răceşti, şi hai să mergem să mâncăm o pizza pe bulevardul Jardín.

Ne-am dus şi ne-am întors teferi, fără nicio noutate. Oraşul părea cam dezumflat, ca şi cum şi-ar fi pierdut vigoarea. Da’ de unde! În zorii zilei, la intrarea în bloc a fost găsit un cerşetor înjunghiat; acum îi scot ochii pentru o universitate…

Era într-o marţi după-amiaza (căci dimineaţă ne

întorseserăm din pelerinajul la Sabaneta) când punkistul şi-a făcut apariţia.

— Uite-l! Uite-l! a exclamat Alexis când l-a văzut pe stradă.

Nici n-am avut timp să-l opresc. A luat-o la fugă după hipiot, i-a luat-o înainte, s-a întors, şi-a scos revolverul şi, de la o distanţă de câteva palme, i-a tras un glonţ în frunte, chiar în mijloc, unde în miercurea păresimilor preotul te miruieşte cu cenuşă. Poc! O singură împuşcătură, fără rezonanţă, fatală, categorică, cu care l-a trimis pe gonoreicul ăla cu zgomotul lui cu tot în adâncul infernului. De câte ori n-am reluat scena în mintea mea cu încetinitorul. Văd ochii lui verzi văzându-l. De un verde tulbure. Îmbătaţi de momentul unic. Poc! O singură împuşcătură, fără comentarii. Alexis şi-a pus revolverul la loc, s-a întors şi a continuat să meargă ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. De ce nu l-a împuşcat pe la spate? Ca să nu-l omoare ca un laş? Nu, ca să-l omoare privindu-l în ochi.

În clipa în care hipiotul s-a prăbuşit, pe stradă trecea o motocicletă.

— Ăştia sunt, i-am arătat unei doamne, singura persoană ce trecea pe acolo şi ar fi putut fi martora întâmplării.

— L-au omorât! a exclamat femeia.

— Îhî, am răspuns.

Constatarea sărea în ochi. Asemenea nerozii se aud doar în filmele mexicane, unde obişnuiesc să pună în gura personajelor lucruri evidente, banale. Era clar că murise: mort este cel ce nu respiră. Dar cine l-a omorât?

— Cum adică cine, doamnă! Ăia de pe motocicletă! Nu i-aţi văzut?

Sigur că-i văzuse, şi că au plecat spre Piaţa Americii. Între timp nişte copii se zoreau unii pe alţii.

— Repede! Repede! Veniţi să vedem păpuşoiu'.

„Păpuşoiul", dacă dumneavoastră nu ştiţi, dacă nu

cunoaşteţi lucrul acesta, este mortul. Cel care cu o clipă înainte era viu, iar acum nu mai e. Doamna văzuse tot, şi asta povestea grupului ce se strânsese în jurul mortului şi al protagonismului său tăcut, un zid uman de o curiozitate satisfăcută. Ajunsese să vadă chiar şi ea că unul de pe motocicletă avea pe el un tricou imprimat cu capete de mort şi cruci. Ca să vedeţi...

Înainte de a mă îndepărta mi-am aruncat privirea spre grupul de oameni. Din adâncul sufletelor lor josnice se revărsa desfătarea intimă. Erau mai bucuroşi chiar decât mine, ei care n-aveau nimic de-a face cu mortul. Chiar dacă n-aveau ce mânca azi, aveau ce povesti. Azi, cel puţin, trăiau din plin.

Concetăţenii mei suferă de o josnicie congenitală, cronică. Aceasta este o rasă de escroci, invidioşi, ranchiunoşi, mincinoşi, trădători, hoţi; pestilenţa umană în cea mai cumplită ticăloşie a ei. Care e soluţia pentru a termina cu tinerii delincvenţi? Exterminarea copiilor.

Şi să nu-mi vină ţaţele care sunt nelipsite cum că a fost omorât un nevinovat pentru că punea muzica foarte tare. Aici nimeni nu e nevinovat, porcilor. L-am omorât pentru că era un *chichipato,* pentru că era o scârbă, un gunoi, pentru că exista. Deoarece contamina aerul şi apa râului. Ah, *chichipato* în suburbii e un delincvent fără importanţă, un găinar, asta e.

M-am întors în apartament şi după puţin timp a venit şi Alexis, cu o damigenuţă de rachiu; două sticle şi jumătate deci.

— Ai fi putut să cumperi şi nişte pahare, i-am făcut un semn. Vezi că aici n-ai nici măcar din ce să bei.

— Din sticlă.

A deschis sticla, a tras o duşcă şi mi-a dat-o în gură. Şi aşa, bând eu din gura lui, şi el din a mea, în delirul unei vieţi idioate, a unei iubiri imposibile, cu o ură necunoscută nouă, am golit damigeana. Ne-am trezit dimineaţa într-o

baltă de borâtură; erau demonii din Medellín, oraşul blestemat, care s-au agăţat de noi când mergeam pe străzile lui şi ne-au intrat adânc în ochi, în urechi, în nas, în gură.

Când m-am născut eu, comunele suburbane nu existau. Nici măcar în tinereţea mea, când am plecat. Le-am găsit când m-am întors în plin masacru, înfloritoare, apăsând deasupra oraşului ca propria lui nenorocire. Cartiere şi cartiere de căsuţe înghesuite unele peste altele pe povârnişurile munţilor, asurzite de propria lor muzică, otrăvindu-se cu iubirea pentru aproape, în rivalitatea dintre dorinţa de a ucide şi furia reproducerii. Dorinţe nesăbuite să vadă care pe care. Acum, când scriu, conflictul încă nu e rezolvat; oamenii continuă să se omoare şi să se nască. La doisprezece ani un copil din suburbii este, cum se spune, un bătrân; îi mai rămâne atât de puţin de trăit... Probabil omorâse deja pe cineva şi va fi omorât şi el. Peste puţin timp, în ritmul în care merg lucrurile, copilul de doisprezece ani de care vă vorbesc va fi înlocuit cu unul de zece. Asta este marea speranţă a Columbiei. Cum nu ştiu ce ştiţi dumneavoastră în privinţa asta, vă cer scuze pentru ce ştiaţi şi am repetat, şi să continuăm să urcăm; cu cât mergi mai sus pe munte e mai cumplit, mizeria e mai mare. În comunele suburbane urci spre cer coborând spre infern. De ce i-au spus comună unui grup de case de pe un munte? Poate pentru că cei care le-au construit au făcut vreo stradă sau vreun canal de scurgere printr-o acţiune obştească. Scuturându-se de lene.

Se ştie că cei care au pus bazele acestor comune erau ţărani; oameni simpli care aduceau de la câmp obiceiurile lor, ca de exemplu să-şi spună rugăciunile cu rozariul în mână, să bea rachiu, să-şi fure vecinul şi să se omoare luptându-se cu macetele pentru fleacuri. Ce se putea naşte din asemenea splendoare umană? Mai multă splendoare

umană. Şi mai multă, şi mai multă, şi mai multă. Şi au continuat să se omoare pentru fleacuri: după macete cu cuţitul şi după cuţit cu gloanţe, şi la faza asta sunt acum când scriu. Armele de foc au proliferat şi eu zic că asta înseamnă progresul, deoarece e mai bine să mori împuşcat în inimă decât de o lovitură de macetă în cap. Se poate rezolva această mică problemă? Răspunsul meu este un da categoric ca un glonţ; să fie puşi la zid. Altceva ar fi să căutăm cvadratura cercului. O răzbunare atrage după ea o alta şi o moarte altă moarte, şi după omor vin inspectorii de poliţie să dispună ridicarea cadavrelor. Dar am spus greşit, nu inspectorii; noua constituţie hotărăşte că acest lucru trebuie să-l facă de-acum înainte procurorii. Şi aceştia, fără experienţa seculară a celorlalţi, debordaţi de avalanşa de cadavre, cum nu se mai puteau descurca, au eliminat hârţogăria şi ceremonia în sine şi le-au lăsat în seama păsărilor de pradă. Cum poţi să umpli, efectiv, douăzeci de coli de hârtie ştampilată în care să consemnezi cum a căzut păpuşoiul, dacă nimeni n-a văzut, cu toate că toţi văzuseră? Pentru asta trebuie să ai multă imaginaţie, şi funcţionarii din zilele noastre nu o au decât pentru a fura şi a depune banii în Elveţia. Actul juridic transcendental, slujba de înmormântare, priveghiul, ridicarea cadavrelor, ah, asta n-o să se mai facă niciodată. Un obicei atât de drag, atât de columbian, al nostru... Niciodată. Timpul face să dispară totul; până şi obiceiurile. Astfel, din schimbare în schimbare, pas cu pas, societatea îşi pierde coeziunea, identitatea şi rămâne ca o cuvertură zdrenţuită şi peticită.

Eu vorbesc despre suburbii ca şi cum le-aş cunoaşte, dar nici vorbă, le-am văzut doar de departe, cu luminiţele lor pâlpâind pe munte şi în noaptea fremătătoare. Le-am văzut, le-am visat, le-am gândit de pe terasa apartamentului meu, lăsând ca sufletul lor asasin şi depravat să pună stăpânire pe mine. Mii de făclii aprinse,

care sunt case, sunt suflete, şi eu ecoul, un ecou din umbră. Comunele îmi aprind inima de la distanţă aşa cum se aprinde o colibă de la scânteia unui trăsnet. O singură dată doar am urcat şi am coborât, şi n-am văzut nimic, deoarece m-a împiedicat o cumplită ploaie torenţială. Una dintre acele ploi torenţiale din Antioquia în care cerul se sparge, încărcat de furie.

Dar anticipez, rupând ordinea cronologică şi introducând dezordinea. Câtă apă din canalele de scurgere n-a dus cu el râul înainte de a urca eu în suburbii. Deocamdată obişnuiesc să le privesc de pe terasa mea împreună cu Alexis. Iubitul meu de lângă mine. Acelea de acolo, băiatule, dinspre mare, spre nord, sunt cele nord-orientale şi nord-occidentale, cele mai violente, cele mai faimoase; văzându-se, cântărindu-se, revărsându-şi ura lor de pe munţi opuşi. Corectează-mă, dacă greşesc. Dar, dacă Alexis n-a văzut marea, de ce o menţionez? N-a văzut nici măcar Cauca, care este aici, jos, râul copilăriei mele care are un „u” în mijloc. Râul ăsta este ca mine; mereu acelaşi în neîntrerupta lui curgere. Alexis cunoaşte doar pâraie tulburi, canale.

— Arată-mi, băiatule, cartierul tău; care este?

Santo Domingo Savio? Sau El Popular, sau La Salle, sau Villa del Socorro, sau La Francia? Oricare putea fi, de neatins între luminile acelea în depărtare... Dumneavoastră trebuie să ştiţi, dar, dacă nu ştiţi, ţineţi seama că un creştin normal şi obişnuit ca dumneavoastră sau ca mine nu poate urca în acele cartiere fără să fie escortat de un batalion; „îl fură”. Şi dacă are o armă? „I-o fură.” Şi după ce-i fură fierul, îi fură pantalonii, ceasul, tenişii, portofelul şi chiloţii, dacă are, sau izmenele. Şi dacă opune rezistenţă pentru că asta e o ţară liberă şi democratică, şi aici în primul rând se respectă drepturile omului, chiar cu fierul lui îl trimit pe celălalt mal; să traverseze în pielea goală laguna în barca lui Charon. O să

vedeţi dacă urcaţi.

Noaptea, apartamentul meu de la ultimul etaj al blocului este o insulă întunecată într-o mare de lumini. Luminiţe de jur-împrejur, pe munţi, pâlpâind pe cerul senin pentru că aici nu este smog; îl împrăştie ploaia. Pe înserat munţii noştri se văd atât de clar, ies atât de bine în relief, încât s-ar părea că i-a decupat un copil cu foarfecă dintr-o fotografie din *El Colombiano*. (*El Colombiano* este ziarul din Medellín, cel care publică numărul morţilor: atâţia azi, mâine câţi?) Da, domnule, Medellínul este frumos. Sau frumoasă? Nu mai ştiu, niciodată n-am ştiut dacă e bărbat sau femeie. Mă rog, ce-o fi. Cum am spus că aceste luminiţe sunt suflete, are mai multe suflete decât mine; cam trei milioane şi jumătate. Şi eu, unul singur frânt în bucăţele.

— Sfântă Fecioară din Sabaneta, fă-mă din nou să fiu cum am fost când eram copil, unul singur. Ajută-mă să-mi adun laolaltă resturile naufragiului.

Lumânările de la altarul Sfintei Fecioare María Auxiliadora pâlpâiau la unison ca luminiţele din Medellín în noaptea unanimă[7], rugând cerul să săvârşească minunea de a fi din nou. De a fi ceea ce am fost.

— Eu nu mai sunt eu, Sfântă Fecioară, am sufletul sfâşiat.

Câţi morţi are pe conştiinţă băiatul ăsta al meu, superba mea maşină de ucis? Unul, din câte ştiu eu acum. De ceilalţi de mai de demult nu răspund. Nu obişnuiesc să pun întrebări cum fac popii care vor să ştie totul doar pentru ei, fără să împărtăşească nimic, în taina sepulcrală a spovedaniei. Cum, şi când, cu cine, pe unde. Pe unde-o fi! Iertaţi-i pe toţi, fir-ar să fie, şi lepădaţi sutana acestei curiozităţi turbate. Un preoţel ingenuu de la Facultatea de

7 Aluzie la povestirea *Ruinurile circulare* din volumul *Ficţiuni* de Jorge Luis Borges. Vallejo foloseşte sintagma pentru a defini o noapte turbulentă şi definitivă.

Teologie de la o anumită universitate catolică mi-a povestit despre spovedania cuiva spunându-mi ce minune s-a înfăptuit, dar nu şi ce sfânt a făcut-o. Adică, dezvăluind secretul, dar fără să dea în vileag făptaşul. Iată ce mi-a povestit: un băiat fără chip a venit la el să se spovedească şi i-a spus:

— Sunt vinovat, părinte, că m-am culcat cu iubita mea.

Şi tot întrebând, tot întrebând cum se ajunge la Roma, că acolo vor ei să se ducă, popa a aflat că băiatul era de profesie ucigaş plătit şi omorâse treisprezece oameni, dar nu de asta venise să se spovedească, pentru că de ce s-o facă? Să se spovedească cei care l-au trimis să omoare. Al lor era păcatul, nu al lui, el pur şi simplu îşi făcea treaba, „un slujbaş plătit". Nici măcar nu i-a văzut la faţă...

— Şi ce-aţi făcut, părinte, cu presupusul ucigaş plătit, l-aţi iertat de păcate?

Da, presupusul preot l-a absolvit. Drept penitenţă i-a spus să vină la treisprezece slujbe, una pentru fiecare mort, de aceea sunt aşa de pline bisericile de băieţi.

Şi apropo de preoţelul ăsta, pentru că sunt aşa de puţini de când seminarul a fost transformat în centru comercial, vă întreb: al cui este păcatul pentru moartea hipiotului? Al lui Alexis? Al meu? Al lui Alexis nu, deoarece nu-l ura, altfel l-ar fi privit în ochi. Atunci, al meu? Nu, nici al meu. Mărturisesc că nu-mi plăcea de el. Dar i-am spus eu să-l omoare? Niciodată! Niciodată! Niciodată nu i-am spus lui Alexis: „Lichidează-l pe ăsta". I-am zis, asta da, şi dumneavoastră sunteţi martori, că îmi vine să-l omor, dar am spus-o aşa, într-o doară; păcatul meu, dacă am vreunul, a fost doar dorinţa. Şi pentru o dorinţă, în tot măcelul ăsta, ajungi în iad? Dacă da, îmi pare rău şi altădată n-o să mai doresc nimic.

M-am dus la acea universitate catolică deoarece voiam să scap de muzica lui Alexis. Să nu vă miraţi dacă o să mă găsiţi în locuri la care nici nu vă gândiţi. Pe aici, şi pe

dincolo, şi pe lumea cealaltă. Fugind de zgomotul acela infernal devin mai omniprezent decât Dumnezeu în împărăţia Sa. Şi aşa umblu pe străzile astea din Medellín alias Medallo văzând şi auzind diverse. Jucându-i un renghi morţii, traversând repede înainte de a mă lovi o presupusă maşină. Că le-a venit să dea cu maşina peste tine încercând, se presupune, să te prindă ca şi cum ai fi un presupus iepure cu toate că şi tu, şi ei sunteţi toţi nişte presupuşi creştini...

Îndemnat de vidul său esenţial, Alexis se uită la televizor la orice: la telenovele, la meciuri de fotbal, la grupuri de rock, la declaraţiile unei curve, la preşedinte. Acum câteva zile nenorocitul ăsta se scandaliza pentru că s-a spus că nişte ucigaşi plătiţi omorâseră un senator al republicii. Ce să-ţi spun, al republicii!

Ca şi cum aici am avea senatori ai provinciilor, proasto. Aici nu suntem în Statele Unite. Şi de altfel senatorii din Columbia nu sunt nişte fructe zaharisite. Că cei care l-au omorât vor suporta „toate rigorile legii", citez textual. De parcă ar şti cine sunt. Şi azi ce-a făcut? Azi a informat naţiunea de faptul că douăzeci şi cinci de mii de soldaţi l-au eliminat pe presupusul şef al traficanţilor de droguri, care angaja ucigaşi plătiţi. Că delictul nu va mai predomina, ca şi cum delictul şi fraţii lui cu contract nu l-ar împroşca şi pe el. Şi că mergem în direcţia corectă: *in the right direction*, cum a auzit că se spune în engleză. Şi eu vreau doar să întreb ceva: în Columbia legea omoară presupuşi vinovaţi? A, şi-o să-i informeze de victorie pe yankei în limba lor, pentru că el este şi poliglot. Şi îl cred în stare: le citeşte discursul pe care i l-au scris alţii în engleză cu glasul acela ţipător, ţărănesc, curist, al lui, şi cu candoarea şi accentul unui copil de şcoală care abia învaţă: *This is my nose. That is your pipi.*

— Închide-i gura prostului ăstuia de curist, i-am spus lui Alexis, că doi poponari sunt de ajuns aici.

A început să râdă când m-a văzut atât de furios, atât de supărat, şi ah, ce minune, l-a stins. Şi a adăugat:

— Dacă vrei îl lichidez pe gonoreicul ăsta, cu calificativele astea ale lui pe care le ador.

— Şi când o să lichidezi casetofonul? l-am întrebat.

— Acum.

Şi l-a luat, a dat fuga în balcon şi l-a aruncat. I-am atras atenţia cât de iresponsabile sunt aceste accese necontrolate ale lui care puteau să omoare, cu un pic de noroc, vreun presupus pieton care tocmai trecea.

Odată cu moartea presupusului traficant de droguri despre care vorbea mai sus preşedintele nostru, aici practic s-a terminat cu profesia de ucigaş plătit. A murit fina, s-a terminat cumetria. Fără o meserie stabilă, s-au împrăştiat prin oraş şi au început să sechestreze, să atace, să fure. Şi ucigaşul plătit care lucrează singur şi îşi asumă riscurile nu mai e ucigaş plătit; este o meserie liberă, o iniţiativa privată. Încă o instituţie a noastră care dispare. În naufragiul Columbiei, în această pierdere a identităţii noastre, nu ne mai rămâne nimic.

Dar să revenim la Alexis, care este subiectul acestei povestiri. Când avea de gând să distrugă televizorul? În mintea mea această idee mă îmbia ca un tort într-o vitrină. Ce-o să-l împingă s-o facă? Pot să-l determin eu cu puterea minţii mele? Mă cam îndoiesc, pentru că zile întregi m-am concentrat asupra dorinţei de a muri Castro, şi este în continuare înscăunat acolo la el. (Castro este Fidel, şi Fidel este Cuba, şi Cuba universul şi revoluţia sa socialistă.)

Din câţi a omorât Alexis, cinci au fost gratis, pentru *culebras* personale, şi cinci plătiţi pentru *culebras* ale altora. Ce sunt aceste *culebras*? Sunt răzbunări. După cum vă daţi seama, în lipsă de legi, care se schimbă tot timpul, Columbia este o şerpărie[8]. Aici se perpetuează răzbunări

8 *Culebra* (sp.) are sensul general de „şarpe”, „viperă”, pe lângă sensul columbian de „răzbunare”.

adunate de generaţii: trec de la părinţi la copii, de la copii la nepoţi, mor fraţi. În sfârşit, şi cum am ştiut de Alexis dacă eu nu întreb nimic? Fără să întreb, mi-a povestit totul La Plaga. Acesta este un băieţel divin, o canalie, un copil rău, care a rămas şi el fără lucru. Are cincisprezece ani, cu un pufuleţ în barbă care te-nduioşează. Cred că îl cheamă Héider Antonio, un nume frumos. Şi când nu omoară, joacă biliard în Salonul de Biliard X... (Nu-i spun numele, că s-ar putea să-i vină ideea patronului să mă dea în judecată, aşa cum scrie în noua constituţie, şi apoi o să sufăr toate rigorile legii.)

Şi pe La Plaga l-am cunoscut tot în camera fluturilor, dar iubirea noastră n-a înflorit; mi-a spus că are o iubită şi că are de gând s-o lase gravidă ca să aibă un fiu care să-l răzbune.

— Să te răzbune pentru ce, Plaguita?

Nu ştiu, pentru nimic, pentru orice. Pentru ceea ce nu va putea el. Acest simţ de prevedere al tineretului nostru îmi reînnoieşte speranţele. Atâta timp cât avem un viitor în faţa noastră, prezentul se scurge foarte bine. În ce priveşte trecutul... Trecutul e cel ce-mi aparţine mie şi mă menţine aşa.

Totul pe lumea asta are un sfârşit; se duce primarul, se duce ministrul, se duce preşedintele şi Cauca continuă să curgă, să curgă spre întinderea mării, spre marea groapă de scurgere a apelor reziduale. De ce spun asta? Păi, să vezi, pentru că i-a venit şi rândul televizorului. Moartea acestui blestemat este demnă de un poem.

Mă şi gândesc la el în versuri culte, alexandrine, de paisprezece silabe, că-mi ies foarte bine. Eu nu mă grăbesc şi ajung departe.

Lucrurile s-au întâmplat aşa: am ajuns într-o zi acasă obosit, dărâmat, abătut, şi fără niciun împuţit de chef de a trăi. Nu rezist într-un oraş cu treizeci şi cinci de mii de taxiuri, toate cu radiourile aprinse. Cu toate că merg pe jos

şi nu iau niciunul, ştiu că sunt acolo cu bârâitoarele lor, informând despre morţi care nu sunt ai mei, meciuri de fotbal care nu mă interesează şi declaraţii ale unor funcţionari ce sug de la ţâţa tezaurului public şi mă jefuiesc pe mine, jefuiesc Columbia, întreaga ţară.

Ţi-l lichidez eu, repetă Alexis, spune-mi cine e.

Nu-i spun niciodată. La ce bun! Ar fi ca şi cum ai căra apă cu ciurul.

— Băiete, i-am spus lui Alexis, dă-mi pistolul tău, că nu mai rezist. Eu mă omor.

Alexis ştie că nu glumesc, este isteţ şi-şi dă seama. Ia în grabă revolverul şi ca să nu-mi rămână niciun glonţ îl descarcă pe tot în televizor, singurul lucru pe care l-a găsit; tocmai vorbea preşedintele, ca să nu ne pierdem obişnuinţa. Că nu ştiu ce, că rigorile legii. Au fost ultimele cuvinte pe care le-a spus papagalul ăsta corupt şi în veci n-a mai deschis pliscul în casa mea. Apoi linişte, linişte în nopţile mele tăcute când cântă greierii, dezmierdându-mi auzul cu eternul lor cântec, pe care l-a ascultat Homer.

Distrugerea televizorului a fost cea mai mare greşeală pe care-am făcut-o. Fără televizor, Alexis a devenit mai trist decât o minge de fotbal umflată, în care nu trage nimeni cu piciorul. Şi s-a apucat să facă ce îi dicta instinctul său, să vadă pentru ultima dată ochii, ultima privire a celui care nu va mai exista niciodată.

Gloanţele ca să-şi încarce revolverul i le-a cumpărat subsemnatul, care doar pentru el trăieşte. Am fost direct la poliţie şi le-am spus:

— Vindeţi-mi-le mie, că sunt o persoană decentă, în afară de câteva cărţi pe care le-am scris n-am antecedente penale.

— Cărţi de ce?

— De gramatică, domnule caporal.

Era un sergent, dar faptul că nu cunoşteam gradele era o dovadă clară că spuneam adevărul, că eram inocent, şi

mi le-a vândut; un ditamai pachet greu.

— Oh! tu eşti cu adevărat curajos, mi-a spus Alexis. Să facem rost de o mitralieră.

— Băiete, „să facem rost” e la plural. Pe mine nu conta.

Dar cum să nu contezi în dragoste!

Următorii pe care i-a omorât Alexis au fost trei soldaţi. Mergeam prin parcul Bolívar, cel mai mare, când i-am văzut de departe făcând o razie. Dacă Alexis avea fierul la el, era bine să-i ocolim.

— De ce?

— Măi, băiatule, pentru că or să ne controleze şi-or să ţi-l ia. Nu vezi că suntem suspecţi?

M-am inclus în „suntem” din delicateţe; aici nimeni nu-i suspectează pe bătrâni, asta e demonstrat, hoţi bătrâni nu mai sunt, de mult s-au omorât unii pe alţii, şi deşi e sigură zicala corb la corb nu-şi scoate ochii, hoţul în schimb fură alt hoţ.

— Să-i ocolim.

Ba nu, şi am mers mai departe. Şi bineînţeles că ne-au oprit. Mai bine nu s-ar fi născut. Pac! Pac! Pac! Trei împuşcături drept în frunte şi trei soldaţi căzuţi, ţepeni. Când şi-a scos Alexis revolverul? Nici n-am apucat să văd. Soldaţii se pregăteau să mă controleze pe mine căci mă băgasem în rahat ca să fiu alături de băiatul meu. Dar n-au mai continuat. Cu toate că în ultimele clipe din viaţa lor ar fi vrut s-o facă, n-au mai putut. Morţii nu fac controale. Cu un glonţ în frunte oricui i se stinge computerul.

A fost atât de uluitor ceea ce s-a întâmplat, atât de neprevăzută întâmplarea, că nu ştiam ce să fac. Şi nici Alexis. A rămas uitându-se la cadavre ca hipnotizat, privindu-le în ochi.

— Mă gândesc că cel mai bine ar fi să plecăm, băiete, să mâncăm.

Înainte, aici se mânca de prânz la ora douăsprezece, dar cu acest schimb de obiceiuri s-a ajuns să se mănânce la

unu şi jumătate. Alexis şi-a băgat revolverul la loc şi am continuat să mergem ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. E cel mai bine în cazuri ca acesta: ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Nu-i bine să fugi. Cine fuge îşi pierde atitudinea demnă şi cade şi e prins. De altfel, aici, de mult, iar când spun de mult înseamnă de mult, nimeni nu-i mai urmăreşte pe hoţi. În copilăria mea, îmi amintesc, trecătorii obişnuiţi de pe stradă, protejaţi de aşa-zisa lege, o luau la fugă după hoţ. În ziua de azi, nimeni. Cine îi ajunge moare, şi sufletul colectiv, gregar, ticălos, haita laşă şi curistă ştie asta. Cine mai are chef să-l urmărească? Stă liniştit şi n-a văzut nimic, dacă vrea să vadă în continuare. În jur nu erau poliţişti şi mai bine pentru ei; trei gloanţe îi rămăseseră băiatului meu în fierul său ca să le facă tot atâtea cruci cu cenuşă în frunte. Ca să murim ne naştem.

Am mâncat *sancocho*[9], că asta se mănâncă pe aici. Şi ca să ne facem poftă de mâncare am băut fiecare o Pilsen, şi nu-i fac reclamă, pentru că e foarte proastă, ăsta e purul adevăr. Am băut o bere Pilsen şi eu am cerut o lămâie pentru *sancocho*. Pun lămâie la orice mâncare.

— Şi aduceţi-ne, domnişoară, nişte şerveţele, ce dracu, cu ce credeţi c-o să ne ştergem?

Rasa asta e atât de meschină, atât de rea, că aici şerveţelele de hârtie le taie în opt bucăţi ca să facă economie; îşi pun angajaţii să le taie când nu au clienţi, ca să muncească, ale dracului jigodii. Aşa e aici.

M-am şters la gură cu şerveţelul şi m-am murdărit pe degete... Şi la toalete? La toalete (o să vă explic pentru că sunteţi turist străin) nu se poate pune hârtie igienică pentru ca se fură sulul; când au inaugurat noul aeroport din Medellín, care a costat nişte milioane, au pus o singură

9 *Sancocho*, mâncare tipică din Insulele Canare şi din multe ţări hispano-americane, preparată din cod sărat fiert cu cartofi sau cu batate.

zi şi de atunci, niciodată. A venit o mulţime curioasă să-l vadă, cu copii cu tot, şi au furat până şi closetele. A, şi hamalii, adică cei care duc geamantanele, sunt cei care încep furturile. Uite, acest *man* care trece pe-acolo are un teanc de bancnote şi două geamantane mari cu lucruri de contrabandă; pe oricare din cele trei drumuri ce coboară de la aeroport la Medellín îl omoară. Data trecută, când mă întorceam din Elveţia, am văzut un om mergând pe jos pe una dintre aceste şosele de parcă mergea pe o plajă de nudişti din Grecia, adică aşa cum l-a adus pe lume Dumnezeu ca să-şi trăiască viaţa. Taximetristul cu care mergeam n-a vrut să-l ia, ca nu cumva să fie un truc ca să-i fure taxiul. Şi eu care eram convins că tâlharii erau taximetriştii. Nu, domnule, sau da, domnule, aici viaţa unui om nu face nici două parale.

Şi de ce-ar trebui să valoreze ceva? Dacă suntem cinci miliarde, spre şase chiar... Transformă-i în bancnote şi o să vezi cât valorează. Când sunt cinci – să zicem şase – cu nouă zerouri la dreapta, un om e un zero tăiat. E mai de preţ o maimuţă titi, din care-au mai rămas puţine şi sunt foarte rele. Nu suntem nimic, drăguţule, nu suntem nimic, să ne lecuim de această „dorinţă de protagonism” şi să ne amintim că aici nimic nu e mai efemer decât mortul de ieri. Cine-i ştie pe cei trei soldăţei din parc de care se zice că urmau să ne controleze? N-au apărut nici în *El Colombiano* şi cine nu apare în *El Colombiano* înseamnă că ori mai trăieşte, ori a murit. Şi „drăguţul” cine e? E cineva pe care-l iubeşti cu toate că nu i-o spui, deşi el ştie asta foarte bine. Mă rog, subtilităţi de mahala.

Fugacitatea vieţii omeneşti nu mă nelinişteşte; mă nelinişteşte fugacitatea morţii, această grabă a oamenilor de a uita totul pe lumea asta. Mortul cel mai important este şters din memorie de următorul meci de fotbal. Şi astfel, de la un meci la altul, se şterge amintirea unui anumit candidat la preşedinţie, liberal, foarte important,

pe care l-am avut aici şi pe care l-au lăsat lat cu un glonţ pe o estradă nişte ucigaşi plătiţi, pe înserat sub nişte lumini dramatice şi în faţa a douăzeci de mii de coreligionari ai săi care organizaseră o manifestaţie cu steaguri roşii. În ziua aceea întreaga ţară a protestat vehement şi şi-a pus cenuşă în cap. Şi a doua zi, goool! Golurile fac să răsune cerul Medellínului şi apoi se aruncă cu petarde sau „pocnitori" şi „rachete", şi nu ştii dacă o fac ca să se distreze sau sunt aceleaşi gloanţe de noaptea trecută. Se aud împuşcături în întuneric, pe ici, pe colo, şi te întrebi înainte de a merge la culcare: „Pe cine au mai scos acum din horă?" Apoi dumneavoastră vă întoarceţi la undele alfa, beta, gamma ale visului, legănat de zgomotul împuşcăturilor. E mai bine să dormi cu împuşcături decât cu o ploaie torenţială. Te simţi aşa de apărat în patul tău... Şi eu cu Alexis, iubitul meu... Alexis doarme în braţele mele cu chilotul pe el şi nimic, dar nimic, nimic nu-i tulbură somnul. Habar n-are ce-i aia preocupare metafizică.

Uite ce e, dragule; nu suntem nimic. Suntem coşmarul lui Dumnezeu, care e un nebun. Când l-au omorât pe candidatul de care-am vorbit, eu eram în Elveţia, într-un hotel cu lac şi televizor. „Kolumbien" au spus la televizor şi inima mi-a tresărit; arătau manifestaţia celor douăzeci de mii în sătucul din savană, şi împuşcăturile. Căzuse păpuşoiul cu dorinţa lui de protagonism. Mort reuşise să facă ceea ce voia când era viu. Asasinatul de pe estradă a făcut ocolul lumii şi a făcut să răsune numele patriei. M-am simţit foarte, dar foarte mândru de Columbia...

— Dumneavoastră, le-am spus elveţienilor, în realitate sunteţi morţi. Uitaţi-vă bine la aceste imagini pe care le vedeţi; asta este viaţă, adevărata viaţă.

Următorul pe care l-a omorât Alexis a fost un mitocan ce trecea pe stradă; un zdrahon de băiat, mândru, rău, aşa cum e neamul ăsta trufaş. Pe strada Junin, fără să vrem,

ne-am lovit de el.

— Fiţi atenţi pe unde mergeţi, poponarilor, ne-a spus. Sau sunteţi orbi?

Eu, ca să fiu sincer, nu văd prea bine, dar Alexis, perfect, altfel cum ar ţinti atât de precis? Dar de data asta, pentru variaţie, interpretând pe aceeaşi temă cunoscuta lui sonată, nu i-a tras un glonţ în frunte, nu, ci în gură, în gura împuţită cu care ne-a insultat. Şi astfel, cine ar fi crezut, ultimul cuvânt pe care l-a spus când era viu a fost „orbi" cum puteţi vedea citind din nou spusele lui. Niciodată n-a mai văzut. Şi ochii care nu văd, cu toate că ceilalţi îi văd, nu sunt ochi, aşa cum în mod oportun a spus poetul Machado cel profund.

Când a avut loc incidentul ne îndreptam spre Candelaria şi spre Candelaria am continuat să mergem, fără alte explicaţii, în grabă. Biserica asta este cea mai frumoasă din oraşul Medellín, care are o sută cincizeci; şi eu le-am văzut; o sută cu Alexis, aşteptând uneori ore întregi ca să deschidă. Dar Candelaria nu se închide niciodată. Are la intrare în partea stângă a naosului un Iisus Căzut cu crucea în spate, de un frumos dramatism dureros, luminat veşnic de lumânări, douăzeci, treizeci, patruzeci de flăcărui roşii, efemere, pâlpâind, tremurând, clipind în drum spre veşnicia Domnului. Aici Dumnezeu într-adevăr se simte la fel ca sufletul Medellínului, care, atât timp cât eu trăiesc, nu moare, şi se revarsă în această frază a mea cu cei o sută şi ceva de guvernatori pe care i-a avut Antioquia, cu chiu cu vai, ca don Pedro Justo Berrío, care mai e încă afară, în parcul său, în statuia sa, bombardat de neastâmpăraţii şi ireverenţioşii porumbei care-i fac vânt şi altele. Sau ca don Recaredo de Villa de care, pot să pariez că dumneavoastră n-aţi auzit niciodată. Dar eu îl cunosc. Eu ştiu mai multe despre Medellín decât Balzac despre Paris, şi nu inventez; mor odată cu el.

V-a plăcut ultima „curăţenie" a lui Alexis, acel gură

spurcată ce trecea pe stradă? Mie da, îl aprob! Trebuie învăţată această adunătură obraznică să fie îngăduitoare, trebuie să eradicăm ura. Cum adică, pentru că te loveşti de cineva pe o stradă plină de oameni trebuie să fii insultat în felul ăsta? Nu cuvântul în sine contează (deoarece curiştii sunt buni în această explozie demografică); ci doza de ură pe care o conţine. Deci o chestiune de semantică, cum ar zice preşedintele nostru Barco, inteligentul, care ne-a guvernat patru ani bolnav de Alzheimer şi care a declarat război traficanţilor de droguri, dar în plin război a uitat acest lucru.

— Cu cini ni batim acum? a întrebat şi şi-a aranjat cutia cu dinţi (adică proteza).

— Cu traficanţii de droguri, domnule preşedinte, i-a răspuns doctorul Montoya, secretarul şi memoria lui...

— Ah... asta a fost tot ce-a spus, cu acea înţelepciune a sa.

Cine nu e în stare să convieţuiască să plece; în Venezuela, dincolo de mormânt, pe Marte, unde o fi. Da, băiatule, de data asta mi se pare foarte bine ce-ai făcut, cu atâţia descreieraţi şi mitocani o să terminăm cu Medellínul. Trebuie să golim Antioquia de antioquienii răi şi s-o repopulăm cu antioquieni buni, chiar dacă ăsta este un contrasens ontologic.

Dar reluând şirul pierdut al discursului, şirul lui Machado şi al meditaţiilor sale transcendentale despre ochi, să revenim la cei ai mortului şi să ne întrebăm: oare de ce nu-i închide? Deschişi, încă strălucind cu o furie rea, continuă să se reflecteze în ei grupul vesel, şleahta de nemernici ce s-a adunat în jurul lui. Cineva, din milă, a vrut să-i închidă odată ca să nu mai vadă atâta veselie, dar i s-au deschis din nou ca la acele păpuşi stricate de demult care spuneau „mama”.

Morţi? Morţi facem aici! în cartierul Aranjuez, leagănul familiei Priscos, cei dintâi care-au format o bandă de

ucigaşi plătiţi, şi au început această profesie, pionierii, şi ca atare acum sunt lichidaţi cu toţii, morţi, în parcul acestui cartier zic, stăteam eu cu Alexis (sau, dacă preferaţi, el cu mine) aşteptând să se deschidă biserica San Nicolás de Tolentino ca s-o vedem, când m-am întâlnit din nou cu El Difunto, Mortul. De câteva luni nu-l mai văzusem, şi mi s-a părut foarte refăcut, foarte „restabilit".

— Ştergeţi-o, ne-a spus, că vin să vă lichideze.

— Pe naiba, dacă eu am vreo bănuială în faza asta a jocului, prietene, e că sunt mai nemuritor decât tine, i-am răspuns. Oricum, îţi mulţumesc pentru avertizare.

El Difunto! Poreclit aşa pentru că l-au ciuruit cu plumbi şi-au băgat în el patru gloanţe într-un salon de biliard şi a murit; dar nu; când prietenii îl privegheau beţi turtă, îmbrăţişând sicriul şi cântându-i „Mormânt sărăcăcios" într-un trio, au dărâmat sicriul, care, căzând, s-a deschis, şi, deschizându-se, a ieşit mortul: ieşise Mortul palid, palid, se zice, şi cu o erecţie de zile mari. Asta, în termeni psihanalitici, aş numi-o triumful lui Eros asupra lui Thanatos. Dar ce dracu, că psihanaliza e mai falimentară decât Marx! Pe El Difunto mi l-au făcut de asemenea cadou, proaspăt ieşit din sicriu, şi nu erau decât rămăşiţele celui ce fusese, ale tânărului zdravăn şi sănătos. Şi acum prăpădit, anemic, fantomatic... Şi ce, cine refuză să se culce cu protejatul Morţii? Întotdeauna e bine să ai avocaţi care să intervină în favoarea ta pe lângă această doamnă atât de capricioasă. Dar pentru Dumnezeu, de ce vorbesc de ăsta? Ah ştiu, pentru că zicea că or să ne omoare în Aranjuez, un cartier de sus, dar foarte de jos; sus pe munte, dar după părerea mea foarte jos ca importanţă socială. Acolo, când m-am născut eu, se termina oraşul ăsta delirant. Acum acolo încep suburbiile, care sunt pacea.

Ne-am ridicat de pe banca din parc şi am dat o scurtă raită prin spatele bisericii, după ce ne-am despărţit,

bineînţeles, de Mort. Când ne-am întors, erau acolo; coborând de pe o motocicletă, la intrare, crezând că eram înăuntru, dar nu, noi eram afară, şi în spatele lor. Fără prea multe cercetări, *ipso facto*, în plină stradă, Alexis le-a făcut acelaşi lucru pe care ceilalţi i-l făcuse Mortului în salonul de biliard; i-a împuşcat. Morţii ăştia, însă, din câte ştiu eu, nu s-au mai întors niciodată din bezna regatului lor. Mai sunt încă acolo aşteptându-mă, pe mine împreună cu incerţii mei cititori.

Cum am ajuns să ştiu acest lucru, să-l verific? Păi, foarte simplu, cel mai simplu şi cel mai uşor; l-am auzit în taxi. Radioul era deschis, trăncănind, scârbosul, când după ştirea altui omor au dat-o pe asta; că încă două victime, inocente, ale acestui război fără sfârşit şi nedeclarat, căzuseră ciuruite la intrarea în biserica din Aranjuez când mergeau la slujbă, împuşcate de doi presupuşi ucigaşi plătiţi în slujba traficanţilor de droguri. Eu un presupus „ucigaş plătit”? Nenorociţilor! Eu sunt un presupus gramatician! Nu-mi venea să cred. Ce calomnie, ce dezinformare. Dar să vedem, cine m-a plătit? Ce alt traficant de droguri cunosc eu în afară de ambasadorul nostru în Bulgaria, şi asta pentru că s-a scris în ziar? E ucigaş plătit cel care se apără? Era vreun poliţist care să ne apere pe noi când au vrut să ne omoare? Dacă ar fi fost vreunul, ne-ar fi arestat ca să scoată nişte bani de la noi. Dar nu, îi storceau pe alţii de bani, în centru. În agonia acestei societăţi, ziariştii sunt heralzii groparului. Ei şi pompele funebre sunt singurii care se îmbogăţesc. Şi medicii. Acesta este modul lor de viaţă, să trăiască de pe urma morţii altcuiva. În Italia, ziariştilor li se spune „i paparazzi”; adică papagalii, ăştia de aici sunt vulturi.

Dar să ne întoarcem la apartamentul ăla gol, doar cu un pat! Patul foloseşte numai în primele zile ca să faci amor; după aceea amorul trebuie să se hrănească din alte surse. Ca de exemplu? Să zicem, de exemplu, din a pune pe

picioare o afacere împreună. La chestia asta cu afacerea m-am gândit şi am exclus-o; ce afacere poate prospera cu atâtea împrumuturi, pensionări, nesiguranţă, impozite, legi! Impozite şi alte impozite şi până la urmă nu ai nici cu ce să-ţi astupi o gaură. Cel mai mare hoţ în Columbia este statul. Dar o făbricuţă? Industria aici este total falimentară; pentru următorii o mie de ani. Şi comerţul? Magazinele sunt jefuite. Şi serviciile? Ce servicii! Să deschizi o casă de băieţi?

Nu-i plăteşte nimeni. Şi agricultura la fel, alt dezastru. Cum e atât de ocupat să procreeze, ţăranul nu munceşte. Şi din ce trăieşte? Trăieşte din bananele pe care le fură de la vecin, până când vecinul nu mai cultivă nimic. Nu, amorul aici nu este stimulat. E un şemineu fără lemne unde focul se menţine ca prin minune, arzând mocnit.

Dacă Alexis ar citi măcar... Dar această fiinţă era la fel de categorică în privinţa asta ca marele preşedinte Reagan, care în lunga sa viaţă n-a citit nici măcar o carte. De altfel, această puritate necontaminată de litera tipărită îmi plăcea cel mai mult la acest băiat. La câte cărţi am citit eu, şi uitaţi-vă la mine, priviţi-mă! Dar oare ştia băiatul să semneze? Bineînţeles că ştia. Avea scrisul cel mai excitant şi încâlcit pe care l-am văzut vreodată; halucinant, aşa cum în ultima instanţă scriu îngerii când sunt demoni. Am aici o fotografie de-a lui cu o dedicaţie pe spate. Îmi zice pur şi simplu aşa: „Al tău, pentru toată viaţa”, atât. Pentru ce-aş vrea mai mult? Întreaga mea viaţă se sfârşeşte cu asta.

După ce am ieşit de la biserica din Robledo (o coşmelie lipsită de farmec unde de-abia dacă se opreşte Dumnezeul meu), am hotărât să continuăm să urcăm în căutarea unui mirador pe munte de unde să se vadă Medellínul, ca să ne facem o părere despre el cu obiectivitatea pe care ţi-o dă distanţa, fără predispoziţii şi iubiri. Urcând, pe mâna stângă, lângă o mică fermă veche, o râpă cu o plantaţie de bananieri uscaţi, abandonată, se putea citi următorul

anunţ scris cu majuscule strâmbe şi şterse pe alocuri, ca într-un afiş cu Dracula: E INTERZIS ARUNCATUL CADAVRELOR. E interzis? Şi cu vultanii ăştia ce-i? Ce înseamnă acest du-te-vino de păsări negre, săltând, fluturând din aripi, ciugulind, întinzându-se ca să poată scoate cât mai bine maţele mortului? Ca un copil neastâmpărat, imaginaţi-vă, ce trage de sfoara unei marionete care nu va mai face nicicând vreo clovnerie în viaţa asta. Cadavrul cui? Ce ştiu eu! Nu l-am omorât noi. Al vreunui nenorocit. Când am trecut era acolo, şi vultanii în plin festin, invitându-i şi pe alţii. L-au fript şi l-au aruncat acolo violând anunţul, de unde se deduc următoarele: cu cât sunt interzise mai multe lucruri, cu atât se respectă mai puţine. O fi fost vreo frumuseţe în viaţă? Sau vreun *man* rău? *Man* înseamnă aici, ca în engleză, bărbat. Bărbaţii noştri, deci, nu sunt spirite protectoare. Din contră, sunt umani şi curvari pui de curvă cum spunea Don Quijote.

Spuneam mai sus că nu ştiu cine îl omorâse pe ăla când era viu, dar de fapt ştiu; un asasin omniprezent cu sufletul negru şi cu nenumărate capete; Medellínul, cunoscut de asemenea cu numele de Medallo şi Metrallo, el îl omorâse.

Mă întrebaţi dacă în ţara asta sunt şi lucruri bune? Sigur că da, ce e bun e că aici nimeni nu moare de plictiseală. Poticnindu-te tot timpul te răzbuni pe hoţi şi pe guvern. Tovarăşe, prietene, concetăţene; nu e pasăre mai frumoasă decât vultanul, nici mai tradiţională; este acel *buitre* din spaniola milenară, *vultur* din latină. Au aceste păsări capacitatea de a transforma stârvul omenesc în spirit al zborului. Mai buni piloţi nu există, nici cei ai traficanţilor de droguri. Priviţi-i cum planează pe cerul Medellínului! Legănându-se în aer, destrămând norii, împrospătând infinitul albastru cu fâlfâitul negru al aripilor. Cu acel negru de doliu al înmormântărilor… Şi aterizează ca piloţii

lui don Pablo[10]; pe o tarla neînsemnată, minusculă, ca vârful unui deget.

— Mi-ar plăcea să sfârşesc aşa, i-am spus lui Alexis, mâncat de păsările astea, ca apoi să plec în zbor.

Pe mine să nu mă bage nimeni între patru scânduri cu de-a sila, să mă arunce într-o groapă cu cadavre cu bananieri şi cu un anunţ de strict interzis, scris, ca să poată fi încălcat, căci aşa am trăit şi aşa hotărăsc acum. De pe vârful stâncii Pan de Azúcar şi până pe muntele Picacho zboară vulturii cu aripile lor negre, cu sufletele lor curate deasupra văii, şi sunt, aşa cum merg lucrurile, cea mai bună dovadă pe care o am că Dumnezeu există.

Într-atât, încât în timp ce-L invocam pe Acesta cerându-I socoteală, continuam să o încheiem cu concetăţenii noştri de aici de jos. După cei doi ucigaşi plătiţi de pe motocicletă din Aranjuez cine a mai urmat? A urmat chelneriţa prost-crescută sau taximetristul îngâmfat? Asta într-adevăr nu mai ştiu, cu mintea mea obosită încep să încurc morţii. În locul lui Funés[11] cel ce nu uită, noi îl avem pe fostul nostru preşedinte Barco! Cum ordinea termenilor nu alterează produsul, să începem mai întâi cu taximetristul îngâmfat. Lucrurile s-au petrecut aşa: în faţa vechii gări din Antioquia (închisă pentru că i s-au furat şinele) am luat un taxi printre autobuzele arhipline. Deci, ca să nu-şi piardă obiceiul, taximetristul avea radioul deschis şi se auzeau *vallenatos*, cântecele astea ca o hârâială înţepătoare şi pe care auzul meu nu le suportă.

— Domnule, vă rog, daţi radioul mai încet, i-am cerut eu cu delicateţea ce mă caracterizează.

Şi ce-a făcut ofuscatul? L-a dat cât s-a putut de tare,

---

10 Pablo Escobar. Cel mai cunoscut dintre piloţii săi a fost Adler Benjamin Seal alias Barry Seal (1939–1986), membru al Cartelului din Medellín şi agent al CIA şi al DEA.

11 Aluzie la povestirea omonimă (*Funés cel ce nu uită)* din volumul *Ficţiuni* de Jorge Luis Borges.

până la refuz.

— Atunci opriţi, că o să coborâm, i-am spus.

A oprit pe loc cu o frână de te scula din morţi, care ne-a aruncat în faţă, şi, ca să încheie, în timp ce coboram ne-a înjurat:

— Daţi-vă jos, mama voastră, fir-aţi ai dracului!

Şi-a pornit, a pornit când nici măcar nu coborâserăm bine, făcând să scrâşnească pneurile. Dintre numiţii înjuraţi eu am coborât umil pe partea dreapta, şi Alexis pe stânga; pe stânga, în occipitalul său, sau osciorul posterior, din spate, glonţul a intrat direct în capul ofuscatului, şi i-a lecuit ofuscarea. N-a mai trebuit să aibă de-a face nicicând cu pasageri impertinenţi taximetristul, fusese concediat, îl concediase Moartea; Moartea, judecătoarea, stăpâna supremă, îl concediase. Cu viteza pe care o luase taxiul datorită furiei, la care s-a adăugat şi cea a împuşcăturii, a mai continuat să meargă până s-a ciocnit de un stâlp şi a făcut explozie, dar nu înainte de a lovi în cursa lui nebună spre lumea cealaltă o doamnă însărcinată şi cu doi copii, dar care n-a mai făcut altul, căci se întrerupsese astfel ceea ce promitea a fi o lungă perioadă de maternitate.

Ce splendidă explozie! Flăcările au cuprins vehiculul răufăcător, dar Alexis şi cu mine am avut timp să ne apropiem ca să vedem cum arde mortul. Mai mare frumuseţea, cum spunem noi aici în această limbă atât de expresivă.

— O apă minerală ca să-l stingem, cerea în gura mare un trecător imbecil.

— Şi de unde să luăm apă, omule? Sau crezi că suntem James Bond să avem la noi tot ce ne trebuie? Lasă-l să ardă de tot, că aşa nu mai suferă.

Treizeci şi cinci de mii de taxiuri erau în Medellín; au rămas treizeci şi patru de mii nouă sute nouăzeci şi nouă.

Şi ajuns aici, într-adevăr îmi scot pălăria în faţa fostului

preşedinte Barco. Avea dreptate, problema Columbiei e o chestiune de semantică. Hai să vedem: „al dracului” înseamnă aici mult, sau nu înseamnă nimic. „E al dracului de frig!”, de exemplu, vrea să zică ce frig cumplit!; „e un tip al dracului de inteligent” înseamnă foarte inteligent. Dar „ai dracului” pur şi simplu, cum ne-a spus nenorocitul ăla, ah, asta e cu totul altceva. Este veninul pe care-l scuipă şarpele. Şi şerpilor veninoşi trebuie să le crăpi capul; ori ei, ori tu, aşa a rânduit Dumnezeul meu. După ce-a murit şarpele, am continuat cu Eva, chelneriţa de la bar; a murit împuşcată în gură. Când ne-a trântit cafeaua, delicata, pentru că îi cerusem un şerveţel întreg şi nu triunghiurile acelea de hârtie minuscule cu care nici măcar o furnică nu-şi poate şterge trompa, primul lucru la care s-a gândit Alexis a fost gura, şi de la gură i s-a tras afurisitei. Şi-a pus la loc jucăria şi am ieşit din bar ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, scobindu-ne satisfăcuţi în dinţi cu o scobitoare.

— Aici se mănâncă foarte bine, trebuie să mai venim.

După cum cred că aţi înţeles nu ne-am mai întors niciodată. Chestia asta cu asasinul care se întoarce la locul crimei e o prostie de-a lui Dostoievski. S-ar fi întors el după ce-a omorât-o pe femeie; eu nu. Pentru ce? Cu atâtea baruri câte sunt în Medellín şi chelneriţe aşa de atente?

În zilele acelea cu atâtea schimburi de focuri Alexis s-a încăpăţânat să-i cumpăr o mini-Uzi.

— În niciun caz, nici nu te gândi, o mini-Uzi niciodată. Asta se vede imediat, atrage atenţia.

Pentru mine era aproape ca o erecţie în autobuz. Va imaginaţi cum e să mergi cu o mică mitralieră băgată în pantaloni? Vreţi să ştiţi cum e una de asta? Ah, eu de unde să ştiu, nu i-am cumpărat-o niciodată. După părerea lui, poliţia mi-ar fi vândut una, că sunt foarte priceput când trebuie să conving pe cineva.

— Oi fi priceput, dar ce să le spun ăstora?

Că am nevoie de ea ca să mă apăr de televizor şi de permanentele atentate împotriva limbii spaniole? Nu, cu toate că dorinţa mea cea mai adâncă e să-i fac pe plac, „categoricamente” nu. Acum, cu trecerea vremii, îmi vine să râd de aceste adverbe ce se termină în „mente”[12], aşa de lungi, dar aşa de dezumflate. Sunt simple aparenţe. Dacă ar fi insistat un pic, eu mă cunosc, m-aş fi dus la însuşi comandantul-şef, la general, ca să-i cumpăr o mini-Uzi. Ultimul gramatician din Columbia, unde au fost atâţia şi atât de renumiţi, trebuie să umble măcar cu o mini-Uzi pentru protecţia lui personală, sau n-am dreptate, domnule general? Altă chestie e să apuci s-o scoţi. În Vestul ăsta...

Nu i-am cumpărat nici motocicletă. Mă vedeţi pe mine, aşa demn cum sunt, la vârsta asta, pe post de „pasager”, ţinându-l în braţe pe o motocicletă înveninată, zburând ca o săgeată? Nu, nici în vis. „Aşa că stingeţi radioul ăsta, domnule taximetrist, că azi n-am chef de discuţii.” Şi n-aveau încotro, îl stingeau. Auzeau ei ceva ca un ultimatum în tonul meu, vocea lui Thanatos, care-i făcea să le treacă cheful de a nu fi de acord; ori îl stingeau, ori îl stingeau. Ce plăcere să călătoreşti prin zgomot în tăcere! Zgomotul vag de afară intra pe una dintre ferestrele taxiului şi ieşea pe alta purificat de agresiuni personale, ca şi cum l-ar fi filtrat tăcerea dinăuntru.

Şi acum, fără mini-Uzi, fără motocicletă, ce-o sa facem?

— Ia şi citeşte *Doi ani de vacanţă*, băiete.

Ce să citească! N-avea răbdare. Voia totul dintr-odată, ca o împuşcătură. Bine cel puţin că era marţi, zi de pelerinaj la Sabaneta; când am ajuns în mijlocul pieţei se împuşcau între ei membri a două bande care n-aveau ochi să se vadă nici morţi. Trăgeau ca nebunii delincvenţii ăştia, „pentru marcarea teritoriului”, cum spuneau înainte

12 În limba spaniolă există numeroase adverbe care se formează de la adjective cu sufixul *mente* (< lat. *mens, mentis),* ca, de exemplu, *categóricamente, efectivamente.*

biologii şi cum spun acum sociologii. Teritoriului? Două bande din partea nord-orientală, care, aşa cum ne indică numele, se află în nord, s-au încăierat în Sabaneta, care se află în sud, în extrema cealaltă? Sabaneta se bucură de extrateritorialitate, prieteni, şi nu-mi veniţi aici să vă rezolvaţi neînţelegerile voastre de cartier; asta e o mare deschisă pentru toţi rechinii. Ce mai vreţi! Credeţi că Sfânta Fecioară María Auxiliadora e proprietate particulară? María Auxiliadora e a tuturor şi parcul nu e al nimănui; să nu-şi imagineze cineva că e al lui pentru că s-a pişat primul acolo, pentru că în parcul ăsta nimeni nu se pişă.

Ceea ce am spus eu este ceea ce ar fi trebuit să spună organele puterii, dar cum nu avem un organ al puterii decât ca să fure, ca să jefuiască *res publica*... Şi iată-mă din nou la Sabaneta, satul sfânt al copilăriei mele, în hărmălaie şi harababură, în cea mai necuviincioasă dezordine, cea pe care-au făcut-o nenorociţii ăştia. Nu mai puteam de indignare, mă apucase un atac de sfântă furie. Uuuuuu! Uuuuuu! urla o ambulanţă cu inscripţia ambulanţă scrisă invers ca s-o poţi citi pe dos; s-a oprit brusc şi au coborât doi brancardieri ca să ridice morţii. Doi, trei, patru... Ăsta e războiul din Bosnia şi Herţegovina sau ce e, un masacru? Şi iată aici alt exemplu de cât de hiperbolică a devenit limba noastră în mâinile „informatorilor sociali”. Patru persoane, un masacru? Asta e pur şi simplu un atentat la semantică. Masacre erau acelea de pe vremuri! Când conservatorii decapitau o dată o sută de liberali şi invers. O sută de cadavre fără cap şi desculţe fiindcă ţăranii nu umblau pe atunci cu pantofi. Astea da masacre! Voi, tinereilor din ziua de azi, n-aţi văzut nimic, aveţi parte de o viaţă foarte bună. Masacre!

Treizeci şi trei de milioane de columbieni nu încap în toată imensitatea infernului. Trebuie lăsat un spaţiu necesar între ei ca să nu se omoare, să zicem distanţa

dintre două străzi, aşa încât, dacă nu se pot vedea, cel puţin să se zărească. Dar ca să vedeţi ce înghesuială! Un milion şi jumătate în comunele suburbane ale Medellínului, căţăraţi pe povârnişuri de munte ca nişte capre, înmulţindu-se ca şobolanii. Apoi năvălesc în centrul oraşului şi în Sabaneta, şi în ce-a mai rămas din copilăria mea, şi pe unde trec, distrug. „Pustiesc tot ca nişte lăcuste”, cum zicea bunica mea, dar nu despre ei, ci despre cei treizeci de nepoţi ai ei. Bunica n-a ajuns să vadă suburbiile, a murit înainte. A murit întru Domnul.

Am intrat în biserică, am trecut prin faţa lui Iisus Căzut cu crucea în spate şi am mers până la altarul din fundul naosului, cel din stânga, al Sfintei Fecioare María Auxiliadora, sfânta veselă cu Pruncul, ce plutea peste o mare de ofrande florale înconjurată de o puzderie de stele. Adulţi şi bătrâni umpleau biserica şi, fapt important, băieţi tunşi ca nişte punkişti, rugându-se, spovedindu-se; ucigaşii plătiţi. Ce-or cere ăştia? De ce s-or spovedi? Aş da orice să ştiu, dar să ştiu exact cuvintele lor. Ieşind ca o lumină înceţoşată din întunecimea adâncurilor, aceste cuvinte mi-ar fi dezvăluit adevărul lor absolut, intimităţile lor cele mai ascunse. „Eu cred că sunt foarte păcătos, părinte, pentru că am omorât cincisprezece oameni.” Cam aşa ceva, de pildă? Prezenţa atâtor tineri în biserica din Sabaneta mă uimea. Dar de ce mă uimea? Şi eu eram acolo şi venisem în căutarea aceluiaşi lucru: pace, linişte în semiîntuneric. Ne sunt obosiţi ochii de câte vedem, şi urechile de câte auzim, şi inima de atâta ură.

— Maică Preacurată, María Auxiliadora, Sfântă a blândeţii şi a milei, îngenuncheat la picioarele tale şi ruşinat de păcatele mele, cu deplină credinţă în tine te implor, ascultă-mi rugămintea; când îmi va sosi ceasul din urmă, în sfârşit, vino în ajutorul meu ca să am parte de moartea celor drepţi. Alungă duhul necurat şi şuieratul său viclean şi eliberează-mă de pedeapsa eternă, căci am trăit

coşmarul infernului din plin în viaţa asta; cu aproapele meu. Amin.

Să vedem, dumneavoastră, despre care se zice că sunteţi foarte buni catolici, aţi putea să-mi spuneţi în care biserică din Medellín se află Sfântul Pedro Claver? În Sagrada Familia nu. În Carmelo nu. În biserica Rosario nu. În Calvario nici atât. Unde atunci? În biserica San Ignacio, în naosul din dreapta. Şi unde se află cucernicul Colombière? În biserica Asunción? În biserica Visitación? În Cristo Rey? În Jesús Obrero? Nu, nu, nu. În niciuna din astea nu e; e de asemenea în San Ignacio, în altarul central, în partea de răsărit. Dar ştiţi cel puţin unde se află San Cayetano? Aflaţi, dacă nu ştiţi, că este în biserica San Cayetano, aşa cum San Blas se află în biserica San Blas, şi San Bernardo în biserica San Bernardo. O sută cincizeci de biserici are Medellínul, aproximativ, aproape tot atâtea câte cârciumi, o exagerare, şi fără să le socotim pe cele din comunele suburbane la care urcă doar Dumnezeul meu cu escortă; eu le cunosc pe toate. Pe toate, pe toate, pe toate. În toate m-am dus să îl caut. În general sunt închise şi au ceasurile oprite la cele mai ciudate ore, ca acelea din apartamentul prietenului meu José Antonio unde l-am cunoscut pe Alexis. Ceasuri ce sunt inimi moarte fără tic-tacul lor.

Dumnezeu trebuie să ştie, El care vede tot, aude tot şi înţelege tot, că în a sa Basílica Mayor, Catedrala noastră Metropolitană, în băncile din spate îşi oferă serviciile băieţii şi travestiţii, se face trafic de arme şi droguri, se fumează marijuana. De aceea, când este deschisă, de obicei e un poliţist de pază. Întrebaţi-l, să vedeţi dacă inventez. Şi Cristos unde e? Puritanul furios care i-a scos cu biciul pe negustori din templu? Oare crucea l-a vindecat de accesele de furie, de nu mai vede şi nu mai aude şi nici nu mai miroase? Mirosul sfânt al tămâiei se amestecă cu cel al marijuanei, ce vine de afară, din pridvor, sau se

fumează înăuntru. Amestecul îţi produce o anumită halucinaţie religioasă şi îl vezi sau nu-L vezi pe Dumnezeu, depinde cine eşti. Au trecut ani de zile de când nu mai veneam pe la catedrala asta la slujba pentru morţi, să mă rog pentru Medellín şi moartea sa, dar acum mă însoţeşte Alexis, dragul de el. Am încetat să mai fiu unul şi acum suntem doi; unul singur inseparabil în două persoane diferite. Este noua mea teologie a dualităţii, opusă celei a Trinităţii; ca să faci amor e nevoie de două persoane; trei începe să fie o orgie.

Venind de la catedrală, în parcul Bolívar, unde se termină strada Junin, în centrul ăla comercial din cărămidă pe care îl construiseră pe acelaşi loc unde se ridicau, cu secole în urmă, arheologic vorbind, cele două cârciumi din tinereţea mea, Metropol şi Miami, acolo am fost de faţă la o scenă: un puşti murdar şi obraznic îl insulta plângând pe un poliţist:

— Gonoreicule, îi spunea. De ce-ai dat în mine, mă, gonoreicule?

Şi trei spectatori din grupul ce se adunase îl apărau. Aceştia sunt apărători ai „drepturilor omului”, adică ai delincvenţilor, cei care aici apar în toate părţile în mod spontan ca să se alăture acelui „avocat al poporului” care a fost înfiinţat prin noua constituţie făcută de prostul ăla de curist. Eu nu ştiu de ce l-o fi bătut poliţistul şi dacă l-a bătut, dar cuvintele pe care le rostea copilul ăsta erau aşa de pline de ranchiună şi de ură, cum nu mai auzisem niciodată în viaţa mea. Şi am trăit, nu glumă! „Gonoreicule!” Un întreg infern concentrat într-o înjurătură ca dinamita. „Dacă golănaşul asta – îmi spuneam eu – se poartă aşa de obraznic cu autorităţile la cei şapte ani ai lui, cum o să fie când va creşte mare? Ăsta e cel care mă va omorî.” Dar nu, doamna mea Moartea plănuise pentru acest copil altceva în după-amiaza aceea. Poliţistul, unul din tinereii ăştia cu bacalaureat care sunt

recrutaţi acum ca să fie aruncaţi, fără arme şi legaţi de mâini cu tertipuri legale, în groapa leilor, nu ştia ce să facă şi ce să zică. Şi cei trei apărători înfuriaţi, pledând pentru minusculul delincvent şi cotcodăcind, la adăpostul curajului mişelesc al mulţimii care cică e gata să se lase omorâtă, cică dac-ar fi nevoie, de cel neînarmat. Şi s-au lăsat, dar de cel care era; şi-a scos îngerul Exterminator spada de foc, „puşcociul”, „fierul”, jucăria, şi cu câte o străfulgerare i-a trăsnit pe fiecare în frunte. Pe toţi trei? Nu, prostuţule, pe toţi patru. Şi pe copilaş, sigur că da, bineînţeles, altul nu mai era. Şi gonoreicului ăsta fraged i-a făcut în numitul loc crucea de cenuşă şi l-a vindecat, pentru totdeauna, de boala existenţei care îi loveşte pe atâţia. Fără porecle, fără nume de familie, doar cu numele lui de botez, Alexis era îngerul Exterminator care coborâse asupra Medellínului ca să sfârşească cu rasa lui perversă.

— Mergeţi să-l căutaţi pe şeful dumneavoastră, l-am sfătuit pe bietul poliţist tinerel când l-am văzut atât de uluit, şi povestiţi-i ce s-a întâmplat, şi să hotărască el apoi, cu mintea limpede, cum s-au petrecut lucrurile.

Şi mi-am văzut de drum în urma lui Alexis, şi imediat am luat primul taxi ce trecea.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat bietul taximetrist văzând gloata dezlănţuită afară, şi a dat în mod instinctiv radioul mai tare că poate dădea vreo ştire.

— Nimic, am răspuns. Patru morţi. Şi închide-i gura papagalului, că suntem peste măsură de ofensaţi.

I-am spus-o pe unul din acele tonuri pe care le adoptasem şi nu admiteau replică, şi, docil, supus, laş, i-a închis-o.

Dintre suburbiile Medellínului, cea din nord-est este cea mai excitantă. Nu ştiu de ce, dar mi-a intrat asta în cap. Poate pentru că acolo, cred eu, sunt cei mai frumoşi ucigaşi plătiţi. N-am de gând să urc ca să mă conving. Dacă Moartea mă vrea, dacă e îndrăgostită de mine, să

coboare aici. „Îndrăgostită”, am zis într-adevăr, în sensul pe care-l are cuvântul în comunele suburbane. Ca atunci când un tinerel de acolo spune: „Acest *tombo* este îndrăgostit de mine.” Un *tombo* este un poliţist, dar îndrăgostit? O fi curist? Nu, nu e, înseamnă că vrea să-l omoare. Ăsta e sensul dragostei: cel contrar. Oricare din sociologii ăştia de rahat de aici din „consiliile pentru pace”, care fac cercetări, va trage concluzia din toate acestea că după dezorganizarea unei societăţi urmează cea a limbii. Da de unde! Limba este aşa, e nebună prin natura ei. Şi Moartea, o muncitoare obsesivă. Nu se odihneşte. Nici luni, nici marţi, nici miercuri, nici joi, nici vineri, nici sâmbătă, nici duminică, sărbătorile legale şi religioase, nici în timpul punţilor şi al punţilor mai lungi, nici de ziua tatălui, nici de ziua mamei, nici de ziua prieteniei, nici de ziua muncii... A muncii, pe naiba, nici munca nu se odihneşte. Dar muncind aşa, cu atâta râvnă, fără să se creeze noi posturi de muncă scade şomajul, care aici, după spusele tanatologilor, este cel care generează cel mai mult violenţa. Cu alte cuvinte, cu cât mor mai mulţi, cu atât mor mai puţini. De doamna mea Moartea deci, cucoana, stăpâna mea, paradoxala, de ea este nevoie aici. De aceea umblă în graba mare prin Medellín zi şi noapte în dorinţa ei de a face tot ce poate, luându-se la întrecere cu marea împuiere, cea mai cumplită. Această continuă naştere a copiilor şi leacul băbesc pentru diaree îi scot peri albi.

Comunele suburbane sunt, cum am mai spus, îngrozitoare. Dar să nu credeţi prea mult ce spun, că le ştiu doar din auzite, de la gurile rele; case, şi case, şi case, urâte, urâte, urâte, căţărate în mod obscen unele peste altele, asurzindu-se cu radiourile lor, ziua şi noaptea, noaptea şi ziua, să vadă care pe care, bubuind în fiecare casă, în fiecare încăpere, *vallenatos* urlate din răsputeri şi meciuri de fotbal, muzică de salsa şi rock, fără să le tacă pliscul. Cum respira omenirea înainte de inventarea

radioului? Eu nu ştiu, dar papagalul ăsta blestemat a transformat paradisul terestru într-un infern. Nu focul iadului, nu cazanul cu smoală; zgomotul este chinul infernului. Zgomotul este arderea sufletelor.

Fiecare comună este împărţită în mai multe cartiere, şi fiecare cartier e împărţit între mai multe bande; cinci, zece, cincisprezece băieţi formează un grup şi pe unde se pişă nu trece nimeni. Este cunoscuta „marcare a teritoriului" stabilită de bande cu câteva seri înainte la Sabaneta. Din motive „teritoriale", un băiat dintr-un cartier nu poate trece pe străzile altui cartier. Asta ar fi o violare intolerabilă a proprietăţii, care aici e sfântă. Într-atât, dar într-atât de mult, încât în ţara asta a Inimii lui Iisus unii omoară sau sunt omorâţi pentru nişte tenişi. Pentru nişte împuţiţi de tenişi suntem dispuşi să ne ducem să vedem a ce miroase veşnicia. Eu cred că a un parfum obişnuit. Dar să nu ne abatem de la comunele suburbane de aici de jos şi să ne continuăm urcuşul, să privim; ochi ascunşi ne spionează printre crăpături. Cine suntem? Ce vrem? De ce-am venit? Suntem ucigaşi plătiţi, sau venim să angajăm ucigaşi plătiţi? Devastate de bande, se văd pe ici, pe colo prăvălioare apărate de gratii: o cârciumă, de exemplu, unde se vinde rachiu, sau o „dugheană" cu variatul său sortiment de patru banane, patru yucca şi câteva lămâi stricate. Lămâile columbiene sunt o ruşine, nu le merge bine, le asfixiază umezeala. Aici n-o să avem niciodată lămâi bune. Nici filme; celui care se apucă de filmat i se fură camera. Dacă n-ar fi aşa, ce filme nu s-ar face pentru Columbia şi pentru eternitate, pentru care am primi Palme d'Or la Festivalul de la Cannes! Pe străduţele astea în coastă, pe scările astea de ciment care suie domol, obositor, dureros spre cer, care nu este cerul nostru, urcând din treaptă în treaptă, trepte săpate în povârnişurile muntelui, în pământul galben şi sterp, în acelaşi lut din care Dumnezeu l-a făcut pe om, jucăria lui,

pierzându-ne în labirintul uliţelor şi al urii, încercând să descurcăm ceea ce nu poate fi descurcat, urzeala încâlcită a răzbunărilor şi a încheierii socotelilor ce se moştenesc din tată în fiu şi trec de la fraţi la fraţi ca pojarul, dar ce spuneam? Că ce film frumos şi dureros am face. Dar nu, astea sunt vise şi visele vise sunt[13]. Şi pentru Medellín, de altfel, filmele şi romanele sunt foarte puţin importante. Într-o bună zi, când nici n-o să gândim, vrând sau nevrând, o să ajungem la morgă să vedem dacă da ori dacă nu, să numărăm cadavrele ca să le adăugăm la cifra exorbitantă a Morţii, doamna mea, singura care domneşte aici. Da, domnule. Lupta necruţătoare este pe viaţă şi pe moarte, din acest război nu rămân răniţi pentru că după aceea devin vipere în libertate. Nu, domnule.

Pe vremuri, în epoca de ploi coborau prin noroi alunecând, patinând; erau munţi fără străzi, acoperiţi de pământ, dar pe unde se putea trece în voie. Aceste cartiere, când au luat fiinţă, erau, cum se spune „cartiere cu porţi deschise”. Acum nu mai sunt. În război se bate o bandă cu altă bandă, un cartier cu alt cartier, o stradă cu altă stradă. O moarte atrage după sine altă moarte, şi ura mai multă ură. Asta este, legea pisicii ce se-nvârte în jurul cozii. Şi valurile de violenţă pe care nu le potolesc înmormântările... Dimpotrivă, le aţâţă. S-ar zice că în suburbii destinul celor vii e în mâna celor morţi. Ura este ca sărăcia; e ca nisipurile mişcătoare din care nu iese nimeni, cu cât te zbaţi mai mult cu atât te afunzi mai tare.

Cum poţi să omori sau să fii omorât pentru nişte tenişi, veţi întreba dumneavoastră, care sunteţi străin. *Mon cher ami* nu e pentru tenişi, e în numele unui principiu al Dreptăţii în care credem cu toţii. Cel căruia i se fură tenişii crede că e nedrept să-i fie luaţi, pentru că i-a plătit; şi cel care îi fură crede că e mai nedrept să nu-i aibă el. Şi se aude lătratul câinilor de la o terasă la alta strigându-ne în

13 Celebru vers din piesa *Viaţa* e *vis* de Pedro Calderon de la Barca.

gura mare că sunt mai buni decât noi. De pe aceste acoperişuri sau terase din comunele suburbane se zăreşte Medellínul. Şi într-adevăr este frumos. De sus sau de jos, dintr-o parte sau din cealaltă, ca dragul meu Alexis. De oriunde aţi privi.

Tobogane, gropi de gunoi, râpe, vâlcele, defileuri, astea sunt suburbiile. Şi labirintul de străzi înghesuite cu construcţii haotice, dovadă vie a modului cum s-au format; ca nişte cartiere de „invazie" sau de „piraţi", fără niciun plan urbanistic, case ridicate în grabă pe terenuri furate, şi apărate cu sânge ca să nu le fure cei cărora le-au fost furate. Un hoţ furat? Să ne ferească Dumnezeu de asemenea aberaţie, mai bine morţi. Aici hoţul nu se lasă, omoară ca să nu fie furat sau moare. Deoarece în Columbia proprietatea asupra lucrului furat şi prescrierea delictului este lege. Totul este să reziştI. Apoi, încet, încet, cărămidă cu cărămidă, clădeşti un etaj la casă deasupra parterului, aşa cum se clădeşte ura de azi peste cea de ieri. Adunaţi la un colţ de stradă în suburbii, supravieţuitorii bandelor aşteaptă să vadă cine vine să-i angajeze sau ce se mai întâmplă. Nici nu vine nimeni, şi nici nu se întâmplă nimic; asta era înainte, în vremurile bune, când traficul de droguri le hrănea iluziile. Nu mai visaţi, băieţi, că vremurile acelea, ca toate celelalte, au trecut. Sau ce! Şi dumneavoastră v-aţi crezut eterni pentru că mureaţi repede? Cu hainele peticite, într-un colţ de cartier, văzând cum trec orele de la o răscruce a timpului, băieţii din vechile bande sunt acum doar nişte umbre a ceea ce au fost. Fără trecut, fără prezent, fără viitor, realitatea nu e realitate în cartierele mărginaşe de pe munţii ce înconjoară Medellínul; este un vis produs de marijuana. Între timp, Moartea continuă să urce, să coboare, neobosită, pe aceste străzi abrupte. Doar credinţa noastră catolică împreună cu vocaţia noastră de reproducători o poate contracara puţin.

Dacă dintre toate comunele suburbane cel mai mult îmi place cea nord-orientală, dintre preşedinţii Columbiei îl prefer pe Barco. Peste teroarea unanimă, când stilourile şi limbile amuţeau şi cururile tremurau, a declarat război traficului de droguri (el l-a declarat, cu toate că noi l-am pierdut, dar mă rog). Pentru luciditatea sa, pentru memoria sa, pentru inteligenţa şi curajul său îi dedic aceste amintiri. Crezând că mai este încă ministru al preşedintelui Valencia, care a guvernat acum douăzeci şi ceva de ani, îi spunea următoarele secretarului său Montoya:

— Am să-l sfătuiesc pe preşedinte ca la următorul Consiliu de Miniştri să declare război traficului de droguri.

Şi Montoya, care era memoria şi conştiinţa lui, îl corecta:

— Dumneavoastră sunteţi preşedintele, domnule Barco, altul nu mai e.

— Ah... spunea el dus. Atunci hai să-l declarăm.

— L-am declarat deja, domnule preşedinte.

— Ah... Atunci hai să-l câştigăm.

— L-am şi pierdut, domnule preşedinte, îi explica celălalt. Ţara asta s-a dus dracului, ne-a scăpat din mână.

— Ah...

Şi asta era tot ce spunea. Apoi se întorcea în obnubilarea lui la ceaţa uitării sale.

Dat jos de pe podium candidatul ambiţios, trecând peste cadavrul lui, după Barco a urcat făptura pe care o avem acum, papagalul gureş. Şi sondajele de opinie i-au fost favorabile, toţi am spus că da, că da, că da. Că face totul bine, „mai bine nici că se poate”, cum se zice.

Suveranului Pontif, sau naşului naşilor, sau marelui naş, această paiaţă care este preşedintele nostru i-a construit o fortăreaţă cu creneluri numită Catedrala, ca să-l apere de duşmanii săi, de alţi naşi, şi a plătit ca să aibă grijă de el, cu banii publici (adică ai tăi, ai mei, ai celor care asudă) un

batalion de gardieni din satul Envigado, pe care i-a ales marele naş: „Îl vreau pe ăsta, pe ăla, pe ălălalt. Pe ăla de acolo nu-l vreau, că n-am încredere în el.” Aşa şi-a ales gardienii sau bodyguarzii. Într-o zi, sătul să stea în catedrală şi să joace fotbal cu trei acoliţi în patio, marele naş a şters-o englezeşte, lăsându-şi batalionul să mănânce pui. Şi a trecut un an şi jumătate, timp în care papagalul gureş a oferit la televizor celui care îl va găsi o recompensă în dolari, în bancnote verzi pe care le fabricăm sau le spălăm aici, imensă, ca din revista *Forbes*, şi a pus douăzeci şi cinci de mii de soldaţi să-l caute prin toate cotloanele, mai puţin în cele ale Palatului din Nariño, unde locuieşte el. Eu spuneam că e acolo, ascuns, în vreo gaură din buget. Dar nu; era la un pas de casa mea. De la terasa apartamentului am auzit împuşcăturile: ta-ta-ta-ta-ta. Două minute de rafale de mitralieră şi s-a sfârşit, gata, don Pablo s-a prăbuşit împreună cu mitul său. L-au doborât pe un acoperiş când fugea, ca pe un motan căzut în dizgraţie. I-au tras doar două gloanţe, în partea stângă; unul în gât, altul în ureche. A căzut lat ca sus-numitul motan pe „acoperişul fierbinte”, acoperişul său fierbinte, spărgând în timpul urmăririi, el şi cei douăzeci şi cinci de mii de urmăritori, mai mult de un milion de ţigle. Recompensa n-am câştigat-o eu, dar m-am aflat la distanţă de trei străzi.

Odată cu moartea marelui bos care angaja ucigaşi plătiţi, Alexis, sărăcuţul de el, a rămas fără lucru. Atunci l-am cunoscut eu. De aceea evenimentele naţionale sunt strâns legate de cele personale, şi sărmanele, ordinarele vieţi ale oamenilor de rând sunt întreţesute cu vieţile celor puternici. În după-amiaza în care La Plaga mi-a vorbit de Alexis în salonul de biliard, mi-a povestit de exterminarea bandei lui; şaptesprezece sau nu ştiu câţi, care au căzut unul câte unul, în mod religios, aşa cum spui rugăciunile rozariului, şi dintre ei n-a mai rămas decât băiatul meu.

Acest *combo* a fost una dintre nenumăratele bande pe care le-au angajat traficanţii de droguri ca să pună bombe şi să încheie socotelile cu cei mai apropiaţi colaboratori ai lor şi cu detractorii gratuiţi. Ziariştii de la presa vorbită şi scrisă, de exemplu, dornici să devină „faimoşi" chiar cu preţul vieţii; sau foştii asociaţi ai guvernului, congresişti, candidaţi, miniştri, guvernatori, judecători, primari, procurori, şi sutele de poliţişti pe care nici nu-i menţionez pentru că sunt *peccata minuta*[14]. Toţi s-au dus pe rând ca mărgelele rozariului. Dar o fi fost şi vreun nevinovat, vă întrebaţi dumneavoastră care sunteţi cinstit, printre cei din guvern? Da, ca în Sodoma şi Gomora. Ţinându-şi pliscul cei cu gura mare, şi toţi bine unşi. Orice politician sau birocrat (că sunt la fel, chioşcari) este rău prin natura lui, şi orice ar face sau orice ar spune nu are justificare. Niciodată să nu-ţi închipui că ăştia sunt nevinovaţi. Ar fi o ingenuitate.

Şi să continuăm cu morţii, că de asta am venit. Aşadar mergeam în jos pe strada Junin, băiatul meu şi cu mine, şi din mulţime a ieşit El Difunto ca să ne spună: unu, că noaptea trecută unul dintre acoliţii lui, din „prietenii lui intimi", bodyguardul unui şef mafiot, s-a omorât jucând la ruleta rusă. Că a scos patru gloanţe din încărcătorul revolverului, l-a dus la tâmplă şi a apăsat pe trăgaci; primul dintre cele două gloanţe din încărcător, fără să-i mai dea o şansă celui de-al doilea, i-a împrăştiat creierii. Şi doi: „s-o ştergem", că vin unii să ne omoare cu gloanţe descântate şi de data asta treaba e serioasă.

— S-o luăm pe rând, i-am răspuns. Unu: bodyguardul ăla care s-a sinucis era o frumuseţe?

Că el nu ştie, că el nu e atent la aşa ceva.

— Păi, trebuie să fii atent, Mortule, de ce ţi-a dat Dumnezeu ochi dacă nu să vezi şi inimă să bată când simte frumuseţea?

---

14 Greşeli mărunte, lipsite de importanţă (în lat., în orig.).

Că tipul nu era cine ştie ce.

— Atunci nu s-a pierdut mare lucru.

Iar în ceea ce priveşte punctul doi, să nu-şi facă griji, că gloanţele descântate, de îndată ce ating tunica mea sacră, straiele mele sfinte le dezintegrează. Atunci au apărut dintr-un nor de praf şi din mulţime ăia cu motocicleta trăgând. Şi ştiţi pe cine au nimerit, încotro a deviat gloanţele doamna mea Moartea? Pe altă doamnă, însărcinată. I-au căptuşit burta cu plumb şi acolo pe loc, în plină stradă, pe Junin, a murit cu făt cu tot. Şi ăia cu motocicleta au plecat? Ha! Au plecat împinşi de moarte drept în abisul eternităţii; prin respectivele occipitale, când fugeau, Alexis le-a zburat capul. Şi din nou am luat-o din loc prin mulţime şi hărmălaie, în oraşul ăsta exagerat de mare şi de fierbinte. Şi mirosul ăsta groaznic de prăjeli cu ulei rânced...

Gloanţele descântate se pregătesc astfel: se pun şase gloanţe într-o cratiţă încălzită la roşu pe o plită electrică. Se stropesc apoi cu apă sfinţită din cristelniţa unei biserici, sau livrată, garantat, de parohia Sfântul Iuda Tadeul, din cartierul Castilla, comuna suburbană nord-occidentală. Apa, sfinţită sau nu, se evaporă datorită căldurii foarte mari, şi între timp cel ce spune rugăciunea se roagă cu credinţa omului simplu:

— Prin mila Sfântului Iuda Tadeul (sau a lui Iisus Căzut din Girardota, sau a părintelui Arcila, sau a sfântului tău preferat) aceste gloanţe sfinţite să nimerească ţinta fără greş, şi mortul să nu sufere. Amin.

De ce zic cu credinţa omului simplu? Păi, nu ştiu, habar n-am de aşa ceva, niciodată n-am spus o rugăciune pentru un glonţ. Şi nimeni, nimeni, nimeni nu m-a văzut până acum trăgând cu o armă.

Ce vrea să spună acest *vallenato* pe care-l aud peste tot de când am venit aici, la micul dejun, la prânz, la cină, în taxi, la mine acasă, la tine acasă, în autobuz, la televizor?

Spune aşa *„Me lleva a mi o me lo llevo yo pa que se acabe la vaina”*[15]*.* Ceea ce, tradus pe înţelesul tuturor, vrea să spună că mă omoară el sau îl omor eu, pentru că amândoi, cu atâta ură în noi, nu avem loc pe planeta asta aşa de îngustă. Aha, deci asta era! De aceea se cântă cu atâta entuziasm în Columbia, că le merge la suflet. Nu fusesem atent la cuvinte, eu auzeam doar zgomotul. În puţinul cât a mai rămas din an, până la Anul Nou, Columbia va continua să cânte veselă, cu dragoste de petreceri, cântecul său de ură. Apoi o să-l uite, cum se uită totul.

Când o societate începe să fie analizată de sociologi, o, Doamne, s-a dus dracului, ca omul ce intră pe mâna psihiatrilor. De aceea să nu analizăm şi să mergem mai departe:

— Cu radioul închis, domnule taximetrist, că am auzit de atâtea ori acest *vallenato,* că nu-mai-re-zist.

Am coborât la parcul Bolivar, în mijlocul talciocului, şi am continuat să mergem spre bulevardul La Playa printre bădărani şi printre tarabe, ca să ne dăm seama de mărimea dezastrului.

Trotuarele? Invadate de tarabe cu mărunţişuri care împiedicau trecerea. Telefoanele publice? Un dezastru. Centrul? Devastat. Universitatea? Distrusă. Pereţii ei? Profanaţi cu lozinci pline de ură ce „revendicau” drepturile „poporului”. Vandalism peste tot şi o hoardă umană; oameni şi oameni şi tot mai mulţi oameni şi, ca şi cum n-ar fi fost destui, din loc în loc câte o femeie însărcinată, una din acele curve căţele fătătoare ce mişună prin toate părţile cu burţile lor impudice în cea mai monstruoasă impunitate. Era mulţimea ce invada totul, distrugând totul, porcăind totul cu mizeria ei desfrânată.

— La o parte, mitocănime împuţită!

Mergeam, băiatul meu şi cu mine, făcându-ne loc cu îmbrâncituri prin gloata aceea agresivă, urâtă, abjectă,

15 Vers din cântecul *La gota fría* de Carlos Vives.

acea rasă depravată şi subumană, monstruoteca. Tot ce vedeţi aici, marţienilor, este prezentul Columbiei şi ceea ce vă aşteaptă pe toţi dacă nu opriţi avalanşa. Frânturi de fraze ce vorbeau de furturi, de jafuri, de morţi, de spargeri (aici toţi au fost jefuiţi sau omorâţi cel puţin o dată) îmi ajungeau la urechi una câte una cu nelipsite delicateţuri de tip „avortonul" sau „canalia", fără de care această rasă fină şi subtilă nu poate deschide gura. Şi mirosul ăsta de untură râncedă şi de prăjeli şi de cloacă... Că e! Că e! Că e! Se vede. Se simte. Poporul îşi face simţită prezenţa.

Dar să ne întoarcem o clipă înapoi, că am uitat, când am coborât din taxi, de doi morţi: un mim şi un apărător al poporului. La ieşirea din catedrală, în faţa pridvorului, mimul se maimuţărea imitând felul cum merg trecătorii neatenţi, dar numai când era vorba de un om la locul lui şi lipsit de apărare, niciodată nu imita un răufăcător, o canalie, de teamă să nu fie înjunghiat. Şi mulţimea adunată râdea în hohote, aplaudându-i maimuţărelile. Ce-i mai distra acest rival al lui Marcel Marceau, această minune! Dacă dumneavoastră mergeţi, merge şi el. Dacă vă opriţi, se opreşte şi el. Dacă vă suflaţi nasul, şi-l suflă şi el. Dacă priviţi, priveşte şi el. Asta-i genialitatea. Când am coborât din taxi, îl imita pe un sărman domn onorabil, una dintre acele fiinţe antediluviene, lipsite de apărare, care încă se află în Medellín ca să ne amintească cum am fost şi cum nu mai suntem şi de proporţiile dezastrului. Când şi-a dat seama de ceea ce se întâmplă şi că este ţinta batjocurii mulţimii adunate, domnul s-a oprit ruşinat, neştiind ce să facă. Şi mimul s-a oprit neştiind ce să facă. Atunci îngerul a tras. Mimul s-a clătinat o clipă înainte de-a cădea, de-a se prăbuşi cu masca lui inexpresivă de fard alb; picături de sânge se prelingeau de pe împuţita lui frunte unde-i pătrunsese glonţul mânjindu-i cu roşu albul feţei lui împuţite. Când a căzut mortul, unul din mulţime a spus încet crezând că nu va fi recunoscut:

— Oh, ce nenorocire, aici nici să muncească nu-i mai lasă pe săraci.

A fost ultimul comentariu pe care l-a făcut, pentru că l-a auzit îngerul şi cu o împuşcătură i-a închis gura. *Per aeternitatis aeternitatem.* Groaza a pus stăpânire pe toţi. Laşă, supusă, mulţimea privea în pământ ca să nu-l vadă pe îngerul Exterminator pentru că simţea şi ştia foarte bine că a privi înseamnă pedeapsa cu moartea, fiindcă îl puteau recunoaşte.

Vai, ce memorie am, să uit eu că a mai rămas un împuşcat la capătul parcului. După ce l-am străbătut, când încă nu se ştia în partea asta ce se întâmplase în cealaltă, am dat peste un grup de călugări Hare Krishna dansând în ritm de tamburine, aducându-ne din Orient mesajul lor de pace şi iubire (de această iubire pe care niciodată n-a încercat-o înspăimântătorul Iisus), şi de respect faţă de tot ce e viu, începând cu animalele şi terminând cu aproapele tău. Ei bine, se băgase sa danseze cu ei, cu un dispreţ şi cu o lipsă de respect, imense, unul dintre aceşti bădărani jegoşi care abundă în Medellín şi care cred că deţin unicul adevăr, catolica obscuritate a pumnalului şi a marijuanei. Derbedeul ăsta băşcălios a fost împuşcatul de la capătul parcului. Şi am continuat să înaintăm fără prea multă greutate, cu ghionturi prin mulţime.

Cinci sute de ani mi-au trebuit ca să-l înţeleg pe Luther, şi că nu există o râie mai mare pe suprafaţa pământului ca religia catolică. Preoţii salesieni m-au învăţat că Luther este Diavolul. Zbirii lui Juan Bosco, calomniatorii! Diavol este marele trântor de la Roma şi dumneavoastră, pupincuriştii, acoliţii lui, adulatorii lui. De aceea m-am întors la biserica del Sufragio, unde am fost botezat fără consimţământul meu, ca să mă lepăd. Aşa că, deşi continui să fiu eu, eu nu mai am nume. Nimic, nimic, nimic. Baptisteriul nu mai era, îl astupaseră cu un zid de ciment. Tot ce era al meu, până şi asta, se sfârşise. Încă puţin, încă

puţin şi aş trăi ca să văd exterminată de pe acest pământ plaga asta de râie.

De pe terasa apartamentului meu, cu cerul deasupra şi cu oraşul Medellín împrejur, am început să numărăm (să scădem) stelele.

— Dacă e adevărat că fiecare om are o stea, îi spuneam lui Alexis, câte stele ai stins? În ritmul ăsta o să stingi toată bolta cerească.

Ca să omori pe cineva e nevoie de un simplu glonţ şi de un revolver şi de multă, multă, multă voinţă.

E un loc în apropiere de bulevardul San Juan ce se numeşte Mierda caliente, Căcatul fierbinte; un debarcader, o zahana. Cu ăştia a continuat îngerul. Eu îi spuneam că nu, că mai bine birocraţii de la Alpujarra sau monseniorul episcop, cardinalul López T. înainte de a fugi nepedepsit la Roma cu odoarele pe care le-a furat, dar, stând acolo unde stăteam în apartamentul nostru, locul acela ne era mai la îndemână. În noaptea îmbătată de cântecul greierilor a coborât îngerul Exterminator, şi pe cei şase tipi care beau într-o cârciumioară ce se întindea cu mesele pe trotuar, i-a lecuit de beţie, de „pileală”, împuşcându-i pe fiecare în frunte. Şi de data asta de ce? Din ce cauză? Pur şi simplu pentru că existau. Vi se pare un fleac? Nu, fiindcă viaţa asta nu e o bagatelă, eu tot timpul am spus-o şi o repet, şi nu e o crimă s-o stingi, ci s-o aprinzi; să faci să se simtă durerea, acolo unde nu exista înainte. Când ne întorceam, după ce am făcut fapta noastră de caritate zilnică, cobora pe strada San Juan un tip beat turtă strigând:

— Trăiască curvele! Trăiască drogaţii! Trăiască curiştii! Jos cu religia catolică!

Eu şi iubitul meu băiat i-am dat o bancnotă ca să poată bea în continuare.

A fost odată aici un preot nebun, sărit de pe fix, căruia-i trecuse prin cap, se spune, să construiască locuinţe pentru săraci cu banii celor bogaţi. Cu emisiunea lui de la

televizor „Un minut cu Dumnezeu”, ce se transmitea în fiecare seară la şapte, devenise cerşetorul numărul unu al Columbiei. Povestea lui era că „bogaţii sunt administratorii bunurilor lui Dumnezeu”. S-a mai văzut o prostie aşa de mare? Dumnezeu nu există, iar cine nu există nu are bunuri. Şi apoi cine îi ajută pe săraci perpetuează sărăcia. Căci, care este legea acestei lumi dacă nu cea potrivit căreia dintr-o pereche de săraci să se nască cinci sau zece? Sărăcia se autogenerează multiplicată cu cifrele de mai sus şi apoi, când prinde forţă, se propagă ca un incendiu în progresie geometrică. Formula mea ca să-i vii de hac nu e să le faci case celor care îndură sărăcia şi se încăpăţânează să nu fie bogaţi; e să le pui, odată pentru totdeauna, cianură în apă şi gata; suferă puţin, dar termină cu suferinţa de ani de zile. Restul este codoşlâcul împuierii. Săracul e curul neastâmpărat şi vaginul nesătul. Răul pe care acest preot l-a făcut Columbiei n-are nume. Când a văzut ce succes are emisiunea, a organizat un banchet anual, cel „al milionului”, un milion intrarea, şi la cină supă Maggi. Până când a obţinut, bineînţeles, ceea ce sectele americane numesc „plictisul donatorilor”. Nu i-au mai dat nimic. Atunci şi-a amintit de noii îmbogăţiţi din Columbia, de traficanţii de droguri care puneau bombe, şi s-a angajat în slujba lor ajutându-i să-şi ticluiască vicleşugurile. Pentru el nu existau bani buni sau răi, murdari sau spălaţi. Pe toţi îi folosea pentru ca săracii lui să se poată împuia în continuare. El i-a aranjat intrarea marelui naş în catedrală. La puţin timp după aceea a murit şi i-au făcut o înmormântare cu mare pompă. Succesul acestui popă pomanagiu s-a datorat faptului că s-a lăsat condus de instinctul său, a spiritului său de milog, care se potrivea cu tot ce este mai natural şi consubstanţial în această ţară jefuită şi cerşetoare, vocaţia sa de a cere, care vine de departe; când m-am născut eu, Columbia îşi pierduse deja ruşinea.

Dar să-l lăsăm pe acest preot să se odihnească în pace şi să trecem la probleme serioase, la cardinalul López X, cel pe care voia să-l lichideze Alexis. Foarte delicat acesta, cu maniere elegante şi cu trăsături efeminate, parfumat, a început să facă afaceri cu traficanţii de droguri, singurii care aveau aici bani peşin. Au rămas scrisori ale cardinalului către marele naş prin care îi oferea acestuia să-i vândă terenuri ce aparţineau Curiei. Şi nu-i păsa cardinalului – vă veţi întreba dumneavoastră – de nenumăraţii morţi din cauza bombelor, de atâtea explozii din ordinul marelui naş, toţi oameni săraci şi buni, din „popor”? Ba da, îi păsa cât îmi pasă şi mie. Un mort sărac este un biet mort, şi o sută sunt o sută. Nu-l critic pentru asta. Ceea ce nu-i iert, ceea ce mă face să nu dorm, chiar mai mult decât cafeaua, e că a plecat la Roma cu odoarele pe care le-a furat şi cu efeminarea sa. Un cardinal efeminat nu e un prinţ al Bisericii, este un travestit, şi sutana lui e un capot; aşa o simte. Mă rog, ultimul lucru pe care voia să-l facă aici această eminenţă pontificală a noastră înainte de a fugi la Roma era să le vândă traficanţilor de droguri terenurile Universităţii Pontificale Bolivariene, care nu erau ale lui, dar care valorează milioane, ca să-şi cumpere bijuterii. Alte bijuterii pentru el. Eu mi-l imaginam punându-şi-le în faţa unei oglinzi de cristal de stâncă renascentiste ca să meargă apoi la Villa Borghese şi, împodobit cu bijuterii, să privească oraşul sfânt. Să vadă cum zboară porumbeii peste cupole şi, printre aceşti porumbei, pe Sfântul Duh. El acolo bucurându-se de un asemenea spectacol, şi eu aici văzând cum zboară vulturii deasupra maidanelor de cadavre! Nu puteam dormi de indignare, nu puteam să aţipesc, nu mi se lipea geană de geană. Din punct de vedere strict religios, ca să termin cu acest subiect spinos, eu, în locul unui cardinal cinic şi parfumat, prefer unul umil şi împuţit, care să miroasă a fulgere, care să miroasă a diavoli.

Nu ştiu de ce, dar numele López, îmi cer iertare dacă vă numiţi aşa, îmi sună a pungaş cinic. Aici sunt atâţia... López M., López C., López T. Etcetera, etcetera, etcetera. De multe ori unii sunt fiii celorlalţi, dar nu întotdeauna, deoarece uneori, ca să rămână celibatar, câte un López se duce la Roma să se căsătorească cu primul soldat din garda elveţiană care-i iese în cale. Numele López îmi sugerează o vulpe sau o nevăstuică ce fuge printre bălării cu prada sa, găina pe care a furat-o. Nu e vina mea, e o chestiune de semantică. Ce vină am eu dacă unele nume de familie îmi sugerează ceva... Vulpoi lacomi! Apoi, nepedepsiţi, toţi aceşti López o iau la goană, se duc să se ospăteze cu găina şi să se scarpine la coaie. Nici nu mai râd; tot tezaurul public ce le intră în buzunarele fără fund li se pare un lucru normal.

Următorul mort a lui Alexis a fost un om viu din cimitir. În cimitirul San Pedro, unde se odihnesc în pace toate notabilităţile din Antioquia în afară de mine. Viul mort era un tânăr paznic al unui mormânt, şi mormântul, un mausoleu-discotecă cu casetofonul răsunând la orice oră ca să distreze în hăul ei etern, esenţial, o temută familie de ucigaşi plătiţi îngropaţi acolo, ai cărei membri au căzut pe rând, unul câte unul, unul după altul „sacrificaţi”, după cum se putea citi pe pietrele lor funerare, dar fără să se precizeze din ce cauză, din alba cauză a cocainei. Închis în spatele grilajului ca să nu fie furat într-un moment de neatenţie a paznicului (de exemplu când se ducea la closet), casetofonul cânta ziua şi noaptea fără întrerupere *vallenatos,* muzica preferată a morţilor când ajung aici jos beţi. Când am trecut prin faţa acestui mormânt, iubitul meu băiat şi cu mine meditând (meditând la neplăcerile acestei vieţi pământeşti şi la incertitudinile umane comparate cu siguranţa veşniciei), paznicul mormântului, un băiat, o frumuseţe, s-a supărat pentru că fără să vrem am aruncat o privire.

— Ce-i, bă? a spus furios. Aveţi vreo treabă pe aici?

Şi apoi, încet, rumegându-şi vorbele, cu o ură mocnită, care-mi produce, datorită intensităţii sale, un soi de excitaţie sexuală ce-mi străbate şira spinării, a murmurat:

— Nenorociţilor...

Ce voce frumoasă! Tanatologii cred că ei sunt domnii şi stăpânii Morţii pentru că sunt angajaţii guvernului în „consiliile pentru pace", în timp ce eu nu am „post". Ha! Moartea este a mea, neisprăviţilor, este iubirea mea ce mă însoţeşte peste tot. Îngerul a ridicat revolverul la înălţimea frunţii celuilalt şi a tras. Bubuitura împuşcăturii s-a strecurat şerpuind prin acele cotloane şi gropi pline de morminte pline de eternitate şi de viermi răsunând un timp cu voracitatea infinitului. Ecoul ecoului ecoului... Cu mult înainte ca ecoul să se stingă, paznicul mormântului s-a prăbuşit. Apoi s-au stins şi armoniile ecoului. Îngerul Exterminator s-a transformat în înger al Tăcerii. Când ne îndepărtam, casetofonul s-a aprins singur şi a început să cânte agasant un vall*enato, La* g*ota fria,* cel pe care vi l-am cântat mai sus.

Dar aici viaţa depravată învinge moartea şi ies copii de peste tot, din orice gaură sau vagin, ca şobolanii din canalele de scurgere când stau foarte înghesuiţi şi nu mai încap. În afara cimitirului, când ieşeam şi Alexis îşi încărca jucăria, doi din acei inocenţi născuţi nu de mult, de vreo opt sau zece ani, îşi trăgeau pumni cu nemiluita încurajaţi de un grup de adulţi şi de alţi copii, în căldura abrutizantă a soarelui de la tropice. Dăi şi dăi, cu feţişoarele lor aprinse de furie, năduşite, transpirând acea ură care aici s-a împământenit şi care n-are asemănare cât e pământul de întins. Cum singurul mod de a pune capăt unui incendiu e să-l stingi, cu şase împuşcături îngerul l-a stins. Şase au căzut, unu la fiecare împuşcătură; şase, câte gloanţe avea în încărcător: patru dintre spectatori şi manageri, şi cei doi promiţători boxeri. Fiecare cu semnul lui în frunte, din

care se scurgeau nişte dâre de sânge roşu uleios, nişte firişoare foarte plastice. Doamna mea Moartea cu sângele ei rece le potolise fierbinţeala şi câştigase cel puţin această rundă. Dar să vedem ce se întâmplă cu următorul. Bate clopotul.

Trecând în grabă, El Difunto ne-a avertizat că vin cei cu motocicleta. Şi veneau, într-adevăr, şi pe sens interzis, dobitocii, violând cele mai elementare şi mai sfinte legi ale Columbiei, legile de circulaţie, care îţi interzic să mergi pe contrasens şi te trimit să urmezi săgeata, cea a ciocolatei Luker care le sponsorizează, la fiecare colţ, că pentru asta sunt puse. Oare nu au văzut-o, nenorociţii? Sigur că au văzut-o, nu însă şi gloanţele cu care Alexis i-a întâmpinat, din direcţia corectă, *„in the right direction”*, cum a spus mai sus în engleză primul nostru mandatar, poliglotul, atât de oportun, şi cum arăta şi săgeata acestei ciocolate infailibile care se făcea punând o pastilă la o ceaşcă, dar care vai, vai, vai, vai, acum nu se mai bea. Am pierdut obişnuinţa ciocolatei şi pe cea a muzelor, şi pe cea a slujbelor, şi am rămas mai goliţi pe dinăuntru decât toba de tablă pe care piticul bolnav de sida n-o va mai bate niciodată. Au distrus totul, toţi au murit, din ce a fost al meu n-a mai rămas nimic. Le-aş evita sfârşitul celor de pe motocicletă, fireşte, dar nu, lasă-i să sufere; au intrat într-o maşină care venea în viteză *„in the right direction*” şi au sfârşit pe acoperişul sus-numitei maşini. De acolo, de pe acoperiş, de pe capotă, a trebuit să-i dea jos agentul de la procuratură care venise să ridice cadavrele. Vă imaginaţi o „ridicare” prin coborâre? Aşa de rău merg lucrurile.

Aici nu funcţionează nimic. Nici legea talionului, nici legea lui Cristos. Prima, pentru că statul nu o aplică şi nici nu-i lasă pe alţii să o aplice; ca răposata mea mamă, nici ea nu se procopsea, nici pe altul nu-l lăsa. A doua, pentru că este în mod intrinsec perversă. Cristos este cel care a introdus impunitatea şi dezordinea în această lume. În

Columbia, când întorci celălalt obraz, la al doilea pumn ţi s-a desprins retina. Şi cum nu mai vezi, mori înjunghiat în inimă. La spitalul nostru San Vicente de Paúl, în sala de urgenţă căreia i se spune „policlinica”, mereu arhiplină, un campament de război în pacea noastră, sunt experţi în cusutul inimilor; cu orice fel de aţă normală cu care se leagă cunoscutele *tamales*[16]*;* le cos şi încă aşa de bine, că încep din nou să bată şi să suspine şi să urască. Cum aici cine supravieţuieşte se răzbună, cei care te-au rănit intră în spital şi te lichidează când ieşi de la o operaţie reuşită; cu patru sau cinci sau douăzeci de împuşcături în tărtăcuţă, să vadă dacă medicii antioquieni sunt tot aşa de buni neurochirurgi precum cardiologii. Apoi ies de acolo foarte calmi, foarte mândri, cu pistolul la cingătoare, să fumeze un *varillo* sau un *basuco.* Un *varillo* este o simplă ţigară cu marijuana, iar *basuco* am explicat ce este.

Preoţi salesieni apologetici, înălţimile voastre, seniori absoluţi; criticile mele vi se par superficiale, triviale? Păi, pentru mine, un măgar ce calcă cu pas sigur şi nu se împiedică deoarece îşi calculează fiecare pas înainte de a călca în străchini, orice religie este nesăbuită. Dacă consideri religiile aşa, din punct de vedere al bunului-simţ, al înţelepciunii, devine evidentă răutatea, sau, în locul ei, neconsubstanţiabilitatea lui Dumnezeu cu Cristos, ca să folosesc o vorbă rară, greu de prins ca un iepure pe care-l scot din mâneca togii mele de prestidigitator scolastic ca să definesc nonexistenţa sa. Clar că nu există! Îmi ascut cele cinci simţuri pe lângă antena televizorului ca să văd dacă-l prind, dar nu, nimic, totul e nedesluşit. Singurul lucru care există este ceea ce văd; un iepure. Şi iepurele fuge... în ceea ce-l priveşte pe Cristos, cum să se întruchipeze în El Dumnezeu, care este necesar, pe

16 *Tamal* (sp.), un fel de plăcintă de mălai, cu diverse umpluturi, înfăşurată în frunze de banan sau de porumb, fiartă la aburi sau la cuptor.

drumurile contingente, concrete, ale unui om! Şi pe deasupra furios! Mi-ar plăcea să-L văd la Medellín, încercând să-i alunge cu biciul pe negustorii din centrul comercial; n-ar reuşi să ajungă viu la cruce; L-ar lichida înainte cu o lovitură de cuţit, cu biciul lui cu tot. Accese de furie aici?

Acum două mii de ani a trecut pe pământul acesta Anticristul şi a fost tot El; Dumnezeu este Diavolul. Amândoi întruchipaţi într-unul singur, teza şi antiteza sa. Sigur că Dumnezeu există, peste tot găsesc semne ale fărădelegilor Sale. În faţa barului Salón Versalles, într-o după-amiază, stătea un băieţel care trăgea pe nas *sacol,* un clei de cizmărie halucinogen. Şi care din halucinaţie în halucinaţie sfârşeşte prin a-ţi încleia plămânii până când te uşurează de corvoada acestei vieţi şi de neplăcerile ei şi nu mai respiri niciodată smog. De aceea *sacol*-ul este bun. Când l-am văzut pe băieţel mirosind sticluţa, l-am salutat cu un zâmbet. Ochii lui, teribili, au privit ţintă în ochii mei şi am văzut că îmi vedeau sufletul. Clar că Dumnezeu există.

Dintre toate infamiile pe care le săvârşeşte Dumnezeu cu mâna omului vreau să o menţionez aici pe cea a cailor din Medellín, împovăraţi cu materiale de construcţie, legaţi la ochi, târându-şi mizera lor viaţă şi căruţele grele fără să vadă, sub soarele neînduplecat de pe neînduplecatul său cer. Căruţaşi li se spune aici celor care exploatează aceşti cai, şi, cu toate că există atâtea maşini, au rămas cu sutele. Eram într-un taxi, eu şi băiatul meu, când l-am depăşit pe unul ce mergea la trap, pe o ploaie biciuitoare; chiar în faţa edificiului de la Alpujarra, centrul nostru administrativ, cel al birocraţilor care nu simt pentru că nu văd şi nu văd pentru că au sufletul orb, dar gura plină sugând de la buget.

— Caii nu trebuie să muncească, munca a lăsat-o Dumnezeu pentru om, pui de curvă! i-am strigat

căruţaşului scoţând capul pe fereastra taxiului.

Când a auzit că i-am spus ce i-am spus, căruţaşul s-a uitat la mine şi, astfel, întorcând capul, a rămas într-o poziţie perfectă pentru Alexis, care cu o împuşcătură în frunte mi-a întărit spusele şi, aşa cum se zice, l-a tras în poză. Căruţaşul a căzut pe pavaj şi, dând drumul la hăţuri, calul s-a oprit. O maşină care venea în mare viteză s-a oprit brusc peste căruţaş strivindu-l, dar nu l-a omorât; nu l-a omorât pentru că era deja mort. Şi vă rog să mă iertaţi pentru vorba strigată mai sus, dar e neaoşă: sunt aceiaşi pui de curvă de care vorbea Don Quijote, dar de *n* ori mai mulţi. Oricum, vă cer iertare. Adevărul e că animalele sunt iubirea vieţii mele, sunt aproapele meu, n-am pe altcineva, şi suferinţa lor e şi suferinţa mea, şi nu pot suporta.

În ce-l priveşte pe taximetristul nostru, a luat-o pe urmele căruţaşului, în cădere liberă spre eternitate, aşa cum se coboară fără frâne pe panta străzii Robledo. I-am aplicat acelaşi semn în frunte deoarece ne văzuse. Sunt riscurile meseriei, să auzi când nu trebuie să auzi şi să vezi când nu trebuie să vezi într-un oraş atât de violent. De altfel, eu nu cunosc taximetrişti nevinovaţi.

Deosebirea dintre mine şi Alexis e că eu aveam un trecut, şi el nu; coincideam în mizerabilul nostru prezent fără viitor; în acea succesiune a orelor şi a zilelor golite de intenţii, pline de morţi. Când Alexis a ajuns la al o sutălea, practic am pierdut socoteala. Mi s-a mai întâmplat o dată, în tinereţea mea îndepărtată, când, ajungând la cincizeci şi ceva de iubiri, am început să încurc socoteala şi nu am mai numărat. Dar ca să vă faceţi o vagă idee despre isprăvile lui, să zicem că a lichidat mult mai puţini decât banditul liberal Jacinto Cruz Usma „Sângenegru”, care a omorât cinci sute, dar mult mai mulţi decât banditul conservator Efraín González, care a omorât o sută. Ca să rotunjim cifrele, să punem două sute cincizeci, care e pe la jumătate. Cât despre marele naş care a făcut atâta zarvă şi

atâta s-a vorbit despre el, ăsta a omorât mai mult de o mie, însă prin intermediul altor persoane, cu mâna ucigaşilor plătiţi, care nu se pun la socoteală. Sau poate dumneavoastră socotiţi că sunt relaţii amoroase şi acelea pe care doar le vedeţi, de exemplu, printr-o gaură? Acesta este păcatul lamentabil al voyerismului.

Domnule, ascultaţi ce vă spun, să trăieşti în Medellín e să umbli mort de colo până colo prin viaţa asta. N-am creat eu această realitate, ea este cea care m-a creat pe mine. Şi aşa mergem pe străzile oraşului, toţi morţii vii, vorbind despre furturi, despre jafuri, despre alţi morţi, fantome în derivă ducând cu noi precara noastră existenţă, vieţile noastre inutile, ajunse în stare de dezastru. Pot să stabilesc cu precizie în ce moment am devenit un mort viu. A fost într-o seară, pe o ploaie de noiembrie, când mergeam cu Alexis de-a lungul unui bulevard din cartierul Belén prin centrul căruia curge un canal neacoperit, unul dintre acele pâraie din Medellín altădată cristaline, devenite acum canale de scurgere cum ajung toate aici, ducând în mizerele lor ape porcăria porcăriei umane. Pe neaşteptate am fost martor la o scenă; un câine muribund căzuse într-un canal. Mi-ar fi plăcut să merg mai departe şi să nu văd, să nu ştiu, dar câinele, cu o privire mută, zbuciumată, inevitabilă mă chema târându-mă spre moartea sa. Alunecând, pe acea ploaie torenţială, am coborât cu Alexis în canal; era un câine maidanez, obişnuit, căruia în Bogota i se spune *gozque*[17] şi în Medellín nu ştiu cum, ba ştiu, câine *chandoso*[18]. Când am încercat cu Alexis să-l ridicăm şi să-l scoatem din apă am descoperit că avea labele din spate rupte, prin urmare, chiar dacă îl scoteam nu era nicio speranţă să-l salvăm, îl călcase vreo maşină şi animalul, târându-se, reuşise sa ajungă la canal, dar rămăsese blocat încercând să-l treacă.

17 Căţeluş sau câine care latră mult (sp.).
18 Râios (sp.).

Cum putea ieşi de acolo rănit, distrus, dacă şi nouă ne era greu, şi eram sănătoşi? Marginile de ciment ale canalului îl împiedicau să iasă. De cât timp stătea acolo? De nişte zile poate, cu nopţi cu tot, pe ploaie, judecând după starea jalnică în care era. Încercase oare, aşa rănit cum era, să se întoarcă acasă? Dar avea casă? Doar Dumnezeu ştie, El care este vinovat de aceste infamii; El cu majusculă, cu majuscula care se foloseşte de obicei pentru Fiinţa cea mai monstruoasă şi laşă, care omoară şi loveşte cu mână străină, cu mâna omului, jucăria lui, ucigaşul lui plătit.

— N-o să mai poată merge, i-am spus lui Alexis. Dacă-l scoatem, îl facem să sufere mai mult. Trebuie să-l omorâm.

— Cum?

— Împuşcându-l.

Câinele se uita la mine. Privirea rugătoare a acestor ochi blânzi, inocenţi, mă va însoţi cât voi trăi, până în clipa supremă în care Moartea milostivă va hotărî să mi-o şteargă din memorie.

— Eu nu pot să-l omor, mi-a spus Alexis.

— Trebuie să poţi, i-am spus.

— Nu pot, a repetat.

Atunci i-am scos revolverul din toc, am pus ţeava în pieptul câinelui şi am apăsat pe trăgaci. Împuşcătura a răsunat înfundat, amortizată de corpul animalului, al cărui suflet curat şi pur a început să se ridice, să se ridice spre cerul câinilor în care eu nu voi intra deoarece fac parte din porcăria umană. Dumnezeu nu există şi dacă există este cel mai mare gonoreic. Şi în timp ce ploaia torenţială se înteţea cu furie şi noaptea devenea mai neagră am înţeles că fericirea pentru mine va fi de acum înainte ceva imposibil, dacă nu cumva vreodată, demult, în îndepărtatul meu trecut, fusese doar o realitate alunecoasă, fugară.

— Continuă să omori tu singur, i-am spus lui Alexis, că eu nu mai vreau să trăiesc.

Şi mi-am dus revolverul la inimă. Atunci, încă **o** dată,

cum o făcuse cu luni în urmă în apartamentul meu, Alexis a deviat împuşcătura, care a nimerit în apă împroşcând-o. În înfruntarea dintre noi am ajuns să cădem în canal, cufundându-ne cu totul în căcat, căcatul în care eram băgaţi până peste cap. Îmi amintesc că şi Alexis plângea, cu mine, aplecat peste corpul animalului. A doua zi, după-amiază, pe bulevardul La Playa, l-au omorât.

Mergeam pe bulevardul La Playa prin mulţime (pe trotuarul din stânga, ca să fiu mai exact, pe stânga cum priveşti spre Pan de Azúcar), când din faţă, hârâind, cu un zgomot infernal, s-a năpustit asupra noastră motocicleta; în trecere, ne-a atins.

— Ai grijă, Fernando, a apucat să strige Alexis în momentul în care cei de pe motocicletă trăgeau.

Numele meu, pe care nu-l pronunţase niciodată înainte, a fost ultimul cuvânt pe care l-a spus. Apoi s-a prăvălit în prăpastia eternă, fără fund. Frânturi de fraze şi culori au urmat, sfâşiate, măturate în clipa fugară. Am apucat să-l văd pe băiatul ce stătea în spate pe motocicletă, pasagerul, când a tras; i-am văzut ochii strălucitori, şi pe piept prin cămaşa deschisă se vedea atârnând iconiţa carmeliţilor. Şi nimic mai mult. Motocicleta, şerpuind, s-a pierdut prin mulţime, şi iubitul meu băiat a căzut; a părăsit oroarea vieţii ca să intre în oroarea morţii. A fost doar o împuşcătură direct în inimă. Credem că existăm, dar nu, suntem o iluzie a neantului, un vis provocat de droguri.

După ce a căzut pe trotuar, băiatul meu continua să mă privească, din abisul său insondabil, cu ochii deschişi. Am încercat să-i închid, dar pleoapele i se deschideau din nou, ca acelea ale acelui mort de demult pe care altădată, în alt loc, mi l-am amintit din pricina altui mort. Ochi verzi, incomparabili, cei ai băiatului meu, de un verde miraculos pe care nici cel mai pur smarald din Columbia, acela căruia i se spune „picătura de ulei”, nu-l va putea egala niciodată. Dar morţii morţi suntem şi în esenţă egali cu

toţii, cu ochi negri, căprui sau albaştri, şi grupul începea să ne-nconjoare; cu rumoarea sa, cu murmurul său, cu tumultul său, cu infamia sa. Atunci am înţeles ce trebuie să fac; să-l iau, să-l îndepărtez de curiozitatea infamă, pretinzând că e rănit înainte să spună cineva că e mort. Ca să-i privăm de spectacolul ridicării cadavrului pe care noi, toţi cei ce murim pe stradă, trebuie să-l dăm, care le produce o plăcere atât de intimă celor ce cred că mai sunt încă vii doar pentru că stau în picioare îngrămădiţi, înconjuraţi de propria lor josnicie. Pe primul om pe care l-am văzut, un drogat din ăştia care au pus stăpânire pe bulevard şi dorm pe bănci, l-am rugat să oprească un taxi şi să mă ajute să-l urc pe băiatul meu. El a fost cel care l-a oprit şi el a fost cel care m-a ajutat să-l urc. I-am dat câteva monede şi taxiul a pornit.

De cealaltă parte a bulevardului, pe o stradă laterală este o clinică particulară de hoţi, ceea ce este un pleonasm, să mă ierte domnii academicieni care mă citesc, având în vedere disperarea şi graba mea. Este Clinica Soma, prima de genul acesta care s-a deschis la Medellín şi pe care au înfiinţat-o cu mult timp în urmă, în matusalemica mea copilărie, un grup de medici specialişti, de delincvenţi, care s-au unit ca să exploateze mai metodic naivitatea şi disperarea aproapelui şi să vadă mai profund, până la fund, aşa cum trebuie, la raze, buzunarele clienţilor, pardon, ale pacienţilor. „Nemernicilor ăstora o să le las cadavrul” mi-a trecut prin cap cu acea fulgerare strălucitoare ce în mod indispensabil mă luminează în momentele culminante ale dezastrelor mele, şi i-am spus taximetristului să dea un ocol, pe oriunde o fi, şi să-mi ceară cât vrea, dar să mă ducă acolo, pe trotuarul din faţă.

— Vi l-am adus aici pe băiatul ăsta pe care acum l-au rănit pe stradă, am spus la recepţie.

Dându-şi seama de realitate, că ei nu sunt pompele funebre ca să poată profita de pe urma unui cadavru, i-a

cuprins o asemenea disperare, că a mea era o nimica toată, şi în mijlocul tărăboiului m-au trimis la director, iar generosul domn, în mod foarte uman, m-a sfătuit să-l duc pe băiatul meu la policlinică, la cea de stat, unde pot să-l îngrijească gratis, pentru că acolo au mijloacele necesare pentru un caz aşa de grav şi de urgent.

— Păi, dacă asta este ceea ce trebuie şi se cuvine, prea stimate domnule doctor, i-am răspuns, eu nu îl duc; o să-l duceţi dumneavoastră.

Şi m-am întors şi am ieşit trântindu-i uşa în nas. În nasul lui murdar pe unde scârbosul îşi suflă mucii.

Şi ce mai contează dacă murim de bătrâneţe în pat sau înainte de a împlini douăzeci de ani înjunghiaţi sau împuşcaţi în stradă? Nu-i tot una? După ultima clipă a vieţii nu urmează aceeaşi genune a morţii? Îmi spuneam asta încercând să nu gândesc, gândindu-mă în mijlocul mulţimii că trebuie să găsesc o biserică. Bisericile San Ignacio şi San José, cele mai apropiate, erau probabil închise conform legii lui Murphy. Rămânea Candelaria, care era mereu deschisă, şi spre Candelaria mă îndreptam, să-l rog pe Dumnezeu să-şi amintească de mine şi să-mi trimită Moartea. În timp ce mă rugam lui Iisus Căzut printre sfârâiturile lumânărilor, mi-am amintit că îi lăsasem lui Alexis revolverul în tocul de la cingătoare. Nu i-l scosesem. Şi asta din cauza groaznicei mele aversiuni faţă de armele de foc, care mă împiedica să gândesc că există. Clar ca i l-am lăsat şi acum le-a rămas delincvenţilor de la clinică! Să le fie de bine, cu acelaşi să fie omorâţi... Am ieşit din biserică în stradă şi totul continua să fie la fel, acelaşi soare, acelaşi zgomot, aceeaşi oameni, fără să apese asupra nimănui în concret negrii nori ai viitorului. Şi când am trecut prin parc, ca întotdeauna, porumbeii precauţi şi-au luat zborul.

Îndepărtându-mă cu fiecare secundă de clipa atroce a morţii lui Alexis şi cu fiecare pas prin centru, la capătul

zilei am dat din nou peste acel bulevard funest din cartierul Belén, cu canalul lui. Fugind de durere mă întorceam la destinul meu împotmolit ca un dosar uitat într-un sertar. Pe neaşteptate, fără a da de veste, la fel cum venise Moartea în acea după-amiază, s-a înnoptat. Am ajuns la intersecţia unor bulevarde. Şiruri de faruri de maşini înaintau încet pe străzile aglomerate, ca nişte viermi luminoşi, licurici tereştri care se târâiau resemnaţi pe drumurile noroioase ale acestei vieţi. Era mulţimea infinită a maşinilor cumpărate cu banii câştigaţi din traficul de droguri, care în ultimii ani blocau oraşul. M-am îndepărtat de fluviul lent de lumini şi m-am cufundat în întuneric. Am auzit nişte împuşcături. Noaptea cu suflet negru, delincventă, punea stăpânire pe Medellín, pe Medellínul meu, capitala urii, inima vastului regat al Satanei. Câte o maşină răzleaţă mătura o clipă strada cu farurile sale, luminând un petic de viitor.

În zilele care au urmat numele meu rostit de Alexis în ultima clipă a început să mă apese ca o lespede funerară. De ce a trebuit să-l pronunţe atunci dacă timp de şapte luni cât am fost împreună a evitat s-o facă? A fost revelaţia neaşteptată a dragostei sale când deja nu mai avea sens? Şi dacă ar fi aşa, cu numele ăsta pe care abia dacă îl recunosc eu, care nu îndrăznesc să mă privesc în oglindă, Alexis mă atrăgea în abisul lui. Numele meu spus de el în clipa iremediabilă continua să-mi răsune ca un ecou în suflet. Nu mi se ştergea din minte aşa cum se zice că ucigaşilor plătiţi nu li se şterg din minte ochii victimelor lor. Şi cum se ştie asta? Nimeni nu ştie nimic despre nimeni.

Am putea spune, pentru a simplifica lucrurile, că sub un singur nume, Medellín, se ascund două oraşe: cel de jos, atemporal, în vale, şi cel de sus, în munţi, care-l înconjoară. Este îmbrăţişarea lui Iuda. Acele cartiere mărginaşe dimprejur ridicate pe coastele munţilor sunt

comunele suburbane, scânteia şi lemnul ce ţin aprins focul abatorului. Oraşul de jos nu urcă niciodată în oraşul de sus, dar invers da; cei de sus coboară, să umble aiurea, să fure, să jefuiască, să omoare. Vreau să spun că cei ce rămân în viaţă coboară, deoarece majoritatea acolo sus, chiar acolo, foarte aproape de nori şi de cer, sunt omorâţi în propriul lor abator înainte de-a apuca să coboare. În felul acesta, morţii, deşi săraci, bineînţeles, nu vor urca la cer; aşa le vine mai la-ndemână; se duc direct jos în prăpastie, în cădere liberă spre infern, spre celălalt, care urmează după cel din viaţa asta. Nici în Sodoma, nici în Gomora, nici în Medellín, nici în Columbia nu există nevinovaţi; toţi cei ce trăiesc aici sunt vinovaţi şi se înmulţesc tot mai mult. Săracii produc tot mai mulţi săraci şi mizeria tot mai multă mizerie, şi cu cât e mai multă mizerie, cu atât sunt mai multe asasinate, şi cu cât sunt mai multe asasinate, cu atât sunt mai mulţi morţi. Asta este legea în Medellín, care va pune stăpânire de acum înainte pe planeta Pământ. Ţineţi minte!

Este o luptă în suburbii care de foarte mulţi ani uneşte cartier cu cartier, stradă cu stradă, banda cu bandă. E lupta totală, cea a tuturor împotriva tuturor, la care visa Adamov, dramaturgul, prietenul meu, care a murit demult sărac şi bătrân, dar la Paris. În comunele suburbane toţi sunt condamnaţi la moarte. Cine-i condamnă, ce lege? O întrebare prostească; în Columbia sunt legi, dar nu o lege. S-au condamnat unii pe alţii, singuri, şi-au condamnat şi familiile, şi prietenii, şi pe toţi cei care-i sprijină. Cel ce sprijină un condamnat e un om mort, cade odată cu el. Din punct de vedere demografic vorbind, aşa ne ţinem sub control. În Columbia mea dragă moartea a devenit o boală contagioasă. Într-atât, încât în comunele suburbane au rămas doar copii orfani. Toţi tinerii au murit, inclusiv părinţii lor. Şi bătrânii? Bătrâni sunt doar munţii şi Dumnezeu. A trecut mult timp de când au murit bătrânii,

care s-au omorât de tineri unii pe alţii cu macetele, fără a ajunge să-şi vadă faţa brăzdată de riduri la bătrâneţe. Cu macetele pe care le-au adus cu ei de la câmp, când au venit, fugind, se zice că din cauza „violenţei”, şi au pus bazele acestor suburbii pe terenuri străine, furându-le, un fel de cartiere piratereşti sau de invazie. Din cauza „violenţei”... Minciună! Violenţa erau ei. Ei au adus-o, cu macetele lor. Fugeau de ei înşişi. Pentru că, hai să vedem, spuneţi dumneavoastră, care sunteţi înţelept, la ce-i trebuie cuiva o macetă în oraş, dacă nu pentru a tăia capete? Nu există o plagă mai mare pe suprafaţa planetei, nu există lighioană mai dăunătoare, mai rea decât ţăranul columbian. Să facă copii şi să cearã, să omoare şi să moară, ăsta este mizerabilul său destin.

Fiii acestor fii de căţea împuţită au înlocuit macetele cu flinte şi espingole, arme de foc improvizate, artizanale, pe care nepoţii, la rândul lor, modernizându-se, le-au înlocuit cu revolvere pe care le cumpărau de la armată şi de la poliţie, pentru ca apoi să se îmbete cu rachiul fabricat de monopolul de stat, să-i apuce toate năbădăile şi să se omoare cu aceleaşi revolvere.

Cu banii scoşi din acest monopol, al rachiului, statul plăteşte dascăli ca să-i înveţe pe copii că nu trebuie să bea, nici să omoare. Şi să nu mă întrebaţi de ce există acest nonsens. Nu ştiu, n-am făcut eu lumea asta, când am aterizat era gata făcută. Aşa este viaţa, lucru grav, prietene. De aceea revin şi repet: nu trebuie s-o impui nimănui. Cel ce se naşte să se nască singur, pe contul lui şi pe riscul lui, o generaţie spontanee. Sprijinit pe o precară legalitate electorală, prezidat de un homosexual tont, fabricant de arme şi de rachiu, creat de constituţii intangibile, spălător de dolari, profitor de pe urma cocainei, jecmănitor de impozite, statul în Columbia este cel mai mare delincvent. Şi nu-i chip să-i pui capăt. E un cancer care ne tot roade, omorându-ne puţin câte puţin.

Da, domnule, în Medellín sunt două oraşe în unul; de sus ne văd şi de jos îi vedem, mai ales în nopţile senine când strălucesc mai mult luminile şi ne transformăm în reflectoare. Eu propun ca oraşul de jos să se cheme în continuare Medellín şi să se lase porecla Medallo pentru cei de sus. Două nume, dat fiind că suntem două, sau unul, dar cu inima frântă. Şi ce face Medellínul pentru Medallo? Nimic, terenuri de fotbal pe terase înalte, săpate în munte, cu o vedere foarte frumoasă, spre (noi), panoramică, pentru ca oamenii să joace fotbal toată ziua şi să se culce obosiţi şi să nu se mai gândească nici să omoare, nici să copuleze. Că poate în felul ăsta n-or să-i mai deranjeze pe cei de jos.

Comunele suburbane, de urâte ce sunt, până la urmă sunt chiar frumoase. Case şi case şi case cu etaj pe jumătate terminate, cu partea de sus într-un veşnic „mai vedem noi", îngrămădite, lipite una de alta, din care ies copii şi copii, aşa cum ţâşneşte apa din munte de sub toiagul lui Moise. Dintr-odată, peste râsetele copiilor cântă rafalele unei mitraliere. Ta-ta-ta-ta-ta-ta... Sunt primadonele, mitralierele mini-Uzi la care visa Alexis, ciuruind aerul cu gloanţele lor, cântând aria nebuniei. S-au luat la bătaie pe viaţă şi pe moarte cei de sus cu cei de jos, cei dintr-o parte cu cei din cealaltă parte, unii cu alţii. Ce ceată de zdrahoni, Dumnezeule, ce ploaie de gloanţe, ca stropii de apă sfinţită. Şi morţii continuă să cadă în timp ce Moartea îşi revarsă peste Santo Domingo Savio în dimineaţa călduroasă suflarea ei rece şi răcoroasă. Santo Domingo Savio este un cartier care în afară de nume nu are nimic sfânt; e un adevărat asasin. Apoi vin inspectorii de poliţie să ridice cadavrele, şi apoi nimic, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, cei vii continuă să trăiască până la următorul schimb de focuri care vine să ne alunge plictiseala.

În afară de duşmanii moşteniţi de la răposaţii părinţi,

fraţi şi prieteni, fiecare în comunele suburbane reuşeşte să-şi facă alţi duşmani pe cont propriu ca să-i lase moştenire la rândul său, pe toţi laolaltă, când va muri, fiilor, fraţilor şi prietenilor. Este moştenirea de sânge, râul revărsat. Comunele se pot înţelege doar descâlcind urzeala încurcată a acestor uri. Lucru imposibil şi inutil. Eu nu văd nicio soluţie şi niciun remediu pentru această problemă, doar să tăiem cum a făcut Alexandru, dintr-o lovitură, nodul gordian, şi să amenajăm un loc pentru execuţii; un zid lung, lung, văruit, pe care să scrie cu litere mari şi negre Urosalina[19], acest leac miraculos din copilăria mea care se silabisea aşa, la radio, repede: U-ro-sa-li-na. Urosalina! Şi să cadă ciuruiţii de gloanţe, şi să aterizeze vulturii peste ei.

Va întrebaţi cum ştiu atâtea lucruri despre comunele suburbane fără să fi urcat acolo niciodată? Foarte uşor, dom'le, aşa cum ştiu teologii de existenţa lui Dumnezeu fără să-L fi văzut vreodată. Şi pescarii despre mare, după valurile pe care le trimite, furioasă, până pe plajă. De altfel, da, am urcat, într-o după-amiază, cu un taxi, care m-a costat o avere, deoarece, cum se zice, o viaţă are omul şi taximetristul avea cinci copii. Sus, m-a lăsat în Santo Domingo Savio, sau Villa del Socorro, sau El Popular, sau El Granizal, sau La Esperanza, în unul din abatoarele acelea, singur în voia sorţii. Până acolo am urcat s-o caut pe mama lui Alexis şi în trecere pe asasinul lui. Urcând am văzut dughenele, acele prăvălioare unde se vindeau yucca şi banane, cu gratii; ca să nu le fure sărăcia? Am văzut labirintul de străzi şi treptele abrupte. Şi jos, oraşul celălalt, din vale, fremătător... Pe o străduţă de sus de tot pe munte am găsit casa. Am bătut la uşă. Mi-a deschis ea, cu un copil în braţe. Şi m-a poftit înăuntru. Alţi doi copii de câţiva ani se târau, pe jumătate goi, prin viaţa asta şi pe pământul de pe jos. Îmi amintea de o sărmană femeie din

19 Sare alcalină solubilă efervescentă, cu gust plăcut.

copilăria mea, o servitoare din casa noastră. În mod evident femeia aceea de demult, care ca vârstă ar fi putut să-mi fie mamă, nu era cea pe care o aveam în faţă, care putea să-mi fie fiică. Şi pe deasupra cine ştie de cât timp servitoarea aceea din casa noastră o fi murit! Oare dincolo de prăpastia timpului se repetă persoanele, destinele? Sau orice altceva. Nici la această sărmană femeie, nici la vreunul dintre copiii ei n-am recunoscut vreo trăsătură de-ale lui Alexis, nimic, dar nimic, nimic din splendoarea lui. Minunile sunt aşa, ironice. Am vorbit foarte puţin. Mi-a povestit că actualul ei soţ, tatăl acestor copii, o abandonase; şi că celălalt, tatăl lui Alexis, fusese omorât şi el. În ce-l priveşte pe băiatul care l-a omorât pe Alexis, era din partea dinspre Santa Cruz şi La Francia şi i se spunea La Laguna Azul, Laguna Albastră. Să nu vă miraţi că ea, care nu l-a văzut, ştia mai multe decât ştiam eu despre asasin, eu care am văzut când l-a împuşcat. În suburbii se ştie totul. Fiţi sigur că dacă pe dumneavoastră v-ar omorî în parcul Bolívar (Doamne fereşte), abia aţi apuca să căderi acolo la kilometri distanţă jos, că aici la kilometri distanţă sus ar sărbători deja evenimentul. Sau v-ar boci. Am simţit că mi-e foarte milă de ea, de copii ei, de câinii abandonaţi, de mine, de toţi cei ce continuăm să evităm fărădelegile acestei vieţi. I-am dat nişte bani, mi-am luat rămas-bun şi am ieşit. Când am început să cobor, pe neanunţate şi fără s-o stârnească cineva (căci cine stârneşte o asemenea furie?), s-a pornit o ploaie torenţială.

Aş vrea să vă explic, dacă nu ştiţi, dacă nu sunteţi de aici, că în Medellín când începe să plouă e ca atunci când încep omorurile; fără jumătăţi de măsură, în toată legea şi conştiincios. Căci aici nu poţi să laşi viu un mort pentru că atunci te poate recunoaşte şi apoi mortul este unul, foarte rău pentru el în particular, dar o uşurare pentru ceilalţi în general. De aceea cei care ajung la „policlinică”, la pavilionul de urgenţă de la spitalul San Vicente de Paúl,

spitalul nostru de război, sunt cei cărora trebuie să li se coasă inima. Cerul ce ne priveşte de sus este la fel de supărat ca şi creştinii de jos, şi când îşi dă drumul nebunul ăsta să plouă, păi plouă, cu o dementă copleşitoare. Pâraie vijelioase au început să salte pe treptele de ciment ca nişte capre nebune şi răzleţe formând râuri pe străzile abrupte. M-am dat la o parte pentru ca râul-trombă ce cobora asurzindu-te, măturând totul în cale, doborând totul, să treacă şi să nu mă ia. Coboram pe aceeaşi parte, dar eu nu aşa de grăbit. Şi în timp ce nebunul frenetic de sus plesnea de furie, nu era nimeni pe străzile pustii ale comunelor suburbane. Niciun suflet, niciun asasin. Şi nici măcar o streaşină sub care să mă adăpostesc printre atâtea case mizerabile, meschine, construite cu egoismul principiului să scape cine poate. Tânjeam după vechiul meu cartier din Boston unde m-am născut, cu nobile case cu streşini sub care ne adăposteam toţi enoriaşii când ne duceam la liturghie şi începea să plouă.

Vi se pare nepotrivit ca un bătrân să omoare un băiat? Sigur că da, bineînţeles. Când eşti bătrân totul e nepotrivit; să omori, să râzi, să faci sex şi mai ales să continui să trăieşti. În afară de moarte, totul e nepotrivit la bătrâneţe. Bătrâneţea e nedemnă, indecentă, repulsivă, infamă, scârboasă, şi bătrânii nu au alte drepturi decât cel de a muri. Mă scufundam în laguna albastră şi sumbră. Era albastră doar cu numele, apa era verde, trădătoare. Sufletul ei mlăştinos încâlcit în lintiţă şi alge mă atrăgea spre adâncuri. Algele emanau o otravă verde care-i dădea culoarea înşelătoare lagunei albastre. Şi cine a spus că eu o să-l omor? Pentru asta sunt ucigaşii plătiţi, ca să ne servească, precum curvele, şi ca să fie angajaţi de cei care-i pot plăti. Ei sunt cei ce încasează datoriile ce nu se pot încasa, de sânge sau nu. Şi te costă mai puţin decât un instalator. Este ultimul avantaj pe care-l avem în această panoramă a dezastrelor. În timp ce în suburbii continua să

plouă şi străzile lor, râuri de sânge, continuau să coboare cu apele diluviului ca să coloreze în roşu cloaca tuturor relelor noastre, laguna albastră, în apartamentul meu pustiu, fără mobile şi fără suflet, singur, trăgeam să mor, rugându-i pe cei de la policlinică să coasă, cum or putea, chiar şi cu aţă obişnuită, inima sărmanei mele Columbia. După aceea intram la director să-i cer să trimită pe cineva să închidă porţile spitalului pentru că din toate părţile veneau s-o lichideze asasini angajaţi, ucigaşi plătiţi. Apoi plecam cu Alexis spre centru. În depărtare, peste marea de ceaţă halucinantă ce acoperea centrul, plutea cupola înaltă a bisericii San Antonio. Într-acolo ne îndreptam, dar sfâşiind, ca să putem continua, ca să putem trece, pătura deasă de ceaţă. Intram în biserică şi ne-am dat seama că este un cimitir. Morminte, şi morminte, şi morminte pline de mucegai. Şi eu singur, murind, fără un suflet cumsecade care să-mi aducă o cafea şi fără niciun romancier care să povestească la persoana a treia, care să fie martor, să consemneze pe hârtie cu cerneală indelebilă pentru posteritatea delirantă, ce-am spus sau n-am spus. Într-o dimineaţă m-a trezit soarele ce intra pe terase şi pe balcoane năvalnic, chemându-mă. Şi încă o dată, ascultător, supus, i-am urmat chemarea şi m-am lăsat păcălit. M-am sculat, m-am îmbăiat, m-am ras şi am ieşit pe strada în drum spre parcul din cartierul La America de pe bulevardul San Juan, într-un bar ce avea radioul deschis, am băut o cafea. Câte luni trecuseră, câţi ani? Săptămâni poate, pentru că era acelaşi preşedinte, acelaşi papagal gureş citind cu glăsciorul său discordant aceleaşi discursuri linguşitoare, mincinoase, pe care i le făceau alţii. Repetându-se, de parcă timpul se oprise. Când a încetat să retransmită pasărea obraznică, radioul, reconfortant ca o cafea fierbinte, oficios şi matinal, a început să ne dea ştirile din seara trecută şi numărul morţilor. Că azi-noapte n-au fost decât atâţia... Deci viaţa

mergea înainte.

„Credeţi şi veţi vedea ce înseamnă minunile” a spus Sfântul Juan Bosco şi într-adevăr biserica La America era deschisă. Am intrat, şi la primul altar, al lui Iisus Căzut, îngenunchind, l-am rugat pe Atotputernicul să mi-l înapoieze pe Alexis dacă tot nu-mi trimite moartea. El, care ştie tot, vede tot, poate tot. De la altarul principal ce prezida biserica, în negru, aureolată de scânteierile micii ei străluciri aurii, Fecioara îndurerată mă privea. Biserica era pustie. Mai pustie decât viaţa unui ucigaş plătit ce pune pe foc banii care-i prisosesc.

Afurisit, neam prost, mitocan, ticălos, nu există combinaţie mai rea ca aceea dintre un spaniol cu un indian şi un negru; dă naştere la *saltapatrases*[20], adică idioţi, maimuţoi, pocitanii, maimuţe cu coadă lungă cu ajutorul căreia se urcă din nou în copac. Dar nu, sunt în continuare aici mergând în două picioare pe străzi, umplând centrul. Spanioli neciopliţi, indieni palavragii, negri prezicători; amestecă-i în creuzetul copulaţiei să vezi ce explozie se produce, şi cu binecuvântarea papei. Iese o gloată de escroci, profitori, puturoşi, invidioşi, mincinoşi, scârboşi, trădători şi hoţi, asasini şi piromani. Asta a făcut Spania promiscuă, asta e ceea ce ne-a lăsat când s-a cărat cu aurul nostru. Şi un spirit clerical şi avocăţesc, birocratic, fanatic al tămâierilor şi al documentelor pecetluite. Răsculaţi, independenţi, trădători ai regelui, apoi toţi aceşti blestemaţi au vrut să ajungă preşedinţi. Le ardea curul să se aşeze pe tronul lui Bolívar ca să comande, să fure. De aceea când ucigaşii plătiţi omoară pe vreunul din candidaţii ăştia într-un avion sau pe o estradă mie îmi tresare inima de fericire.

20 *Saltapatrás* (sp.) literal „sare înapoi”; copil născut din părinţi de rase diferite, care moşteneşte trăsături şi caracteristici ale strămoşilor dinspre partea unuia sau altuia din părinţi, ca, de exemplu, fiul născut din părinţi de rasă albă, care se naşte mulatru sau metis, deoarece unul dintre părinţi are o astfel de ascendenţă.

Mergând pe strada Palacé printre *saltapatrases*, maimuţele bipede, cu gândul la Alexis, plângând după el, m-am lovit de un băiat. Ne-am salutat crezând că ne cunoaştem. Dar de unde? Din apartamentul cu ceasuri? Nu. De la televizor? Nici atât. Nici el şi nici eu nu apăruserăm vreodată la televizor, adică practic nici nu existam. L-am întrebat unde se duce şi mi-a răspuns că nicăieri. Cum nici eu nu mă duceam undeva anume, puteam foarte bine să mergem împreună fără să ne deranjăm unul pe altul. Mergând fără nicio ţintă pe strada Maracaibo, am ajuns în strada Junin. Trecând pe lângă Salón Versalles mi-am amintit că nu mai mâncasem de câteva zile şi l-am întrebat pe băiat dacă a mâncat de prânz. Mi-a răspuns că da, alaltăieri. Atunci l-am invitat la masă pe flămând, în timp ce mâncam, amândoi flămânzi, l-am întrebat cum îl cheamă; se numea cumva Tayson Alexander? Nu. Nici Yeison? Nu. Şi Wílmar? A râs. Cum ghicisem? Păi, nu ghicisem, pur şi simplu erau nume la modă printre cei de seama lui şi care mai trăiau încă. I-am spus să scrie pe un şerveţel de hârtie ce speră el de la viaţa asta. Cu scrisul lui neciteţ şi cu pixul meu a scris că voia nişte tenişi marca Reebok şi nişte blugi Paco Rabanne. Cămăşi Ocean Pacific şi chiloţi Calvin Klein. O motocicletă Honda, un jeep Mazda, o combină muzicală digitală şi un frigider pentru maică-sa; un frigider din acelea enorme, marca Whirlpool, care scot cuburi de gheaţă pur şi simplu când le deschizi cu o cheie. Mărinimos, i-am explicat că îmbrăcămintea mai mult îi ascundea decât îi punea în evidenţă frumuseţea. Că motocicleta îi conferea un statut de ucigaş plătit, iar jeepul, de traficant de droguri sau de mafiot, lume interlopă. Şi combina muzicală, pentru ce? Ca să facem mai mult zgomot afară pe lângă cel pe care îl avem înăuntru? Şi un frigider pentru ce, dacă n-or să aibă ce pune în el? Ce-or să pună, aer? Un cadavru? Să-şi mănânce

ciorbiţa şi să uite de vise iluzorii...

A râs şi mi-a spus să scriu şi eu la rândul meu, pe dosul şerveţelului, ce speram de la viaţă. Am vrut să scriu „nimic”, dar mi s-a dus mâna şi-am scris numele lui. Când a citit a râs şi a ridicat din umeri, gest ce promitea tot sau nimic. L-am întrebat dacă „Wílmar” se scrie cu accent şi mi-a spus că n-are importanţă, cum vreau eu.

— Atunci să zicem că da.

Am ieşit de la Salón Versalles, care n-are nicio aplică de Versalles, nici pe dracu, şi când am luat-o în jos pe Junin aiurea fără nicio ţintă, a început să plouă. Eram în faţa bisericii San Antonio, pe care n-o ştiam. Sau poate că da? N-o văzusem atunci în vis cu Alexis schimbată într-un cimitir în ceaţă? I-am spus lui Alexis, pardon, lui Wílmar, să intrăm. Biserica are două intrări: una dinspre faţada cupolei, şi cealaltă dinspre clopotniţe. Pe cea dinspre cupolă am intrat. Urcând pe treptele de la intrare, sub nişte bolţi gotice, înainte de a pătrunde în biserică, vezi la dreapta o imensă criptă cu oseminte. Şoapte ale sufletelor rătăcitoare străbăteau prin negurile timpului etern. Într-adevăr, ăsta era cimitirul din delirul meu! Am intrat în biserică şi m-am uitat în sus, şi pentru prima oară am văzut dinăuntru cupola înalta pe care o văzusem toată viaţa pe din afară dominând centrul Medellínului. Fiecăruia ne vine rândul să murim. Angrenajele destinului ce se învârtesc inexorabil mă aduseseră acolo, sub pretextul ploii, la biserica San Antonio de Padua, cea a nebunilor. Eu n-o spun pentru mine, că ştiu care mi-e locul, o spun pentru ei, stăpânii bisericii, cerşetorii nebuni care dorm afară sub podul ăsta din apropiere care este o întretăiere de şosele suspendate, şi care vin dis-de-dimineaţă, când frigul se înteţeşte, la prima slujbă, ca să-i ceară lui Dumnezeu, pentru dragostea pe care-o nutreşte faţă de San Antonio, un pic de căldură, de milă, de droguri. Înăuntru un Cristos atârna de cupola înaltă, suspendat în

aer deasupra mizeriei umane şi a avatarurilor timpului. Ca scăpaţi dintr-o pictură medievală, nişte călugări franciscani au trecut pe furiş prin biserică şi prin realitatea delirantă. Când Wílmar şi cu mine am ieşit prin porticul dinspre clopotniţe, mă gândeam că o să ne cufundăm într-o mare de ceaţă, dar nu, ziua era senină, spălată recent de ploaie. *„Domus Dei Porta Coeli”*[21] am citit sub ceasul oprit, pe faţada dinspre clopotniţe. Mi-am coborât privirea şi am văzut casa parohială, lipită de biserică: o casă mare şi veche din Medellínul de demult, cu un etaj, cu streaşină. Cu o streaşină generoasă pentru ploaia de ieri, de azi şi din totdeauna.

Când eram copil aveam o superstiţie, credeam că ziua în care voi intra în biserica San Antonio va fi ultima din viaţa mea. Ce prostie! Şi uite-mă tot în viaţă. De altfel, dacă aş fi murit, superstiţia mea n-ar fi putut să-mi reproşeze: „Te-am avertizat, ţi-am spus.” Morţii nu văd, nu aud, nici nu înţeleg, şi îi doare în pix că au fost sau n-au fost avertizaţi.

— Cum! a exclamat Wílmar după ce a văzut apartamentul meu. Nu ai nici televizor, nici combină muzicală!

Cum puteam să trăiesc fără muzică? I-am explicat că mă antrenez pentru tăcerea din mormânt.

— Şi telefonul? Deconectat?

— Aha, şi apa, şi de asemenea lumina, care oricum, în general, nu funcţionau. Se opreau când aveam mai multă nevoie de ele.

Sunt legile lui Murphy, băiatule, cele mai sigure, care stabilesc că: singurul lucru cert pe lumea asta sunt facturile lunare de lumină, de apă şi de telefon. Atunci, îngenuncheat pe jos, cu un cuţit de bucătărie în mână în loc de şurubelniţă, Wílmar l-a conectat din nou. Şi nici nu l-a conectat bine că a şi început să sune blestematul. M-am

21 *Hic est domus Dei et porta coeli* (lat.), „Aceasta este casa Domnului şi poarta cerului”.

repezit spre monstruosul aparat, alarmat că m-ar putea suna cineva. Cine? Nimeni, un idiot care greşise numărul a întrebat dacă aici cumpărăm seminţe de ricin. I-am spus că da. Şi el: cât plătim? Şi eu: cu cât le vinde? Cu atâta un sac. I-am oferit jumătate de preţ. Şi eu urcând puţin câte puţin preţul şi el mai lăsând câte puţin am ajuns la o înţelegere şi i-am cumpărat douăzeci de saci. Că unde să mi-i trimită? Păi la depozit, aici unde m-a sunat, la Centrala de aprovizionare; să întrebe de cutărică. Şi i-am dat numele ministrului de finanţe. Mi-a promis că la prima oră, fără întârziere, o să-mi aducă cei douăzeci de saci cu un camion închiriat. A închis şi am închis. Wílmar, care nu înţelegea, m-a întrebat pentru ce sunt seminţele. I-am răspuns că din ele se face ulei. A rămas convins că am o fabrică de ulei de ricin.

Am mai spus şi repet: nu trebuie să îţi numeri banii în faţa unui sărac. De aceea n-am de gând să vă povestesc ce s-a întâmplat în noaptea asta înainte de a adormi. E de ajuns să ştiţi două lucruri: că gol, frumuseţea lui era accentuată de iconiţa cu Sfânta Fecioara pe care o avea la gât. Şi că atunci când s-a dezbrăcat i-a căzut revolverul.

— Şi revolverul ăsta pentru ce e? l-am întrebat eu făcând-o pe naivul.

Pentru la nevoie. Păi, da, ce întrebare prostească, un revolver e ca să-l ai la nevoie. Şi îmbrăţişându-mi îngerul păzitor am adormit, nu însă ca înainte de a mă deconecta în somn să nu mă apuce futurismul, fatalismul şi să nu mă gândesc la titlurile din presa roz de a doua zi: „Ilustru gramatician asasinat de îngerul lui păzitor”, cu litere enorme roşii, ce ieşeau în evidenţă pe prima pagină. Apoi, gândindu-mă mai bine, mi-am spus că cele două ziare din Medellín sunt serioase, nu ca fiţuicile din presa de senzaţie din Bogota. Până şi pagina roşie au redus-o în ultimul timp la o singură coloniţă. Să vorbeşti în Medellín de asasinate n-ar fi oare ca şi cum am spune în sezonul ploios „Averse

torenţiale” sau vara „Ne topim de căldură”? Să dai ca ştire ceva evident? Nu, pentru că ne-a mai rămas încă un pic de demnitate şi de decenţă. Şi am avut încredere în viitor, în al altuia, pentru că al meu, cum bine ştiam de când eram copil, se termina aici, în ziua în care am fost la biserica San Antonio. Şi în starea asta de optimism dezolant am adormit.

S-a luminat de ziuă marţi şi eu eram viu şi el mă ţinea în braţe şi dimineaţa era strălucitoare.

— Ce zi e azi? m-a întrebat îngerul deschizând ochii.

— Marţi, i-am răspuns.

I-a venit atunci ideea să mergem la Sabaneta la Sfânta Fecioară María Auxiliadora.

— De ce vrei să mergi? l-am întrebat. Să mulţumeşti sau să ceri ceva?

Şi pentru una, şi pentru alta. Săracii sunt aşa; mulţumesc ca să poată cere în continuare.

Am găsit Sabaneta fără credincioşi, lipsită de farmec. Şi piaţa goală, fără înghesuiala de autobuze şi nici agitaţia pelerinilor. Şi chioşcurile cu iconiţe şi moaştele Sfintei Fecioare María Auxiliadora fără niciun client.

Ce s-a întâmplat? Oare rasa asta inconstantă a părăsit-o şi pe Sfânta Fecioara? Pentru fotbal? Şi nu mai crede decât în miracolul şutului? Am intrat în biserică; aproape goală, cu câţiva bătrâni şi bătrâne fără importanţă şi niciun ucigaş plătit. Fir-ar să fie, şi asta s-a terminat, la fel ca toate celelalte! Şi am îngenuncheat în faţa Sfintei Fecioare şi i-am spus:

— Sfânta mea Fecioară, María Auxiliadora; te-am iubit încă din copilărie; când ticăloşii ăştia te vor părăsi şi-ţi vor întoarce spatele şi nu vor mai veni, contează pe mine că sunt aici. Şi atâta timp cât voi trăi, mă voi întoarce.

Pentru ce i-o mulţumi Alexis, pardon, Wílmar Sfintei Fecioare? Ce i-o fi cerând? Haine, lucruri, capricii, mini-Uzi? Am hotărât să-l fac fericit în ziua aia şi să-i dau în

numele ei tot ce-o vrea.

Am plecat din Sabaneta pe vechea şosea din copilăria mea şi am mers, şi am mers, şi am mers, vorbind ca în vremurile mele fericite, şi Wílmar m-a întrebat de ce trebuie să merg pe jos ca un sărac, fără maşină, dacă am o fabrică. I-am explicat că pentru mine cea mai mare jignire este să fiu furat, şi de aceea nu am maşină; că prefer de o mie de ori să merg pe jos decât să trăiesc păzindu-mi maşina. În ceea ce priveşte fabrica, de unde-ai scos ideea asta năstruşnică? Să le dau eu de lucru săracilor? Nicicând! Să le dea mamele lor care i-au fătat. Muncitorul este exploatatorul patronilor săi, un tip care abuzează, un puturos, un pierde-vară. Vrea ca alţii să pună umărul, să importe maşini, să plătească impozite, să stingă incendii, în vreme ce el, exploatatul, se scarpină la coaie sau se declară în grevă şi pleacă în concediu. Niciodată n-am văzut unul din aceşti trântori muncind; îşi petrec ziua întreagă jucând fotbal sau ascultând meciuri la radio sau citind în fiecare dimineaţă ştirile despre acelaşi lucru în ziarul *El Colombiano.* Ah, şi organizând sindicate. Şi când ajung acasă la ei, avortonii ăştia frânţi de oboseală, topiţi, extenuaţi „de muncă", încep să copuleze, să umfle burţile nevestelor cu copii şi pe ale copiilor cu limbrici şi cu aer. Eu să-i exploatez pe săraci? Să-i explodez cu dinamită! Formula mea pentru a termina cu lupta de clasă e să să-i facem o fumigaţie râiei ăsteia. Muncitori, veniţi la mine! Dar tocmai când mi se aprindeau obrajii de furie am trecut pe lângă Bombay, „pompa de benzină" din copilăria mea, care era în acelaşi timp şi tavernă, şi amintirile au început să mă învioreze uşor, ca o briză cu stropi de rouă, răcoritoare, binefăcătoare, şi mi-au stins focul indignării. Pompa de la Bombay, ce minunăţie! Era o simplă pompă de benzină afară, şi înăuntru o tavernă, dar ce tavernă! Acolo, în nopţile înţesate de licurici şi de fluturi, la lumina unei lămpi Cóleman, încinşi de rachiu şi de pasiunea

pentru politică, pentru ideile lor, se omorau conservatorii şi liberalii cu macetele. Pentru care idei n-am ştiut niciodată, dar ce minunăţie! Şi nostalgia trecutului, a vieţii trăite, a celei visate începea să-mi descreţească fruntea. Şi peste ruinele Bombayului de acum, scheletul a ceea ce a fost, într-un nor destrămat, ce-şi făcea loc pe cerul pâclos, începeam să mă întorc la copilăria mea până când deveneam din nou copil, şi ieşea soarele, şi mă vedeam aici jos pe şoseaua asta într-o după-amiază, alergând cu fraţii mei. Şi fericiţi, inconştienţi, irosind şuvoiul vieţilor noastre treceam prin faţă pe la Bombay urmărind un balon. În tavernă, la un pick-up cu un ac gros se auzea un cântec de pe un disc zgâriat: „O dragoste m-a părăsit, altă dragoste m-a uitat; trec prin lume suferind. Iubirea mea, cine te va dezmierda, sărmanul fără cuib rămas, fără adăpost, singur-singurel merge prin lume. Merge şi merge, şi începe să se întunece şi seara se ascunde...” Şi ochii mi s-au umplut de lacrimi când în timp ce lăsam în urmă Bombayul, pentru totdeauna, începea din nou să răsune ca nişte bubuituri, în inima mea sfâşiată, cântecul acela *Cărăruia dragostei,* pe care-l auzisem de copil pentru prima dată în acea după-amiază la taverna aceea. Şi totuşi ce m-a determinat să mă întorc cu Alexis pe aceeaşi şosea, în timp ce se epuiza de la o clipă la alta transformându-se în disperare iubirea noastră imposibilă... Wílmar nu putea înţelege asta, nu-i venea să creadă. Că cineva poate să plângă pentru că timpul trece... La dracu cu pompa de la Bombay şi cu toate amintirile! mi-am zis ştergându-mi lacrimile. Gata cu nostalgia! Să vină ce-o veni, orice ar fi, chiar şi abatorul prezentului. Orice, dar să nu ne întoarcem înapoi! Câteva străzi mai încolo am trecut prin faţă pe la Santa Anita, pe la ferma din copilăria mea, a bunicilor mei, din care nu rămăsese nimic.

Nimic, dar nimic, nimic; nici casa, nici povârnişul pe care se ridica. Nivelaseră cu târnăcoapele povârnişul şi

construiseră pe locul acela o aşa-zisă zonă de locuinţe-miracol: căsuţe, şi căsuţe, şi căsuţe pentru ticăloşii ăştia sărăntoci ca să se împuieze mai mult.

Când ne-am întors la Medellín i-am cumpărat lui Wílmar faimoşii tenişi şi setul complet de simboluri sexuale: blugi, cămăşi, tricouri, şepci, ciorapi, chiloţi, până şi jersee şi jachete pentru frigul glaciar de la tropice. De la un pantalon la altul, de la o cămaşă la alta, din magazin în magazin, cutreierând toate centrele comerciale cu resemnare şi perseverenţă (resemnarea mea şi perseverenţa lui) am găsit încetul cu încetul exact ceea ce voia el. Tinerii sunt la fel de vanitoşi ca femeile şi mai dornici să aibă haine. Şi de la o vreme încoace le-a venit să-şi pună în lobul urechii (dar nu ştiu dacă în dreapta sau în stânga) un cercel. Că de ce nu-mi cumpăr şi eu ceva. I-am spus că din principiu nu-mi cheltui banii pe haine, că în ceea ce mă priveşte nu mai este cazul. Că acel costum negru pe care-l păstram călcat într-un dulap îmi era de ajuns pentru înmormântări. Nici nu m-a auzit. Era într-un du-te-vino printre mărfurile expuse, ca un nebun, căutând foanţe printre foanţe. Imaginaţi-vă o pisică răscolind într-un cufăr magic şi scoţând, dintre surprizele sale, fericirea. Mesaj pentru preşedinte şi pentru guvern: statul trebuie să fie mai conştient şi să le cumpere haine tinerilor cu scopul de a nu se mai gândi atâta să procreeze, nici să omoare. Terenurile de fotbal nu sunt de-ajuns.

Cu hainele noi ale lui Wílmar, prăpăditul meu dulap gol cu trei uşi s-a umplut până la refuz, ticsit, şi sărmanul meu costum negru surghiunit într-un colţ a fost zdrobit de atâtea culori atrăgătoare. Imediat Wílmar a vrut să iasă în centru ca să-şi pună hainele noi. Mai bine n-aş fi ieşit, mai bine nu m-aş fi născut, pentru că am revenit la ceea ce făcea Alexis. Mergea un om pe strada Junin, în spatele meu, fluierând. Detest, dar detest ca lumea să fluiere. Nu suport. Consider că este o ofensă personală, o jignire chiar

mai mare decât un radio deschis într-un taxi. Să ajungă o scârnăvie de om să fluiere uzurpând limbajul sacru al păsărilor? Niciodată! Eu sunt un apărător al drepturilor animalelor. Şi asta i-am explicat lui Wílmar, încetinind pasul ca omul să ne depăşească şi să se îndepărteze. Cine m-a pus să deschid gura! Depăşindu-l la rândul lui pe scârbos, Wílmar a scos revolverul şi i-a tras un glonţ în inimă. Omul-porc cu vocaţie de pasăre s-a prăbuşit scoţând ultimul tril, dezumflându-se, în timp ce Wílmar se pierdea în mulţime. Şi cum în timp ce cădea mortului i s-a descheiat cămaşa, i s-a revărsat burta; şi aşa am putut vedea că are un revolver la brâu. Ha, ha! O să-i servească pe lumea cealaltă ca să omoare aşa cum or să-i servească picioarele lui împuţite ca să meargă. Morţii nu omoară şi nici nu merg; se rostogolesc în cădere liberă spre infern ca o piatră tocită. Cu conştiinţa împăcată a celui ce merge la slujba de duminică mi-am văzut de drum, dar aveam senzaţia că-l ştiu. De unde? Cine putea fi? Şi mi s-a aprins beculeţul.

Era cel pe care-l văzusem dând o lovitură la San Juan cu câteva luni înainte, cel care l-a omorât pe băiat ca să-i fure maşina. Binecuvântată fii, Satană, că ai venit în locul lui Dumnezeu, care nu se ocupă de asemenea lucruri, să îndrepţi fărădelegile acestei lumi. M-am întors să constat identitatea celui căzut, dar mi-a fost imposibil să mă apropii; cercul curioşilor, vesel, petrecăreţ, se închisese, şi nu mai era loc nici măcar pentru un poliţist care ar fi venit să ridice cadavrul. La câteva străzi mai încolo m-am întâlnit cu Wílmar şi era volubil, bucuros, râzând de noroc şi fericire. De o fericire ce-i sclipea în ochii lui verzi. Dragul meu băiat era trimisul Satanei venit să facă ordine în lumea asta în care Dumnezeu nu mai avea nicio putere. Lui Dumnezeu, la fel ca doctorului Frankenstein cu monstrul său, omul i-a scăpat din mână.

Aici nu există inocenţi, toţi sunt vinovaţi. Ba că

ignoranţa, ba că mizeria, ba că trebuie să încerci să-i înţelegi... Nu e nimic de înţeles. Dacă totul are o explicaţie, totul are şi o justificare şi în felul acesta se muşamalizează delictul. Şi drepturile omului? Pe dracu drepturile omului! Astea sunt matrapazlâcuri, libertinaj, codoşlâcuri. Hai să vedem, să ne gândim; dacă aici jos nu există vinovaţi, atunci care-i treaba, delictele se comit singure? Cum delictele nu se comit singure şi aici nu există vinovaţi, atunci vinovatul trebuie să fie Cel de Sus, Iresponsabilul care le-a dat liberul arbitru acestor criminali. Dar pe Ăsta cine-l pedepseşte? Îl pedepsiţi dumneavoastră? Uite ce e, prietene, mic să nu-mi vină nimeni cu poveşti pe care nu vreau să le înţeleg. Cu câte am trăit, şi am văzut, „în finală" cum bine spuneţi dumneavoastră, am ajuns bolnav de inimă. Nu-mi vorbiţi de drepturile omului! Judecată sumară şi la zid, şi de la zid la groapă. Statul e făcut ca să pedepsească şi să împuşte. Restul e demagogie, democraţie. Să punem capăt libertăţii de a vorbi, de a gândi, de a acţiona, de a umbla de colo până colo umplând autobuzele, ce dracului!

Mergeam într-unul din aceste autobuze înţesate pe căldura infernală de la prânz ascultând *vallenatos* la radioul pus tare până la refuz. Şi ca şi cum nu erau de ajuns căldura şi radioul, o doamnă cu doi copii care-şi făceau mendrele; unul de ţâţă, urlând cât îl ţinea gura, căcat pe el în cel mai strict sens al furiei. Şi frate-su ţopăind, dând din mâini, deranjând. Iar mama? Era pe altă lume, de parcă nu se întâmpla nimic, cu o faţă de Mona Lisa delincventa, nenorocita, convinsă că maternitatea este sacră, în loc să aterizeze pe pământ şi să-şi strunească cele două creaturi. Nu vi se pare o excesivă desconsiderare faţă de restul pasagerilor, o adevărată lipsă de milă creştinească? De ce urlă pruncul, doamnă? Că e viu? Şi eu sunt şi trebuie să suport. Dar până la un anumit punct, deoarece dacă se ştie cu adevărat că în viaţa asta se

profită de inocenţi, la fel de adevărat e că întotdeauna va exista picătura care umple paharul. Şi cu paharul plin până la refuz, plin că dădea pe dinafară, iată-l pe Wílmar întruchipat în Regele Irod. Şi îşi scoate Sfântul Rege trăsnetul şi tună de trei ori. Bum! Bum! Bum! O dată pentru mamă şi de două ori pentru cei doi subnormali. Un glonţ pentru mamă în inima ei de mamă, şi două pentru îngeraşii ei în fragedele lor inimioare. Dacă acum două mii de ani impostorul a fugit în Egipt, ăştia nu i-au mai scăpat, fiindcă Sfântul Rege se lecuise de înşelătorii.

— Şi să nu se mişte nimeni, nenorociţilor, nici să nu se uite pentru că vă omor!

Fraza era aceeaşi, exact aceeaşi, pe care o auzisem demult în timpul unui asalt, aşa că nimeni n-a trebuit s-o rostească de data asta în autobuz, s-a rostit singură prin aer. Cum şoferul a întârziat mai mult decât trebuia ca să ne deschidă uşa, când a deschis-o în sfârşit a mierlit-o şi el; mort. Şi mai erau două gloanţe în revolver pentru vreunul căruia nu i-a plăcut povestea! Radioul, fără stăpân, a continuat să cânte pentru el, în memoria lui, acele *vallenatos,* care aici devin marşuri funebre.

Această societate libertină şi codoaşă i-a făcut pe copii să creadă că sunt regii acestei lumi şi că s-au născut cu toate drepturile. Imensă greşeală. Nu există alt rege decât regele ştiut şi nimeni nu se naşte cu drepturi. Dreptul deplin de a exista îl pot avea doar bătrânii. Copiii trebuie să dovedească întâi că îl merită; supravieţuind.

Se spune că puţin înainte de întoarcerea mea la Medellín a trecut prin acest oraş descreierat un nebun care injecta cianură în autobuze tuturor căţelelor umane gravide pe care le întâlnea şi creaturilor lor. Un nebun?

Îi spuneţi „nebun” unui sfânt? Nefericiţilor! Aşteptaţi să-l cunosc că, în afară de ce am spus, o să-i dau şi o diplomă de merit care să-l acrediteze ca membru activ al Ordinului Sfântului. Ah, şi o bună rezervă de seringi de o singură

folosinţă, ca să nu i se infecteze pacienţii.

Şi poliţia? Nu există poliţie în ţara faptelor? Sigur că există; sunt „jandarmii”, „caraliii”, „sticleţii”, „curcanii”, „gaborii”, „vardiştii”. Sunt oamenii invizibili, cei pe care nu-i vezi când ai nevoie de ei, mai transparenţi decât un pahar de sticlă. Dar în ziua când se întruchipează, când lumina se reflectă pe corpurile lor verzi, ah, amice, întinde-o, că te vor prinde, te vor sminti în bătaie, te vor trimite pe lumea cealaltă. Un japonez care a venit să industrializeze Columbia a murit aşa, nevenindu-i să creadă.

Alt mort într-un autobuz; un cerşetor răzvrătit. Unul dintre drogaţii ăştia instigaţi de Amnistia Internaţională, Biserica Catolică şi de comunism, plus Drepturile Omului, care-şi petrec toată ziua fumând marijuana şi cerşind, cerând, cu un ciomag în mână:

— Dă-mi ceva, şefule, că azi n-am mâncat nimic de dimineaţă. Mi-e foame.

— Să-ţi dea de mâncare mă-ta care te-a fătat, le răspund eu. Sau popa Papa care este un bun apărător al sărăciei şi al proliferării râiei umane.

Să n-aud de cerşetori şi de mila creştinească! Ei care îi urăsc pe bogaţi, dar se încăpăţânează să rămână săraci şi să fete cât mai mult... De ce nu jucaţi la bursă, oameni fără imaginaţie, nefericiţilor! Sau de ce nu înfiinţaţi o corporaţie financiară şi nu vă duceţi în Elveţia să vă depuneţi banii sau pe Riviera, să-i cheltuiţi. Sau ce! Credeţi că pământul se termină la Medellín şi că totul e lapte şi miere? Proştilor, pământul merge şi merge, e rotund, face un ocol pe la antipozi până ajungi prin partea de jos a portocalei, în avion particular sau la business class pe Coasta de Azur, unde e somon, caviar, *paté de foie, şi* curve de cinci sute de dolari pe care nici nu le-aţi mirosit în vieţile voastre mizerabile. Şi cum vă spun, fără altă introducere, s-a urcat unul dintre scârboşii ăştia în autobuz şi a ţinut un ditamai discurs de patru străzi ca să

ne informeze că: este un bun creştin şi nu are de lucru, că preferă să cerşească decât să fure sau să omoare. Şi a pornit de la un scaun la altul învârtind ameninţător ciomagul convingător, strângându-şi cota. Ca să sfârşească cum a spus, ca bun creştin, când a ajuns la noi, Wílmar şi-a scos trăsnetul negurii şi i-a dat de pomană glonţul veşniciei în inimă, ca nu cumva aceasta să se îmbolnăvească pe negândite şi tipul să se apuce să ne fure şi să ne omoare... Şi vindecat de marijuana şi de mizerie, *manu militari, nemine discrepante, minima de malis*[22]*,* a intrat sărmanul, sărmanul sărac în împărăţia tăcerii, unde domnesc cele mai elocvente fiinţe, cele care nu vorbesc nici în spaniolă, nici în latină, în nicio limbă, Parcele. Drogaţi, şoferi de autobuz, cerşetori, poliţişti, hoţi, medici şi avocaţi, evanghelişti şi catolici, băieţi şi fete, bărbaţi şi femei, publice şi particulare, pe toţi i-a dovedit îngerul, toţi au căzut fulminaţi de mâna lui binecuvântată, de spada lui de foc. Ba chiar şi preoţi, o specie pe cale de dispariţie. Voia să continue cu preşedintele...

— Măi, băiat zăpăcit, copil prost, nu vezi că trântorul ăsta e mai apărat decât regina albinelor? Lasă-l în pace.

Săraci ai acestei lumi, pentru Dumnezeu, pentru Sfânta Fecioară, în numele milei creştineşti, deschideţi ochii, staţi şi judecaţi; dacă vă întâlniţi cu o pereche de pitici ce se întâmplă? Că au o probabilitate de cincizeci la sută, *fifty fifty,* ca fiii lor să iasă ca ei, de un metru şi douăzeci. Unul din doi copii se va naşte cu gena acondroplaziei, pitic! Păi, să vă spun ceva, nenorociţilor; gena sărăciei e mai rea, mai puternică; nouă mii nouă sute nouăzeci şi nouă din zece mii o transmit, în mod inevitabil, urmaşilor. Sunteţi de acord să le lăsaţi moştenire o asemenea tară propriilor voştri copii? Din raţiuni genetice săracul nu are dreptul să se reproducă. Bogătaşi din toate ţările, uniţi-vă! Mai mult.

---

22 Prin forţa armelor, folosind forţa, în unanimitate, între două rele îl alegi pe cel mai mic (în lat., în orig.).

Sau avalanşa sărăciei vă va îngropa.

De-aci, din autobuz, ne-am dus în cartierul Boston, ca Wílmar să vadă casa unde m-am născut. Casa era la fel, şi cartierul aşijderea, aşa cum le lăsasem cu foarte mulţi ani în urmă, de parcă o mână fermecată le-ar fi conservat, sub un clopot de sticlă, de ravagiile lui Cronos. Doar că ce nu se schimbă e mort...

— Uite, copile, în casa asta, în camera asta cu fereastra care dă în stradă, într-o noapte senină, înstelată, promiţătoare, mincinoasă, m-am născut eu.

Şi tot aici vreau să mor ca să sfârşesc epitaful, care în latină, cu majuscule, trebuie să sune aşa, în continuarea numelui meu şi de această parte a intrării: „*Vir clarisimus, grammaticus conspicuus philologus illustrisimus, quoque pius, placatus, politus*, *plagosus, fraternum*, *placidus, unum et idem et pluribus unum*, *summum jus, hic natus atque mortuus est. Anno Domini*...”[23] Şi aici o să se pună anul instalării plăcii, nu cel al naşterii şi al morţii mele pentru că eu cred că nu trebuie să îngrădeşti eternitatea între nişte date, ca într-o cămaşă de forţă. Nu. Lăsaţi-o să curgă singură, că va trece singură fără să-şi dea seama. Strada Peru, cartierul Boston, oraşul Medellín, departamentul Antioquia, Republica Columbia, planeta Terra, Sistemul Solar, Calea Lactee, şi toate galaxiile, în casa unde m-am născut împotriva voinţei mele, dar unde am de gând să mor de propria mea mână.

Apoi l-am dus pe Wílmar să vadă biserica salesiană del Sufragio unde am fost botezat, şi cu excepţia baptisteriului totul era la fel, neschimbat. Baptisteriul, nu ştiu de ce, dispăruse, fusese astupat cu un zid de ciment. Mai bine. Când intrai acolo şuiera un vânt de veşnicie, un fel de curent rece, sinistru. Pe urmă i-am explicat lui Wílmar,

---

23 Bărbat vestit, gramatician remarcabil, filolog ilustrisim, dar şi pios, blând, civilizat, paşnic, unul şi acelaşi, între atâţia alţii, s-a născut şi a murit aici. În anul Domnului... (în lat., în orig.).

care era un ignorant în materie de religie, pasajele din Vechiul şi Noul Testament care erau reprezentate pe tavan. Şi coborându-mi privirea:

— Îl vezi pe sfântul care zâmbeşte acolo, cu acel surâs fals şi crud? Este Juan Bosco, corupător de minori. Eu îi ştiu povestea.

Şi i-am povestit cum s-a pus statuia actuală în locul celei vechi, căreia i-a căzut capul când ne întorceam de la o procesiune într-un car alegoric. Povestea o ştiu doar eu şi nimeni altcineva pe lumea asta. Ne întorceam la biserica del Sufragio, punctul de plecare, cu porcul de şofer ce conducea cu toată viteza carul alegoric, când poc!, statuia s-a agăţat într-un fir electric, s-a desprins de pe postament şi, trecând peste capul meu şi lovindu-mă, cât pe ce să mă omoare, s-a izbit în zbor liber de pavajul străzii şi s-a spart. Sfântul arăta de plâns, o epavă, ciobit, fără cap, numai bun să-l scoţi din calendar (pentru că un sfânt care nu e în stare să se apere pe el însuşi, cum o să ne apere pe noi!). În dimineaţa aceea am defilat prin centrul oraşului Medellín în procesiunea de *Corpus Christi*[24]. Lent, agale, cu roţile învârtindu-se solemn, carul nostru alegoric înainta prin mulţimea uimită, incredulă, ce refuza să creadă ce vedea cu ochii, că poate exista atâta măreţie concentrată pe această lume. În scena noastră pioasă, încremenită, dar mişcătoare, ce aluneca eteric printre nori navigând parcă pe o mare de capete omeneşti, eu o făceam pe misionarul salesian. Mă vedeţi pe mine, la opt ani, minţind aşa? A trecut atâta timp şi tot n-am uitat dimineaţa aceea în care delincventul de Juan Bosco a vrut să mă omoare. Recunosc, asta da, că sfântul rămas fără cap, cu nasul turtit şi aşa cum era, arăta mai puţin urât decât cel pe care l-au pus în locul lui, în altar, cu nasul acvilin, grecesc, bine desenat, şi zâmbetul de curist, fals, perfid. Şi în timp ce ieşeam cu Wílmar din biserică, prin asociaţie de

24 În religia creştină de rit catolic, a şaizecea zi după Paşti.

idei cu nasurile, mi-am adus aminte de acel detectiv criminalist care umbla pe Junin urmărind curişti şi căruia i se spunea El Ñato[25]. A murit de mult timp, a fost şi el omorât! La colţul străzii Maracaibo cu strada care azi se numeşte bulevardul Oriental, împuşcat de pe o motocicletă...

— Uite, Wílmar, fii atent acum când ajungem la statuie, că soclul, între lei, are marmura crăpată.

Şi într-adevăr, marmura soclului statuii generalului Córdoba din parcul Boston continua să fie crăpată acolo unde i-am spus eu, de mulţi ani şi pentru eternitate. Pentru că marmura crăpată nu se lipeşte, aşa cum nu se poate pune din nou în coaja lui un ou prăjit.

— Marmura asta am crăpat-o eu cu o piatră.

Şi nu era niciun geam pe la case care să reziste escapadelor noastre, înarmaţi cu pietre şi răutate. Copilăria este ca sărăcia. Dăunătoare, rea. Şi atunci când eram cufundaţi în aceste cugetări profunde, cine credeţi că apare? El Difunto!

— Difunto, ce faci tu pe aici? Ce minune! Şi în afara tărâmurilor tale, în cartierul meu Boston! Eu te credeam deja mort.

Nu, că fusese în vacanţă în La Costa. Că cel care a murit chiar în dimineaţa asta era El Ñato.

— Care Ñato?

— Poliţistul din strada Junin, care-i detesta pe curişti.

La colţul străzii Maracaibo cu bulevardul Oriental, l-au împuşcat nişte ucigaşi plătiţi de pe o motocicletă.

— Nu se poate! am exclamat mirat. Pe Ñato l-au omorât, e-adevărat, aici chiar în acest punct din spaţiu, dar acum treizeci de ani, când nici măcar nu se construise bulevardul Oriental care înainte era o stradă îngustă. Mai mult chiar; el a fost unul dintre primii cu care s-a inaugurat acest mod de a împuşca de pe o motocicletă. A

25 Nas turtit (sp.).

fost pionierul.

Că nu, că ăsta o fi altul, cel de care ne spune el fusese omorât în dimineaţa asta. Să mă duc la înmormântare să văd că e adevărat. Şi mi-a dat adresa casei unde urma să fie priveghiul. I-am spus că am de gând să mă duc după-amiază, dar în afară de asta ce se poate face? N-or să vină imediat şi după noi cei cu motocicleta? Nu, să nu-mi fac griji pentru azi. M-am despărţit de Mortul, reconfortat de vorbele lui, dar totodată neliniştit de perspectiva insidioasă că El Ñato, şi în general fiinţa umană (căci asta era judecând după răutate), poate fi omorât de două ori. E posibil? Din cauza îngrijorării am uitat să-l întreb pe Difunto cum a fost în vacanţă în La Costa. Dar ce vacanţă?

De nerecunoscut, splendid, cum îmi place uneori să apar, am ieşit în după-amiaza aceea cu Wílmar din apartamentul meu ca regele Filip[26], îmbrăcat în negru din cap până-n picioare. Lui Wílmar nu-i venea să-şi creadă ochilor. Niciodată n-a fost mai mândru în ieşirile noastre pe stradă. Cerşetorii? Nici nu îndrăzneau să ceară de pomană. Se dădeau la o parte ca să ne lase să trecem. Ce tip! Ca să nu vă mai spun că taximetristul a stins radioul în mod instinctiv când ne-am urcat în taxi. Unde vrea să meargă domnul doctor? I-am dat adresa pe care mi-a lăsat-o Mortul, la *falda* cutare din Manrique Oriental. *Falda* se numeşte în acest oraş nesăbuit un urcuş, o stradă în pantă. Spuneţi-mi dacă nu sunt nebuni de legat. *Falda* din câte ştiu eu, este fusta pe care o poartă femeile, scurtă sau lungă, lungă sau scurtă, dar o stradă în pantă? În sfârşit, mergem prin Manrique, care este un cartier pe costişă, ca viaţa asta, un perete, căutând printre străzile în pantă acea stradă în pantă. Cu Manrique (şi o spun pentru cititorii mei japonezi şi sârbo-croaţi) se termină Medellínul şi încep comunele suburbane, sau viceversa. E, cum se

26 Filip al II-lea, rege al Spaniei, fiul regelui şi împăratului Carol Quintul.

zice, poarta infernului, chiar dacă nu se ştie daca-i intrarea sau ieşirea, dacă infernul este acolo sau aici, urcând sau coborând. Urcând sau coborând, oricum, Moartea, cumătra mea, umblă pe aceste costişe dăruindu-se muncii sale fără să se uite urât la nimeni. E ca mine, finul ei, care nu face obiecţii idiomatice. Îmi place totul.

Am ajuns la casa lui El Ñato şi, cum uşa era deschisă, am intrat fără să batem. Sicriul era pus pe culoar ca îndureraţii să se poată simţi mai în largul lor în curte. Lada neagră era pusă între lumânări, cu un Cristos îndurerat în faţă. Un murmur surd de rugăciuni ne-a întâmpinat, cu miros de fitil ars. Erau lumânări care se ardeau, preludiul efemer al veşniciei. Primeau condoleanţele cele două surori ale mortului, nişte domnişoare în vârstă foarte demne, foarte respectabile, lucru pe care nu l-aş fi bănuit niciodată, ştiind cine murise, în sfârşit, „murise” nu-mi place aici, îl şterg, fusese omorât. Spre uimirea unanimă, spre expectativa generală, m-am apropiat să le prezint condoleanţele. „Cine o fi acest domn îmbrăcat în negru, cu această înfăţişare, cu această ţinută, cu această demnitate?”, se întrebau toţi. Eu. Eu eram. Şi cel care spune „eu” a vorbit:

— Nu suntem nimic, domnişoarelor, fire de iarbă în mijlocul uraganului, scântei, un *espartillo* în mâinile Creatorului (*espartillo* este un soi de iarbă uscată). Atotputernicul să-l primească la sânul său.

Mi-au mulţumit cu demnitate, sobră, fără exagerări, fără fasoane. Atunci le-am rugat, în numele prieteniei care mă lega de răposatul, şi a dragostei ce i-o purtasem (minciuni, minciuni, minciuni), să-mi permită să-l văd pentru ultima dată. Cu o scurtă înclinare a capului au încuviinţat şi m-am apropiat de sicriu. L-am deschis. Şi într-adevăr era El Ñato, acelaşi ticălos. Pungile de sub ochi, nasul turtit, mustăcioara în stil Hitler... leit-poleit. Era pentru că era. Dar dacă trecuseră treizeci de ani, cum putea să fie la fel?

Asta-i problema pe care v-o pun, ca să vă gândiţi la ea.

Când mi-am ridicat capul de deasupra mortului şi m-am îndepărtat puţin de sicriu, două papagaliţe ce stăteau pe o stinghie l-au văzut. Şi cum l-au văzut au şi început:

— Ticălosule! i-au strigat. Lepădătură! Curistule!

Şi îl împroşcau cu limbile lor lungi. Un şir de insulte, o grămadă de vulgarităţi atât de cumplite, că nu le pot repeta aici de ruşine pentru limbă. Una din domnişoarele în vârstă s-a apropiat atunci de sicriu şi i-a pus capacul în mod discret. Leacul sfânt, nu l-au mai văzut papagaliţele şi ploaia de insulte a încetat.

Am plecat din casa aceea cu Wílmar, derutat. Una din două: sau cel pe care l-am avut în faţa ochilor mei nu era El Ñato al meu, sau Moartea neavând ce face începuse să-şi treacă în revistă morţii. Dar dacă nu era El Ñato cel din tinereţea mea, de ce era identic? Şi de ce a fost omorât la fel, în acelaşi loc şi la aceeaşi oră? Nu cumva realitatea înnebunise la Medellín şi se repeta? Or, dacă El Ñato pe care l-am avut în faţa mea era Ñato al meu, cum puteau să-i spună papagaliţele „curist” unui asemenea singuratic? Nu cumva era doar ranchiuna lor, o calomnie post-mortem? Nu, animalele nu mint, nici nu urăsc. Nu cunosc ura, nici minciuna, care sunt inventii exclusiv omeneşti, ca radioul sau televiziunea. Şi, într-adevăr, niciodată răposatul n-a avut nevastă. Nici copii, şi prin urmare nici nepoţi. Bietul El Ñato! Să te naşti curist şi să trăieşti şi să mori fără să poţi fi... Sunt puţini cei cărora le-a mers aşa rău în această plimbare.

Şi acum vine partea nemaipomenită; coborau pe stradă un dric şi două motociclete împuşcând cu furie, trăgând cu mitralierele în faţada casei lui El Ñato. De ce trăgeau dacă nu era o faţadă de carton, ci o faţadă de ciment? Gloanţele nu puteau să ajungă la rudele dinăuntru... Nu, nu trăgeau ca să ajungă, o făceau în mod simbolic. Un fel de gest de afirmare. Care a fost cât pe ce să ne coste viaţa pe Wílmar

şi pe mine, pentru că puţin a lipsit să nu ne ia, să nu ne târască, în coborârea lor îndrăcită, dricul şi cele două motociclete. Lucrul cel mai îngrijorător al acestei poveşti este că aici se trage în tine din locul la care nici nu te gândeşti. Până şi dintr-un dric!

Ah, Manrique, bătrân cartier, iubit cartier! Se poate spune că nici nu te-am cunoscut. De jos, din copilăria mea, te priveam, cu căsuţele tale ca de jucărie şi cu biserica ta gotică. O biserică înaltă, cenuşie, zveltă, într-un stil gotic halucinant, cu cele două turnuri ascuţite înălţându-se de parcă voiau să ajungă la cer. Norii negri, grei, treceau, şi când treceau se înţepau în paratrăsnetele tale şi se pornea ploaia. Ce ploi torenţiale! Ploaia la Medellín se poate spune că practic începe în Manrique. În acest cartier unde azi încep comunele suburbane, dar unde în copilăria mea se termina oraşul pentru că mai departe nu mai era nimic; doar stânci, şi stânci, şi stoluri de păsări, şi stoluri de păsări unde Sugesânge le sugea sângele copiilor care se pierdeau pe-acolo; acolo, în Manrique, bunicul meu a avut o casă pe care am văzut-o, dar de care nu-mi amintesc nimic. Ba da, un singur lucru care mi se ştersese din amintire, pardoseala de dale roşii pe unde mă puneau să umblu în linie dreaptă, dreaptă, urmând dunga dintre două şiruri de dale pentru ca apoi, când voi fi mare să continui la fel toată viaţa mea, drept, drept, întotdeauna drept ca un om corect, şi să nu mă abat niciodată din drum. Ah, bunicule, ah, bunico!...

Povestea asta cu El Ñato pe care v-am spus-o a fost ultimul episod frumos pe care l-am trăit cu Wílmar. Apoi destinul a dat peste noi ca dricul acela şi cele două motociclete, călcându-ne în picioare înveninat.

Noaptea a fost sinistră. A plouat din cerul alienat fără încetare toată noaptea. Râul Medellín s-a revărsat şi cu el, o sută optzeci de pâraie. Unele, cele subterane pe care le struniserăm băgându-le prin conducte pe sub străzi,

canalizându-le cu atâta sudoare şi atâtea fraude, îşi sfâşiau mânioase cămăşile de forţă, spărgeau asfaltul şi, frenetice, maniace, lunatice, ieşeau ca nişte nebune în zdrenţe târând maşini şi făcând ravagii. Celelalte, surorile lor libere – pâraie vesele în timpuri tihnite, porumbei blânzi – se rostogoleau acum transformate în trombe urlătoare, îndrăcite, din munţi, năpustindu-se asupra noastră, ca să ne inunde, să ne înece, să mă facă să delirez şi să mi se ridice temperatura. Şi, spintecat cerul, revărsat râul, ieşite din minţi pâraiele, au început să se răscoale canalele de scurgere, să dea pe dinafară, să iasă cu clăbuci, şi să înalţe, să înalţe, să înalţe spre ferestrele mele imensa mare de căcat. Să se ştie. V-am avertizat. Că o să terminăm aşa.

După asta sau după ce-o fi fost, ziua s-a luminat normal, asasină. Nici urmă de noaptea furtunoasă. Cu o faţă de inocentă lumina zilei, ipocrită, mincinoasă. Ne-am dus să cumpărăm frigiderul pentru mama lui Wílmar, şi la întoarcere mi-a venit să trec pe la Versalles ca să cumpăr prăjituri. Prăjiturelele acelea „de vis” pe care le făcea bunica mea, şi pe care nu le mănânci nici chiar la Viena. Se fac aşa: se lasă aluatul să dospească noaptea dinainte afară sub cerul liber, şi a doua zi se bagă pur şi simplu la cuptor umplute cu marmeladă de *goiaba*[27]. Nu mult deoarece, cum spunea bunica mea, „dulcele e greţos”. Am traversat parcul, am luat-o pe Junin şi am ajuns la Versalles. La intrarea în cofetărie ne-am întâlnit cu La Plaga.

— Ah, Plaguita, ce mult mă bucur că te văd! am exclamat. Eu credeam că ai murit...

Nu, încă nu, continua să-i meargă bine.

— Şi copilaşul tău?

Urma să se nască, era o chestiune de zile, dar i-au trebuit nouă luni.

---

27 Fruct tropical de formă ovală cu miez alb sau galben şi seminţe negre, dulce şi parfumat (sp.).

— Aşa de mult? Ce risipă! Eu în nouă luni scriu o carte...

Wílmar a intrat să cumpere prăjiturile şi eu am rămas afară să stau de vorbă cu La Plaga. Atunci m-a întrebat pe ton de reproş de ce umblu cu tipul care l-a omorât pe Alexis.

— De ce spui asta, prostănacule, i-am răspuns. Nu vezi că sunt cu Wílmar şi pe Alexis l-a omorât La Laguna Azul?

— Wílmar este La Laguna Azul, a răspuns.

Pentru câteva clipe mi s-a oprit inima. Când a început să bată din nou am ştiut că trebuie să-l omor. Sigur că era el, sigur că da, sigur că îl cunoşteam, am simţit asta din primul moment când ne-am întâlnit la Palacé, acolo jos, aproape de Maracaibo. De ce i se spune aşa, de ce i s-a pus porecla asta atât de absurdă, l-am întrebat ca să mă aflu în treabă, ca să spun ceva, ca să vorbesc fără să gândesc, şi mi-a răspuns, deoarece seamănă cu băiatul din filmul acela[28].

— Ah... am răspuns. Nu l-am văzut. De ani de zile nu mă mai duc la cinema.

Atunci a ieşit el cu prăjiturile şi m-am despărţit de La Plaga. Am luat-o pe Junin spre La Playa, acest bulevard unde într-o după-amiază ca asta îl omorâse pe băiatul meu, şi indirect pe mine. Mi-a oferit o prăjitură din pungă, dar n-am vrut. Fără să bănuiască nimic, mânca prăjitură după prăjitură scoţându-le din pungă.

— Tu îl cunoşti pe ăsta? l-am întrebat referindu-mă la La Plaga pe care-l lăsasem în urmă.

— Îhî, a răspuns cu gura plină.

— E şi el din cartierul tău?

— Îhî, a răspuns din nou, dând din cap şi a continuat să mănânce prăjituri.

I-am spus că trebuie să mă duc la La Candelaria să-i cer ceva lui Iisus Căzut, dar nu i-am spus ce. Trebuia să mă

---

28 Titlul cu care a rulat în America Latină filmul *The Blue Lagoon* (1980) de Randal Kleiser, cu Brooke Shields şi Christopher Atkins.

duc la biserica aceea ca să-L rog pe Dumnezeu, care le ştie pe toate, care le înţelege pe toate, care poate orice, să mă ajute să-l omor pe ticălosul ăsta.

I-am spus să mă aştepte afară şi am intrat în biserică fără el. Lumânările de la altarul lui Iisus Căzut sfârâiau cucernice înălţând spre ceruri rugăciunile lor, ruga mea: să mă lumineze cum. Când am ieşit din biserică ştiam cum. La intrarea în biserică, între chioşcuri de loterie şi cerşetori, el continua să mă aştepte. A venit spre mine. I-am spus că în seara aceea o să mergem să dormim într-un motel din împrejurimi. M-a întrebat de ce şi i-am răspuns că din superstiţie, că simţeam că dacă rămân acasă în noaptea asta o să fiu omorât. Cum această impresie o poate avea oricine în orice moment în orice loc din Medellín, a înţeles. Îi dădusem o explicaţie incontestabilă, care nu acceptă contraargumente. Am traversat parcul şi când am trecut pe lângă statuie s-a înălţat un stol de porumbei care mi-a reînviat amintirea. Şi mi-am reamintit de seara când am venit la această biserică să mă rog pentru mine şi să plâng pentru el, pentru dragul meu, Alexis, unicul. Cu indiferenţa lui răcorită de fâlfâitul porumbeilor, străin de toate, pe deasupra mizeriilor omeneşti, continua pe soclul său Pedro Justo Berrío, bătrânul guvernator care a cârmuit Antioquia pe o perioadă de neconceput de patru ani, un record Guiness. Aici în mod obişnuit un guvernator durează câteva luni; se dau jos unii pe alţii în rapacitatea lor, în voracitatea lor birocratică. În faţa ilustrului bărbat se înălţa stupida imensitate a trenului aerian numit şi metrou, neterminat, oprit pe înălţimile sale şi devenit dedesubt cuib de cerşetori şi hoţi. Nu l-au putut termina, lucrările s-au oprit de ani de zile; au îndatorat Antioquia ca să-l construiască şi au furat banii. Au făcut bine; dacă nu i-ar fi furat ei, i-ar fi furat alţii. Şi cui nu-i place impunitatea să n-o respire, să-şi vadă de drum fără să privească, ţinându-se de nas.

Unii fură şi alţii sunt furaţi, unii omoară şi alţii sunt omorâţi, aşa funcţionează totul. Totul se petrecea în cadrul celei mai normale normalităţi, viaţa îşi urma cursul la Medellín. Într-o bună zi vor termina ce e neterminat şi va trece trenul aerian peste oraşul meu alunecând pe şinele lui unse ca în zbor, transportând oameni, şi alţi oameni, şi alţi oameni. Eu nu voi mai fi ca să-i întreb: unde vă duceţi atât de grăbiţi, şobolani umani? Ce credeţi că sunteţi? Păsări?

Am intrat în motel fără să ne înregistrăm, cum se poartă aici. Aici nu e ca în Europa, unde sunt violate în permanenţă drepturile omului şi când te duci la un hotel ţi se cere cu neobrăzare documentul de identitate, bănuindu-se ce nu trebuie, şi anume că fiinţa omenească este criminală. Aici nu, aici încrederea publică nu este atât de otrăvită. Pe lângă asta aici motelurile sunt pentru curve, şi ele şi cei ce vin cu ele nu au identitate. Şi aşa, fără identitate ca omul invizibil, am traversat holul, am intrat în cameră, ne-am dezbrăcat, ne-am culcat şi el a adormit, iar eu am rămas treaz, meditând la violările europene ale drepturilor omului şi la eterna tăcere a Papei... Revolverul, revolverul lui, îl pusese, ca de obicei, peste haine. Asta în ce-l priveşte pe el. În ce mă priveşte, trebuia doar să-mi întind pur şi simplu mâna, cum m-a sfătuit sfântul căzut, să-l iau, să-i pun perna pe cap şi să trag, să vedem dacă ajunge să audă împuşcătura curva de mă-sa care l-a fătat. Apoi aş fi plecat foarte liniştit pe picioarele mele... Şi eu nemişcat, şi el dormind, şi aşa au început să se scurgă orele şi revolverul nu venea singur la mine zburând prin aer, nici braţul meu nu se întindea să-l ia. Atunci am descoperit ce nu ştiam, că eram nespus de obosit, că mă durea în cot de onoare, că nu-mi păsa nici de impunitate, nici de pedeapsă, şi că răzbunarea este o povară prea grea pentru anii mei.

Când a început să intre soarele pe fereastră a deschis

ochii şi atunci l-am întrebat:

— De ce l-ai omorât pe Alexis?

— Pentru că l-a omorât pe frate-meu, mi-a răspuns, frecându-se la ochi, trezindu-se.

— Ah… am spus eu ca un prost.

Ne-am sculat, am făcut baie, ne-am îmbrăcat şi am plecat. Când am plătit la recepţie ne-au oferit o cafea. Un „şvarţ”, cum i se spune în această ţară absurdă.

În timp ce aşteptam să treacă un taxi pe autostradă, i-am spus că eram cu Alexis în seara când l-a omorât. Da, ştia asta, mă cunoscuse chiar în seara aceea.

— Asta înseamnă că din prima noapte pe care ai petrecut-o cu mine în apartamentul meu m-ai fi putut omorî?

A râs şi mi-a spus că dacă există cineva pe lumea asta pe care nu poate să-l omoare acela sunt eu. Atunci mi-am zis că el e ca mine, din ăştia care trecem cu vederea, că suntem la fel, fanfaroni. L-am întrebat cine e cel care conducea motocicleta de pe care l-a împuşcat pe Alexis şi mi-a răspuns că ăsta fusese omorât a doua zi. L-am întrebat cine, de ce. Mi-a răspuns că nu s-a descoperit, că asta a rămas în „o să mai vedem…”

De morţii pe care-i avea Alexis pe conştiinţă (dacă avea conştiinţă) când ne-am cunoscut, eu nu sunt vinovat. De cei ai acestui copil, ai lui proprii, nici atât. Treaba lor cu morţii lor, că la moartea celor de care suntem vinovaţi împreună aţi fost martori. I-am spus lui Wílmar că după părerea mea nu mai are rost să stăm la Medellín, că oraşul ăsta nu mai oferă nimic, să plecăm. Unde? Unde-o fi. Lumea nu se termină aici, e foarte mare. Cât despre oameni, peste tot vor fi aceiaşi, acelaşi căcat, dar diferit. A fost de acord. Doar că trebuia să treacă mai întâi prin cartierul lui să-şi ia rămas-bun de la maică-sa şi să vadă dacă i-au trimis frigiderul, şi pe la apartamentul meu să-şi ia hainele. L-am rugat să uite de haine şi de frigider, să

plecăm imediat şi să-şi ia rămas-bun de la maică-sa printr-o scrisoare, că poşta e atât de miraculoasă, încât ajunge chiar şi în cartierul La Francia. Că nu e La Francia, că e Santa Cruz şi că în niciunul din cele două nu ajunge poştaşul; de la o stradă la alta sunt „doborâţi”, sunt „lichidaţi”. Asta am înţeles foarte bine, în suburbii singura care are cale liberă este Moartea. Ne-am despărţit. Eu m-am dus spre apartamentul meu să-l aştept şi el a luat-o spre suburbii. Despărţirea a fost definitivă, în viaţă nu ne-am mai văzut. În zori a sunat telefonul; de la amfiteatru, să vin să identific pe cineva care avea numărul meu de telefon.

„Amfiteatru” i se spune aici morgii, şi nu există taximetrist ori creştin în Medellín care să nu ştie unde este, pentru ca aici noi, cei vii, ştim foarte bine unde trebuie să mergem să ne căutăm morţii. E la ieşirea din oraş, unde începe Autostrada Nord, vizavi de o autogară.

O grămadă de oameni se înghesuiau afară la gardul din plasă de sârmă care înconjura terenul, aşteptând să intre. Am trecut prin faţa paznicilor din ghereta de la intrare fără să privesc în jur, revenind la esenţa mea, la ceea ce sunt, omul invizibil. Am ajuns la o sală de aşteptare. Pe deasupra plânsului celor vii şi a tăcerii celor morţi, un ţăcănit persistent de maşină de scris; era Columbia cea oficioasă în frenezia ei birocratică, în hârţogărie, întocmind dosare, întocmind certificate de autopsii, intrări şi ieşiri, îndatoritoare, harnică, sârguincioasă, cu sufletul ei neizbăvit de conţopist. Ochii mei de om invizibil s-au fixat pe rubrica „Observaţii” de pe unul dintre acele acte de ridicare a cadavrului, ce rămăsese pe un birou: „Se pare că motivul a fost că i-a furat tenişii – spunea –, dar nu se cunosc faptele şi nu se ştie nimic despre autori”. Şi apoi se vorbea despre rănile venei cave şi stopul cardio-respirator în urma şocului produs de pierderea de sânge cauzat de o rană făcută cu o armă tăioasă şi ascuţită.

Limbajul m-a încântat. Precizia termenilor, stilul convingător... Cei mai buni scriitori din Columbia sunt judecătorii şi grefierii de la tribunal, şi nu există roman mai bun decât dosarul unui proces.

Celui care era lăsat să intre i se arăta un album cu fotografii color ce tocmai li se făcuseră morţilor recenţi; prim-planuri ca la Hollywood, *close-up*-uri. Dacă vreuna semăna cu dispărutul în viaţă, atunci putea să treacă de următoarea uşă, în următoarea sală, ca să identifice mortul. Omul invizibil a trecut. Era o sală înaltă, spaţioasă, cea pentru autopsii, cu vreo treizeci de mese de disecţie toate ocupate de cei din ultima tranşă. Toate, toate, toate, şi toţi bărbaţi şi aproape toţi tineri. Adică au fost. Acum erau cadavre, materie inertă. Goi, spintecaţi de sus până jos ca vitele, le scoseseră măruntaiele ca să le analizeze şi nu le lăsaseră nimic de mâncare viermilor. Omul invizibil a aflat că toate acele inimi, ficaţi, rinichi, plămâni, maţe ajungeau la o groapă comună. Ce lăsau aici, pentru identificare şi consolarea rudelor şi pentru stimularea industriei noastre funerare, era învelişul celui ce a fost, cu pieptul şi burta cusute în chip de fermoar, cu nişte împunsături grosolane, neglijente. Unii aveau la picioare actul corespunzător de ridicare a cadavrului, dar nu toţi; Columbia n-a fost niciodată foarte ordonată cu treburile ei; este mai degrabă dezordonată, imprevizibilă, impredictibilă, inconsecventă, haotică, antimetodică, aiurită, nebună... Omul invizibil a trecut în revistă morţii. Trei lucruri i-au atras atenţia în mod special la aceste corpuri goale fără o inimă care ar putea simţi din nou ura: capul (a unora cu părul vâlvoi, ţepos) golit de creier şi de ranchiună; sexul inutil, stupid, impudic, incapabil de a mai procrea, de a face rău; şi picioarele, care nu vor mai purta pe nimeni niciunde. Atunci a observat că pe picioarele unuia dintre aceste cadavre mai era unul, mititel, orientat invers ca braţele unei cruci; cel al unui prunc recent

născut şi recent spintecat. Pentru o clipă omul invizibil a crezut că poate cadavrul persoanei adulte este cel al unei femei, mama, căreia i-au făcut cezariană pentru că avea şi pântecul spintecat. Dar nu, era un bărbat, încă unul, şi au pus peste el corpul copilului pur şi simplu pentru că nu mai aveau o masă goală unde să-l aşeze. Omul invizibil şi-a amintit de acele combinaţii de obiecte magice, insolite la care visau suprarealiştii, ca de exemplu o umbrelă pe o masă de disecţie[29]. Suprarealişti stupizi! Au trecut prin această lume caşti şi puri fără să înţeleagă absolut nimic nici din viaţă nici din suprarealism. Bietul suprarealism se face ţăndări când se ciocneşte de realitatea Columbiei.

Atunci l-am văzut, pe una dintre acele mese, unul dintre acele corpuri inerte, eşecuri iremediabile. Era el, Wílmar, băiatul meu, unicul. M-am apropiat, şi avea ochii deschişi. Nu i-am putut închide, oricât m-am străduit; se deschideau din nou, privind parcă fără să privească în eternitate. M-am aplecat o clipă peste acei ochi verzi şi am văzut reflectată în ei, acolo în adâncul lor gol, imensa, incomensurabila, înspăimântătoare răutate a lui Dumnezeu.

La picioarele lui se afla actul de ridicare al cadavrului. L-am citit repede. Nimic special. Că mergea într-un autobuz aglomerat şi a fost împuşcat prin fereastră de pe o motocicletă. Când agentul de la procuratură a ajuns la autobuzul oprit ca să ridice cadavrul, n-a mai găsit pe nimeni în afară de şofer; toţi plecaseră la casele lor să asculte meciul de fotbal, să mănânce, să copuleze, să mai fete copii. Cât despre şofer, n-a văzut şi n-a auzit nimic, el lucra, conducea şi vindea bilete. Se specifica în „Observaţii” că respectivul cadavru avea în buzunarul pantalonului un presupus număr de telefon; al meu, la care

29 Aluzie la celebra comparaţie a Contelui de Lautréamont: „Frumos ca întâlnirea fortuită, pe o masă de disecţie, a unei umbrele şi a unei maşini de cusut.”

m-au sunat. Ca să nu se încurce urmărind piste false, căci, dacă cineva nu l-a putut omorî, nici n-a angajat pe altcineva să-l omoare, acela eram eu, care îl iubea, mi-am scos pixul şi am şters numărul de douăzeci de ori; să vedem dacă ştiinţa criminalistică columbiană e în stare să reuşească să citească sub douăzeci de ştersături.

Dacă la început, la intrare, omul invizibil s-a gândit că, datorită culorii lor translucide, acele cadavre din sala de autopsie erau refrigerate, după aceea a descoperit că nu. Nu. Nu. Era transparenţa morţii care ne lasă pe toţi ca pe nişte sfinţi coloniali din lemn policromat, dar cu culori discrete, livide de la opalin la transparenţa alabastrului. Refrigerate sunt doar cele NI, adică neidentificate, care sunt duse într-o cameră frigorifică, sau frigider, în pielea goală, agăţate de nişte cârlige, ca vitele, şi ţinute timp de trei luni, după care, dacă nu le revendică nimeni, sunt îngropate pe cheltuiala statului. Statul, cu alte cuvinte Columbia cea miloasă. Când omul invizibil a plecat, era un expert în toate astea. Ultimul lucru pe care l-a văzut a fost un cadavru culcat pe burtă pe o masă cu sângele care-i curgea din cap pe jos, şi tot pe jos, într-un colţ, nişte haine aruncate, nişte pantaloni o cămaşă şi nişte pantofi. Un muscoi a trecut bâzâind, împrăştiind mirosul proaspăt al morţii.

Am ieşit printre morţii vii, care continuau să aştepte afară. Când am ieşit mi-am adus aminte de o frază din Evanghelie pe care până atunci n-am înţeles-o în ciuda vârstei mele înaintate: „Morţii să-şi îngroape morţii.” Şi printre morţii vii, mergând fără să mă duc niciunde, gândind fără să gândesc, am luat-o de-a lungul autostrăzii. Morţii vii treceau pe lângă mine vorbind singuri, bătând câmpii. O trecere la nivel traversa autostrada. Am urcat. Jos alergau maşinile înfuriate, călcând oameni, conduse de sălbatici care se credeau vii, deşi eu ştiam că nu sunt. Sus zburau vulturii, regii din Medallo, planând deasupra

oraşului pe cerul limpede în cercuri mari care se micşorau, se micşorau, coborând, coborând. E felul lor de a ateriza, în mod delicat, dând ocoluri bunurilor lor, dar omul prost, groparul, vrea să-i gonească ca să le dea viermilor! Eu cred că e mai bine să sfârşeşti ca o pasăre splendidă, brăzdând cerul liber, decât ca un vierme asfixiat. În fine, aşa cred eu... Am traversat trecerea la nivel şi am intrat într-o baracă imensă pe care n-o ştiam. Era faimoasa autogară a autobuzelor interurbane înţesată de morţii vii, concetăţenii mei, umblând de colo până colo grăbiţi, ocupaţi, îngrijoraţi, de parcă ar fi avut o şedinţă cu preşedintele sau cu ministrul, şi o grămadă de treabă.

Se urcau în autobuze, coborau din autobuze, convinşi că ştiu unde se duc sau de unde vin, încărcaţi cu copii şi pachete. Eu nu, nu ştiu, niciodată n-am ştiut şi nici nu car nimic. Biete fiinţe nevinovate, smulse fără motiv din neant şi azvârlite în vârtejul timpului. Pentru câteva tâmpite, nebune momente, nimic mai mult... Ei bine, amice, aici ne despărţim, până aici mă însoţeşti. Mulţumesc foarte mult pentru companie, şi vezi-ţi mai departe de drum, că eu continui în oricare din aceste autobuze, oriunde o merge, oriunde o fi.

Îţi doresc să-ţi meargă bine, să dea maşina peste tine şi-un tren să-ţi scoată maţele pe şine.